

PGO: IVLOS Utrecht

Nog langer naar school?

De perceptie van de leerlingen op hun begeleidingsuren

Tanja van Nes & Louwrens Nederlof
Begeleider: Paulien Meijer

Juni 2011

Binnen het voortgezet onderwijs is er groeiende aandacht voor de individuele leerling. De persoonlijke begeleiding van de leerling door het hele schooltraject speelt hierbij een grote rol. Vele scholen zijn ter ondersteuning van hun leerlingen begonnen met het opzetten van studielessen, begeleidings- en steunuren naast de reguliere lessen. Vanuit de visie van de docent of schoolleiding wordt aan deze uren invulling gegeven.

Maar wat brengt de leerling er toe om meer uren op school door te brengen? Wat wil de leerling uit de begeleidingsuren halen en krijgt de leerling waar hij/zij naar zocht? In dit beschrijvende onderzoek gaan we op zoek naar de drijfveren van leerlingen om deel te nemen aan extra begeleidingsuren. Via uitvoerige één-op-één gesprekken zijn leerlingen van diverse scholen ondervraagd over hun ervaringen. Een betere feedback op je begeleidingsuur kun je niet krijgen!

Inhoud

Inleiding	5
Achtergrond.....	5
<i>Algemeen</i>	5
<i>Joke Smit Vavo</i>	5
<i>Veenlanden College</i>	5
Relevantie.....	6
Hoofd- en deelvragen.....	6
Onderzoeksmethode	7
Het open interview	7
Onderzoekspopulatie	7
Het interview.....	7
Vorbereiding.....	8
Interviewgids	8
Plaats van het interview	8
Uitnodiging en Instructie aan de leerling	8
De rol van de interviewer	9
De onderzoekersbias	10
Analysemethode.....	10
Resultaten	11
<i>Joke Smit Vavo</i>	11
Resultaten <i>Veenlanden College</i>	18
Conclusie	30
Theorie	35
Discussie	36
Literatuurlijst	37
Bijlage 1: Transcripts en korte toelichtingen interviews <i>Joke Smit Vavo</i>	38
Interview 1 – Leerling 5 HAVO	38
Interview 2 Leerling 4 HAVO – ****	40
Interview 3 – Leerling 6 VWO ****	43
Interview 4 Leerling HAVO 5 – ****	44
Interview 5 Leerling 5 HAVO ****	47
Bijlage 2: Transcripts en korte toelichtingen interviews <i>Veenlanden College</i>	49

Interview 1: Leerlinge uit HAVO 1B.....	49
Interview 2 Leerling uit C (VMBO-t/HAVO-combinatieklas) 1a.....	52
Interview 3: Leerlinge HAVO 2b	58
Interview 4: Leerling HAVO 2a	62
Interview 4: Leerling HAVO 2a	63
Interview 5: Leerling A(theneum) 1b	68
Interview 6: Leerling M(VMBO-t) 1a	72
Interview 6: Leerling M(VMBO-t) 1a	73
Bijlage 3: interviewgids.....	77

Inleiding

Achtergrond

Dit jaar zijn wij, Tanja van Nes en Louwrens Nederlof, begonnen aan het project 'Eerst de Klas'. 'Eerst de Klas' is een programma voor academici die zich willen ontwikkelen op het gebied van leiderschap én leraarschap. In dit uitdagende tweejarige traineeprogramma zijn wij, als recent afgestudeerden, direct aan het werk gegaan als docent in het voortgezet onderwijs en behalen wij een onderwijsbevoegdheid aan de Universiteit van Utrecht. Daarnaast volgen wij een bedrijvenprogramma en ontwikkelen daarin onze leiderschapskwaliteiten.

In het kader van de lerarenopleiding aan de Universiteit van Utrecht (IVLOS) hebben wij dit praktisch gericht onderzoek (PGO) uitgevoerd. Voor dit onderzoek zijn wij ons gaan verdiepen in de begeleidingsuren die op onze scholen gegeven worden. De aanleiding, opgedaan middels eigen ervaringen en opgevangen signalen, is terug te vinden in de geringe terugkoppeling en aanwezige informatie die er bestond vanuit de scholen. Uit een korte rondvraag onder docenten en schoolbestuurders bleek dat men niet op de hoogte was van de perceptie van de leerling op het begeleidingsuur. Antwoorden bleven vaag en in de trend van: 'ik geloof dat het wel goed gaat', 'Ik dacht dat men er wel tevreden over was'. Voor ons lag hier de uitdaging om tot concrete feedback te komen en zo te achterhalen waarom de leerling deelneemt aan extra begeleidingsuren, naast de gewone lessen. Om een beeld te geven van de aanwezige begeleidingsuren volgt hier per school een korte contextomschrijving.

Algemeen

De begeleidingsuren zoals deze op onze scholen gegeven worden zijn niet te verwarren met de zogeheten keuzewerktijd (KWT) uren, zelfstandige uren (z-uren), z-band, studie-uren, etc. zoals deze op vele scholen ingeroosterd staan (2002, Haaksma et al.). Deze KWT- en z-uren zijn een gevolg van de invoering van de Tweede Fase en worden ingezet om het zelfstandig werken/zelfstandig leren van de leerling te ontwikkelen. De begeleidingsuren waar dit onderzoek betrekking op heeft maken geen specifiek onderdeel uit van het curriculum maar worden ter extra ondersteuning aan de leerling aangeboden. Ook ligt de focus niet enkel op het stimuleren van zelfstandig werken en zelfstandig leren maar ook op het aanbieden van extra studiemogelijkheden en studiebegeleiding aan de leerling die dit nodig acht.

Joke Smit Vavo

De Joke Smit Vavo biedt volwassenonderwijs aan. Het overgrote deel van de studenten bestaat uit schoolverlaters, gezakten of herkansers. De leeftijd van de leerling ligt daardoor iets hoger dan in het reguliere onderwijs (16-21 jaar). Sinds dit schooljaar is er op het Joke Smit een Plusklas voor extra begeleiding van de leerling. De leerling kan zich per periode en tegen betaling inschrijven voor de Plusklas en heeft daarmee recht op dagelijkse begeleiding van 13:00-17:00. Deze begeleiding wordt verzorgd door enkele bereidwillige docenten. De Plusklas vindt plaats in een aparte, vaste ruimte waar leer- en computermogelijkheden zijn voor maximaal 10 studenten.

Veenlanden College

Het Veenlanden College (VLC) is een protestants-christelijke scholengemeenschap voor Atheneum, HAVO en VMBO- t met bijna 1400 leerlingen. Vanaf het begin van schooljaar 2010-2011 zijn begeleidingsuren heringevoerd voor de leerlagen 1 en 2 op de locatie Mijdrecht. Het begeleidingsuur heet ook wel het B-uur. Er zijn verschillende B-uren waar de leerlingen zich voor kunnen inschrijven: Nederlands, Frans, Duits, Engels, Wiskunde, Natuur en gezondheid, leren leren (Geschiedenis/Aardrijkskunde). Het wordt aan de eerste klassen aangeboden op dinsdag het negende uur, aan de tweede klassen op donderdag het negende uur. Het B-uur is bedoeld voor leerlingen die gedurende een periode van 5 tot 8 weken wat extra begeleiding kunnen gebruiken voor een bepaald vak, zodat ze dit vak beter onder de knie krijgen. Dit initiatief is genomen door de

teamleider VMBO-t onderbouw, omdat hij van mening was dat de school deze voorziening moest aan bieden als extra service naar de leerling en de ouder.

Dit jaar was niet de eerste keer dat het VLC B-uren aanbood. Tot 2005 heeft er een B-uur-systeem bestaan. Dit systeem werd opgevolgd door een keuzewerktijd systeem (KWT-systeem) voor alle leerlingen. Het KWT-systeem bleek organisatorisch zeer moeilijk te realiseren en heeft niet lang bestaan. Voor de organisatie van het huidige B-uur wordt Teletop gebruikt, een elektronische leeromgeving. Leerlingen kunnen zichzelf via Teletop aanmelden per blok. Zij kunnen hiertoe zelf beslissen, of zich inschrijven op advies van ouders, de vakdocent of de mentor. Vakdocenten zijn aan het begin van het jaar ingeroosterd voor een bepaald B-uur en krijgen daarvoor 35 uur binnen hun normjaartaak. De docenten ontvangen in hun B-uur leerlingen van verschillende niveaus uit één leerjaar. Uitzondering hierop zijn de B-uren Frans. Voor de VMBO-T leerlingen en de HAVO-VWO leerlingen zijn twee aparte B-uren. De sectie Frans heeft dit aangevraagd omdat VMBO-T en HAVO-VWO leerlingen verschillende lesmethoden hebben. Dit is lastig te combineren binnen één uur.

Relevantie

Voor de begeleidingsuren zoals deze hierboven staan omschreven hebben wij dit jaar beiden de functie van begeleider vervuld. Hierdoor zijn wij nauw betrokken geweest bij de begeleidingsuren, wat het voor ons tot een interessant onderzoeksobject maakt. De uitkomsten van het PGO zullen ons helpen bij het vormgeven en organiseren van de begeleidingsklassen. Daarnaast zal het PGO ons inzicht verschaffen over de succesfactoren en nog onbenutte mogelijkheden van de begeleidingsklassen. Deze kunnen dan dienen voor verdere ontwikkeling van de begeleidingsklassen tot een effectief onderwijsinstrument.

Daarnaast zijn beide begeleidingsklassen een redelijk nieuwe initiatief (<3 jaar actief) op de respectievelijke scholen. Het ontbreekt beide scholen aan een feedbackinstrument waarmee de begeleidingsklassen geëvalueerd worden. Voor de scholen is dit PGO daarom zeer nuttig, omdat ze een beter beeld krijgen van de toegevoegde waarde van de begeleidingsklassen. Een school kan aan de hand van de resultaten van dit onderzoek nagaan of de door de school gestelde doelen aansluiten bij de ervaringen van de leerling.

In de literatuur is weinig terug te vinden over dit soort begeleidingsklassen. Er is vooral onderzoek verschenen over specifieke hulp: wiskunde en Nederlands als tweede taal. Er is echter nauwelijks onderzoek te vinden over begeleidingsuren met betrekking tot andere vakken. Met dit onderzoek willen we een aanvulling geven op de bestaande onderwijsliteratuur en hopen dat het een aanzet mag worden voor verder onderzoek.

Hoofd- en deelvragen

Om een goed beeld te krijgen van de ervaringen die leerlingen tijdens de Plusklas hebben opgedaan stellen wij de volgende hoofdvraag:

- *Wat is de perceptie van de leerling op de begeleidingsklas?*

Ter verduidelijking van de uitkomsten van onze hoofdvraag stellen wij de volgende deelvragen:

- *Hoe komt de leerling tot deelname aan de begeleidingsklas?*
- *Wat zijn de ervaringen van de leerling?*
- *Wat is de meerwaarde van het begeleidingsuur voor de leerling?*
- *Wat en hoe kan het begeleidingsuur beter volgens de leerling?*

Onderzoeksmethode

Het open interview

Voor ons onderzoek hebben we gekozen om open interviews te gebruiken als onderzoeksmethode om een zo hoog mogelijke kwaliteit aan data mee te verzamelen. Voor de keuze van deze methode kunnen diverse redenen worden aangevoerd. De eerste reden heeft te maken met de keuze van onze hoofdvraag. De methode van open interviews is uitermate geschikt gebleken wanneer het onderzoek gericht is op het achterhalen van gedachten en percepties van mensen, zeker wanneer je daar als onderzoeker nog niet zoveel over kunt voorspellen. Dat het hier om een vrij nieuw en onbekend onderwerp gaat draagt hier aan bij (Firmin, 2008). De tweede reden is om met het gebruik van de open interviews dieper in te gaan op wat de onderzoeksgroep (de leerling) denkt of vindt. Kwalitatieve onderzoeksmethoden als enquêtes en interviews met vaste vragen werken daarin belemmerend omdat er geen ruimte is om door te vragen (McNamara, 1999). Daarnaast wijzen diverse onderzoeken uit dat het gebruik van open interviews waarbij de interviewer en geïnterviewde elkaar in een één-op-één gespreksvorm treffen meer informatie uit de vragen wordt gehaald (Moerman, 2010). Een derde reden is dat het gebruik van open interviews de leerling zijn gevoel en gedachten zelf laat verwoorden, wat een getrouwer beeld van de werkelijkheid geeft. Daarnaast kan het volgen van extra begeleidingen gezien worden als een gevoeligheid voor de leerling. Deze kan dit immers ervaren als een zwakte en is er daardoor minder gemakkelijk geneigd er open over te spreken. Een persoonlijk gesprek biedt de gelegenheid om de leerling op het gemak te stellen. Het open interview doet dan ook meer recht aan de ingewikkelde gevoelens en gedachten die een leerling kan hebben bij de deelname aan de begeleidingklas (Firmin, 2008).

Buiten de wetenschappelijke verantwoording voor het inzetten van deze onderzoeksmethode, hadden we ook een persoonlijke motivatie om deze onderzoeksvorm in te zetten. Als docent is het nuttig om de technieken van het open interview te beheersen. Deze methode kan je als docent inzetten tijdens de één-op-één gesprekken met leerlingen. Het is voor velen een valkuil om veel te veel in te vullen voor de leerling, terwijl een gesprek uiteindelijk vaak veel effectiever is als de leerling open kan antwoorden. Natuurlijk zal je in een leerlinggesprek, omdat je doorgaans als docent met het gesprek ook andere doelen hebt dan slechts informatie verkrijgen, ook andere technieken inzetten. Wij wilden met dit onderzoek echter ook meer inzicht verkrijgen in onze eigen gesprekstechnieken, oefenen met open, stijgende vragen en proberen zo min mogelijk voor de leerling in te vullen.

Onderzoekspopulatie

Omdat deze manier van onderzoek heel veel tijd kost (een interview duurt al gauw een half uur en het uitwerken daarna al gauw een paar uur extra per interview), is deze methode (gezien de tijd die voor ons PGO gegeven is) ongeschikt om grote groepen leerlingen mee te interviewen. Onze onderzoekspopulatie is daardoor redelijk afgebakend.

Tevens ligt de onderzoekspopulatie voor dit onderzoek redelijk vast. Het gaat hier namelijk om een beperkte groep deelnemers aan de begeleidingsklassen. Van het Joke Smit hebben we 5 van de 8 deelnemende leerlingen gesproken. Omdat het aantal leerlingen dat deelneemt aan een begeleidingsuur op het op het Veenlanden aanzienlijk groter is hebben we daar besloten om per niveau een leerling te kiezen en te variëren in de klassen waarin de leerling zitten. Dit resulteerde in 6 interviews.

Het interview

De open interviews die wij uitvoeren willen we zoveel mogelijk laten lijken op een gewoon gesprek tussen twee mensen. Dit is niet eenvoudig en de discussie is nog gaande of de onderzoeker hiertoe daadwerkelijk in staat is. Er blijft volgens velen altijd een mate van scheefheid in de machtsverhouding tussen onderzoeker en de

ondervraagde (Moerman, 2010). Voor deze aanpak gelden een aantal voorwaarden die betrekking hebben op de voorbereiding van het interview en onze rol tijdens het interview.

Vorbereiding

Interviewgids

Voorafgaande aan de gesprekken hebben wij een aantal onderwerpen geselecteerd (gebaseerd op de onderzoeksvragen) die we per se willen bespreken. Deze onderwerpen bundelen we in een interviewgids – zie bijlage 3 - (Ayres, 2008) wat onze hulp vooraf vormt. In deze interviewgids staan per onderwerp ook enkele te stellen vragen die wij graag beantwoord zouden zien. Om het interview het open karakter te laten behouden zullen deze vooropgestelde vragen enkel als geheugensteun voor de interviewer dienen. Tijdens het interview kan de onderzoeker gebruik maken van een korte spiekbrieff om te zien of alles aan bod is gekomen, maar dit proberen wij zoveel mogelijk te vermijden. Zonder deze vooropgestelde vragen kan er gedurende het interview ruimte geboden aan de geïnterviewde om ook andere onderwerpen ter sprake te brengen. De onderzoeker kan zich laten leiden door de geïnterviewde om zo de natuurlijke interesses en prioriteiten van de geïnterviewde te achterhalen (Kvale, 1996). Wij houden daarbij dus erg rekening met wat de geïnterviewde ons vertelt en brengen waar nodig het gesprek weer terug op een van de vooraf vastgestelde onderwerpen. Als onderzoekers hechten wij er een groot belang aan dat de interviewer goed luistert naar wat de geïnterviewde zegt en ook de manier waarop hij/zij dit zegt. Het is voor de interviewer van belang om ter plekke te kunnen inhaken op wat de geïnterviewde zegt en vervolgens de juiste vervolgvragen te kunnen stellen die aansluiten bij het taalgebruik van de persoon die geïnterviewd wordt.

Plaats van het interview

Het interview zal in een voor de leerling vertrouwde omgeving worden afgenomen. Dit kan een klaslokaal, de aula of de bibliotheek zijn. Naast vertrouwdeheid is het ook van belang om zo min mogelijk afleiding te hebben.

Uitnodiging en Instructie aan de leerling

Leerlingen zullen per mail of persoonlijk worden benaderd om deel te nemen aan het onderzoek. Daarbij krijgen ze een korte introductie op het interview waarin de leerling wordt uitgelegd waar het interview voor dient. Daarbij wordt benadrukt dat alles wat de leerling vertelt vertrouwelijk behandeld zal worden en enkel bekend zal zijn bij de onderzoeker. Ook krijgt de leerling een uitleg over de vorm (open interview) en de gewoonlijke duur (ongeveer 30 minuten) van het gesprek. De leerling krijgt de mogelijkheid om voorafgaande aan het interview vragen te stellen over het interview om eventueel aanwezige twijfel weg te nemen. De leerling krijgt de contactgegevens van de onderzoekers, zodat hij eventuele vragen ook op een later tijdstip nog kan stellen.

De rol van de interviewer

De instructies voor een interviewer worden door Kvale (1996) aan de hand van enkele vaste criteria uiteengezet. Tijdens onze interviews gebruiken wij deze criteria als leidraad.

Kennis: Zorg dat je als onderzoeker voldoende op de hoogte bent van het te bespreken onderwerp. Verdiep je in de te behandelen stof en neem eerder afgenomen interviews nog eens door. Verifieer tijdens het interview of de persoon die je interviewt ook voldoende kennis van het onderzoeksonderwerp bezit.

Structuur: Omschrijf (nogmaals) de procedure van het interview zodat hier geen misverstanden over ontstaan.

Duidelijkheid: Stel eenvoudige, makkelijke en korte vragen en spreek deze op een goed verstaanbare wijze uit.

Zachtaardig: Wees tolerant, gevoelig en geduldig met onconventionele of provocerende gedachten of meningen. Het gaat immers niet om het gelijk van de onderzoeker maar om de perceptie van de leerling.

Sturing: Houd de doelstelling van het interview goed in de gaten en stuur zo nodig op de vragen die je beantwoord wil hebben.

Kritisch: Om de betrouwbaarheid en geldigheid van de antwoorden van de geïnterviewde te controleren is het goed om kritische vragen te stellen. Vraag door op onderwerpen waar je meer van wilt weten.

Onthouden: Zorg dat je de belangrijke informatie vasthoudt.

Interpretatie: Laat de geïnterviewde weten hoe jij de informatie interpreteert en controleer of dit juist gedaan is.

Daarnaast hebben we de volgende praktische tips ter harte genomen om de uitkomsten van onze interviews te optimaliseren. Deze nemen we in ons onderzoek mee zodat volgende onderzoekers daar van kunnen leren:

- 1) Controleer de werking van de taperecorder (ook tijdens het gesprek).
- 2) Stel 1 vraag per keer. Dit voorkomt verwarring bij de leerling en voorkomt dat vragen worden gemist en onbeantwoord blijven.
- 3) Probeer de vraag zo neutraal mogelijk te stellen. Probeer zo min mogelijk zelf in te vullen, maar laat de leerling zelf nadenken.
- 4) Moedig reacties, of extra uitleg aan.
- 5) Wees voorzichtig met het opschrijven van aantekeningen (de geïnterviewde kan meelesen).
- 6) Mijd grote sprongen tussen onderwerpen.
- 7) Verlies de controle over het interview niet.

- 8) Direct na afloop: Controleer of de taperecorder alles opgenomen heeft. Vul de aantekeningen tijdens het interview verder aan. Schrijf observaties op die je tijdens het interview zijn opgevallen.

De onderzoekersbias

Wij zijn ons er van bewust dat met de keuze van onze onderzoeksmethode wij als onderzoeker invloed hebben op uitkomst van het onderzoek (Shapiro, 1970; Bailar et al 1977). Onze invloed is aanwezig op het gehele onderzoek. Bij het opstellen van de vragen, bij de manier van interviewen tot aan de wijze waarop wij de gegevens analyseren. Om een zo getrouw mogelijk beeld van de werkelijkheid te krijgen en onze invloed op het onderzoek te minimaliseren zullen wij ons zo strikt mogelijk houden aan de eerder genoemde criteria die belangrijk zijn bij het uitvoeren van open interviews. De nadruk ligt daarbij op het correct en zo neutraal mogelijk stellen van de vragen tijdens het interview omdat deze volgens ons het meest gevoelig zijn voor onze beïnvloeding. Daarnaast vinden wij dat kwalitatief onderzoek gebaseerd op verhalen en observaties, begrip en samenwerking vereist tussen de onderzoeker en de leerling over de verhalen en observaties die tot stand komen. De teksten afkomstig uit interviews zijn samen opgesteld, context gebonden en krijgen de specifieke waarden mee van de onderzoeker en leerling (Lincoln en Guba, 1985), (Mishler, 1986). Wij nemen in ons onderzoek aan, en volgen daarmee de gedachten van Gebru (2010) dat een tekst altijd meerdere betekenissen heeft en er altijd een zekere mate van interpretatie is bij het beoordelen van een tekst.

Analysemethode

Ondanks de moeilijkheid die er ligt in het doen van algemene uitspraken over groepen mensen, worden ze wel degelijk geboden. Dit vraagt allereerst om een goede vastlegging van hetgeen tijdens de interviews ter sprake komt. Het is namelijk onmogelijk om tijdens het interview alles op te schrijven en door de open vorm van het interview zullen er onderwerpen ter sprake komen die voor ons onderzoek minder van belang zijn. Om de informatie zo goed mogelijk te docum**en worden de interviews opgenomen met een taperecorder. Deze informatie wordt aangevuld met de observaties die door de interviewer gedaan wordt tijdens het interview. De interviews worden volledig uitgewerkt en aangevuld met de informatie uit de observaties om meer duiding te geven aan wat er gezegd is.

Aan de hand van de uitgewerkte interviews begint de analysefase. Hierbij vergelijken we alle interviews met elkaar en proberen we tot algemene conclusies te komen. Hiervoor zullen we de teksten *condenseren* (Gebru 2010; Coffey and Atkinson, 1996). Met het condenseren van de tekst beperken we de grootte van de tekst zonder de kwaliteit van de tekst te verminderen. Om een tekst te kunnen condenseren zal deze abstracter moeten worden gemaakt. De teksten worden doorgenomen en categorieën worden opgesteld aan de hand van de gegeven antwoorden en de vooropgestelde onderzoeksvragen. Het creëren van categorieën is het kernkenmerk van de kwalitatieve inhoudsanalyse. Met een categorie wordt vooral gerefereerd aan een beschrijvend niveau van inhoud en kan daarmee worden gezien als uiting van de inhoud van de originele interviewtekst. De categorie kan indien nodig nog worden opgedeeld in subcategorieën of subsubcategorieën (Gebru 2010).

Aan de hand van onze onderzoeksvraag maken we gebruik van de volgende categorieën om onze interviewteksten mee te analyseren:

1. Keuze	2. Ervaringen	3. Resultaat	4. Verbeterpunten
<i>Hoe komt de leerling tot deelname aan de begeleidingsklas</i>	<i>Wat zijn de ervaringen van de leerling?</i>	<i>Wat is de meerwaarde van het begeleidingsuur voor de leerling?</i>	<i>Wat en hoe kan het begeleidingsuur beter volgens de leerling?</i>

Deze kunnen worden aangevuld met aanvullende categorieën die tijdens de interviews naar voren kwamen

De antwoorden die betrekking hebben op deze categorieën zullen vervolgens geclusterd worden. Daarbij wordt gelet op de frequentie waarmee een antwoord voorkomt, de gedetailleerdheid van een antwoord en de overtuigingskracht van het antwoord. Aan de hand van deze criteria kan de belangrijkheid van een categorie worden bepaald en worden patronen beter zichtbaar. In categorieën met een groot aantal (uiteenlopende) antwoorden kan een verdere onderverdeling worden gemaakt om uitkomsten te verduidelijken (Hageboeck, 2011).

Resultaten

Joke Smit Vavo

Basisinformatie over de deelnemende leerlingen:

Op de Joke Smit Vavo zijn voor dit onderzoek 5 interviews afgenomen bij leerlingen die deelnemen aan de begeleidingklas van het Joke Smit - de Plusklas. Het gaat om een leerling van 21, 20, twee van 19 en een leerling van 18. Deze leerlingen hebben de Plusklas minimaal 3 maanden, 3 à 4 dagen per week gevolgd. Een van de ondervraagde leerlingen heeft al eerder ervaring opgedaan met begeleidingsklassen, in een andere vorm.

De leerlingen zijn via communicatie binnen de school op de hoogte gesteld van de Plusklas. Het inzetten van de docent als boodschapper als het verspreiden van de bekendheid per mail heeft hierbij de deelnemende leerlingen geïnformeerd. Ook zijn leerlingen via medeleerlingen bij de Plusklas terecht gekomen.

Om zich aan te melden volgen de leerlingen een vaste procedure. De leerlingen melden zich bij de deelnemersbegeleiding om de interesse voor de Plusklas aan te geven en betalen vervolgens vooraf aan de administratie. Na de administratieve handeling kan de leerling over het algemeen per direct in de Plusklas terecht.

Resultaten Joke Smit Vavo

Categorie	Antwoorden	Clusters	Patroon
1. Keuze: Hoe komt de leerling tot deelname aan de begeleidingsklas			
Hoe wist je van de begeleidingsklas af?	Via een e-mail van **** van der ****, dit was een e-mail aan alle leerlingen om ze op de hoogte te stellen van het bestaan van de Plusklas. / Via een klasgenoot/schoolgenoot, in een gesprek met haar kwam ik op de Plusklas. / Via een informatie e-mail van de school	Interne Schoolmail (3) Via mond-tot-mond communicatie (1)	De leerlingen zijn via interne communicatie binnen de school op de hoogte gesteld. Zowel de docent als de interne mail is hierbij effectief ingezet. De ervaringen van leerlingen zelf werken ook mee aan de verspreiding

	/ De docent vertelde over de Plusklas in een van de eerste lessen op school / In mijn schoolmail kreeg ik een bericht dat er een Plusklas was, net na de examens was dat geloof ik.	Via docent (1)	van de bekendheid van de Plusklas. Discussie: Bereik je de doelgroep?
Aanmeldingsprocedure	Door wat die klasgenoot vertelde ben ik naar de deelnemersbegeleiding gestapt om daar het inschrijfformulier op te halen. Met dit inschrijfformulier ben ik naar de administratie gegaan. De volgende dag, want ik had het geld niet direct bij me. Ik kon toen binnen een week in de Plusklas / ik heb de instructies in de e-mail gevolgd die mij gestuurd waren. / Door de DBG – binnen een week zat ik in de Plusklas. / zelf via de administratie/ In de ontvangen email stond hoe je je moest aanmelden, dat ging via mevrouw van de ****	Inschrijfformulier bij DBG en vervolgens naar de administratie (4). Binnen een week in de Plusklas (3) Zelf naar de administratie gestapt (1)	Er is een vaste aanmeldingsprocedure die gevolgd wordt door de leerling. Ze melden zich bij de DBG en betalen bij de administratie. Een enkeling slaat deze eerste stap over. Er is weinig tijd gemoeid met de aanmeldingsprocedure
Wat wil de leerling leren in de Plusklas	Ik had moeite met de stof. Ik had moeite om het overzicht in de stof te krijgen. Verder was ik op zoek naar een werkplek omdat ik thuis niet kan werken door teveel afleiding. /Ik wilde een goede werkomgeving creëren en een planning opstellen / Ik wilde regelmaat aanbrengen in mijn werk. Als ik thuis aan het leren ben dan wordt ik gebeld door vrienden enzo. Met de Plusklas is dat niet zo. Bellen ze dan niet meer? Ja, dat wel, maar nu zeg ik gewoon: 'ik zit in de Plusklas' en dan kan ik minder snel weg. Het is voor jou dus zowel een plek om te leren als een stok achter de deur? Ja klopt. / Het lukte me niet om de hoeveelheid huiswerk af te krijgen. de stof in de klas ging er snel doorheen, en ik wou voorkomen achter te raken. Ik wilde een rustige plek om te kunnen studeren, weg van alle sociale afleidingen. en het hebben van een verplichting zodat ik niet laks zou worden./ Vorig jaar ben ik gezakt omdat ik thuis niet zoveel deed. Daar heb ik ook teveel afleiding, ga ik op internet en is er weinig controle. Met de Plusklas wilde ik mezelf dwingen om aan het werk te blijven.	Zocht een werkplek (4) Leerplanning/structuur (3) Overzicht lesstof (1) Verplichting om aan het werk te blijven (3)	De leerling zoekt in een begeleidingsklas naar de volgende dingen of een combinatie daarvan: Een werkplek, waar de leerling ongestoord en zonder afleiding het huiswerk kan maken en kan studeren. De leerling zoekt naar een manier om overzicht te krijgen in het leerwerk aan de hand van structuur en planning. En wil dit graag opdoen in de Plusklas De leerling wil zichzelf dwingen om aan het werk te blijven en gebruikt de Plusklas daarbij als stok achter de deur.

2. Ervaringen: **Wat zijn de ervaringen van de leerling?**

<p>Verwachting van de leerling vooraf.</p>	<p>Een leerplek voor mezelf. / Een plek om te kunnen studeren, verder had ik er niet echt verwachtingen over. / ik verwachtte in eerste instantie huiswerkbegeleiding. ik verwachtte meer inhoudelijke begeleiding. / Zoals in de mail stond, huiswerkbegeleiding en begeleiding met planning.</p>	<p>Een werkplek (2)</p> <p>Inhoudelijke begeleiding (1)</p> <p>Huiswerk begeleiding (2)</p>	<p>De verwachtingen van de leerlingen waren voornamelijk gericht op het vinden van een werkplek en het vinden van begeleiding. De leerling verwachtte zowel vakinhoudelijk begeleiding als begeleiding van het leesproces.</p>
<p>Omschrijving/vormgeving van een begeleidingsuur</p>	<p>Ik kom binnen en dan kijk ik wat ik moet gaan doen voor die dag, daarmee ga ik dan aan de slag. Ik ben 4 uur aanwezig in de Plusklas waarvan ik 3 uur aan het werk ben en 1 uur pauze neem. / Als ik dan een dag neem waar ik de hele dag aanwezig ben, dan kom ik binnen en ga leren. Er is altijd iemand aanwezig, een docent. Die kun je vragen stellen, en brengt thee en koekjes en helpt soms met planning of examenoefeningen. Al was dat lastig omdat niemand mijn vakken gaf. / in mijn geval, ik kwam daar binnen, even 3min uitpuffen, en daarna aan de slag met het huiswerk. naarmate de examens dichterbij kwamen werd het huiswerk minder gestructureerd gegeven, waardoor ik moeite had te bepalen wat ik kon doen in de Plusklas. hier heb ik hulp bij gehad van een docent. dus vooral, huiswerk maken en hulp vragen bij planproblemen./ Het is in de bibliotheek, met een paar hele oude computers, en je hebt er tafels om aan te leren. Er is altijd een docent aanwezig om vragen aan te stellen. Zelf ga ik altijd eerst het huiswerk doen wat het eerst af moet, maar omdat ik er zo vaak kom heb ik mijn huiswerk vaak al af. Daarom ben ik veel aan het leren voor de examens. Er is thee met soms een koekje.</p>	<p>Zelfstandig aan het huis- of leerwerk (4)</p> <p>Docent aanwezig voor vragen (3)</p> <p>en assistentie bij planning (1)</p> <p>Thee/koekjes (2)</p>	<p>De leerling omschrijft de Plusklas als vier begeleidingsuren waarin hij/zij zelfstandig aan het werk gaat. Er is een docent aanwezig waar eventueel vragen aan gesteld kunnen worden. Dit kan vakinhoudelijk of ter bevordering van het leerproces zijn. Ook wordt er door de docent voor thee en koekjes gezorgd.</p> <p>De Plusklas lijkt de leerling een werkplek te bieden.</p>
<p>Wat doet de leerling? Wat doet de docent? Hoe is de begeleiding?</p>	<p>Sommige docenten helpen me met het opzetten van een schema. In dit schema schrijf ik dan alle taken die ik de komende dagen moet doen, van opstaan tot weer naar bed gaan. Verder zijn de docenten er voor een praatje tijdens de thee en helpen ze je om iets te printen of in contact te komen met studentdocenten voor vakspecifieke begeleiding./</p>	<p>Leerling: Huiswerk maken</p> <p>Leerling: Geschiedenis en Filosofie examens leren</p> <p>Leerling: Wiskunde en Natuurkunde</p>	<p>De leerling maakt huiswerk en studeert. Het gaat daarbij om een grote verscheidenheid aan verschillende vakken onder de leerlingen.</p> <p>Docenten functioneren vooral als vraagbaak en helpen met het opzetten</p>

	<p>Omdat ik pas de laatste periode bij de Plusklas ben gekomen voor Geschiedenis en Filosofie heb ik vooral toetsen gemaakt. Je kunt aan de docent vragen stellen en ze geven dus tips over het leren of over de planning. / vaak wiskunde en natuurkunde, soms maatschappijwetenschappen. De docent kan rust garanderen en helpen bij plannen. De begeleiding vond ik slecht, of eigenlijk had ik achteraf gezien de Plusklas minder nodig dan ik dacht. De docenten hielpen wel ofzo, maar niet echt uitgebreid. Niet echt met mijn vakken zeg maar./ Ik maak mijn huiswerk en kan er goed leren. De docent is er voor allerlei vragen. De docent brengt ook thee of koffie. Ik ben wel tevreden met de begeleiding van de docenten. Het is jammer dat er geen docent bij is die mijn vak geeft, maar ook wel weer logisch.</p>	<p>leren, soms MW</p> <p>Leerling: huiswerk en leren</p> <p>Docent: Helpt met het opzetten van een studieschema of planning (3)</p> <p>Docent: praktische assistentie</p> <p>Docent: vraagbaak (3)</p> <p>Docent: kan rust garanderen (1)</p> <p>Docent: Praatje, gezelligheid, thee/koffie, sfeer (3)</p> <p>Begeleiding: Niet vakinhoudelijk (2)</p>	<p>van studieschema's of studieplanners.</p> <p>Daarnaast zorgt de docent voor een praatje, gezelligheid, sfeer, rust, thee/koffie. De docent heeft hiermee een grote invloed op het werkklimaat tijdens de begeleidingsuren.</p> <p>We kunnen stellen dat de begeleiding vanuit de docent sterk vraag gestuurd is. De leerling komt zelf met vragen naar de docent.</p> <p>De leerlingen spreken zich niet erg uit over de begeleiding behalve dat ze het jammer vinden dat er weinig vakinhoudelijke begeleiding is.</p>
<p>Positieve aspecten van de begeleidingsklas volgens de leerling</p>	<p>Het is er stil er heerst orde. Je kunt er geconcentreerd werken zonder dat je last hebt van prikkels. / Ik vind het wel iets hebben dat er koffie en thee is, dit maakt het wat relaxter dan in een klas. Je zit toch ook met gemotiveerde mensen om je heen en er zit altijd een leraar bij. / Ik vond het prettig dat de routine aanwezig was, het gaf meer structuur aan mijn school-zijn / Het is prettig om een plek te hebben om te kunnen studeren zonder al te veel afleiding. Het is er altijd rustig en ik kan me zo goed concentreren.</p>	<p>Stil en ordelijk</p> <p>Weinig prikkels</p> <p>Relaxt</p> <p>Er is een docent aanwezig</p> <p>Biedt structuur</p> <p>Zorgt voor routine</p> <p>Rustige werkplek</p>	<p>De leerling ziet positieve aspecten in de werksfeer die binnen de Plusklas heerst (stil, ordelijk, relaxt en rustig)</p> <p>Daarnaast biedt de Plusklas structuur en routine aan de leerlingen die dit nodig vinden te hebben.</p> <p>Ook wordt het als positief beschouwd dat er een docent aanwezig is.</p>

<p>Negatieve aspecten van de begeleidingsklas volgens de leerling</p>	<p>De PC's zijn erg sloom. Er is niemand die mij in mijn vakken kan begeleiden. Verder is het erg vaak erg koud (ook in de zomer) en kan het lokaal wat beter gelucht worden. Ook is het niet altijd prettig dat de Plusklas gehouden wordt in de bibliotheek, hierdoor komen er steeds mensen binnen en valt de deur hard dicht, dat stoort. / Het mag van mij iets goedkoper. In het begin heb ik nog even gewacht met de Plusklas omdat ik het geld nog niet uit wilde geven. Na de 2^e periode waren mijn cijfers niet zo, dus toen ben ik het toch gaan doen. Ja, wat ook wel zo is. Nu is de Plusklas altijd van 13:00 tot 17:00. Soms heb ik op deze tijden gewoon les of ik heb alleen 's ochtends les en moet dan wachten tot ik naar de Plusklas kan. Het zou prettiger zijn als de pluklas van 10:00 tot 17:00 zou zijn ofzo, zodat het beter bij mijn rooster past. Maar ja. / Ik vond het niet prettig dat: er af en toe gepraat werd. hoewel mensen natuurlijk die begeleiding nodig hadden, kon ik er erg door uit mijn concentratie worden gehaald./ De computers zijn dramatisch traag, het duurt echt twintig minuten voordat ze zijn opgestart. Ook al maak er niet zoveel gebruik van dus zo erg is het ook weer niet, dan doe ik dat gewoon vaak thuis.</p>	<p>Trage computers/ICT (4)</p> <p>Geen vakinhoudelijke begeleiding</p> <p>Ruimte is koud en niet goed gelucht</p> <p>De ruimte is ook bibliotheek waardoor er inloop is.</p> <p>Hoge kosten</p> <p>Sluit niet aan bij mijn rooster</p> <p>Er werd af en toe gepraat, concentratie verlies</p>	<p>De aanwezig ICT voorzieningen zijn hier duidelijk niet toereikend voor de leerling.</p> <p>Verder worden er een groot aantal verschillende negatieve aspecten genoemd. Hierbij wordt er geen enkele (op de ICT voorziening na) breed gedragen. Wel zien we ze bij de verbeterpunten terug. Het gaat dan om het ontbreken van vakinhoudelijke begeleiding, de ruimte waarin de Plusklas wordt gegeven, de hoge kosten.</p> <p>Een negatief punt dat door een enkeling wordt genoemd maar door de kleine onderzoeksgroep toch interessant zijn om mee te nemen hebben betrekking op aansluiting met het lesrooster.</p> <p>Het praten komt voor wanneer het deelnemersaantal toeneemt en is daarom goed om mee te nemen als advies aan de docenten.</p>
<p>Frequentie</p>	<p>Het deuren slaan komt niet heel vaak voor (1 a 2 x per dag). De rest komt continu voor./het praten komt soms voor, vooral op dinsdagen wanneer er veel mensen aanwezig zijn.</p>		
<p>Reacties van omstanders Ouders/broers/zus sen</p>	<p>mijn ouders reageerden goed, zij vonden het een goed idee./ mijn ouders waren blij dat ik dit deed en wilden het ook betalen. Docenten staan positief tegenover de Plusklas / Ze wisten er van, sommigen dan, en vroegen dan of het goed ging./Mijn ouders vonden het een goed idee.</p>	<p>Positieve reacties van ouders (3)</p> <p>Positieve reacties van docenten (2)</p>	<p>Een deelname aan de Plusklas zorgt voor positieve reacties van zowel ouders als docenten.</p>
<p>3. Resultaat: Wat is de meerwaarde van het begeleidingsuur voor de leerling?</p>			
<p>Wat heeft de begeleidingsklas de</p>	<p>Een hoger cijfer: 7. / Betere cijfers, hoop ik dan want ik heb ze nog niet terug van het examen. Maar in de laatste</p>	<p>Hoger/Beter cijfer (3)</p>	<p>De leerlingen zien verbetering in hun prestaties door het behalen van het diploma</p>

leerling opgeleverd?	periode heb ik al wel betere punten gehaald waardoor ik nu hoger sta dan eerst. / Een besef van tijdsplanning, en ik denk dat ik mijn diploma er uiteindelijk wel aan te danken heb./ Het hele jaar haal ik al goede cijfers, dit komt zeker door de tijd die ik aan mijn huiswerk besteed. En ik heb nu meer tijd vrij in het weekend.	Besef van tijdsplanning (1) Meer tijd vrij in het weekend	en hogere cijfers.
Wat heeft de leerling geleerd?	Ik kan nu beter een planning maken. Ik ben meer realistisch gaan denken – is het wel allemaal haalbaar in de tijd die ik er voor uittrek? Ook heb ik geleerd dat ontspanning belangrijk is./ Niet echt iets extra's. Wel de lesstof bijvoorbeeld./ Ik heb geleerd dat structuur wel degelijk belangrijk is bij het maken van een studie. /Ook heb ik meer zicht over de tijd en het aantal taken / Wanneer ik tijd in mijn studie stop dan krijg ik daar ook resultaat voor terug, dat heb ik zeker geleerd.	Maken van een planning Meer zicht op tijd en taken Realistisch denken Ontspanning is belangrijk Lesstof Het belang van structuur	Leerlingen geven aan verschillende antwoorden op de vraag wat ze geleerd hebben. Het maken van een planning, meer zicht op tijd en planning, realistisch denken, het belang van ontspanning en het belang van structuur zouden kunnen worden samengevat onder de ontwikkeling van het leerproces van de leerling.
Wat en welke dingen doet de leerling nu anders	De tijd en de het aantal taken houd ik veel beter in de gaten./ niets echt, de Plusklas was voor mij echt een plek om te leren./ Er is niet veel wat ik heel anders ben gaan doen./ niet echt anders maar ik doe het nu gewoon, ik ben nu aan het leren.	Bijhouden van tijd en taken Niets/niet veel (3)	Op een enkeling na kunnen de leerlingen kunnen geen dingen noemen die ze nu echt anders zijn gaan doen.
Wat merkt de leerling aan zijn/haar cijfers	Een hoger cijfer: 7. / Betere cijfers, hoop ik dan want ik heb ze nog niet terug van het examen. Maar in de laatste periode heb ik al wel betere punten gehaald waardoor ik nu hoger sta dan eerst./ die bleven ongeveer gelijk, hoewel de leerstofwal toenam. / Ik haal het hele jaar door goede cijfers en dat komt zeker doordat ik zo vaak bij de Plusklas ben.	Hogere cijfers (3) Gelijke cijfers bij meer stof (1)	De leerlingenhalen hogere cijfers. (zie ook wat heeft de begeleidingsklas opgeleverd)
Wat merkt de leerling aan zijn/haar manier van leren?	Leer meer volgens een planning en kijk steeds meer naar de verbanden tussen de onderwerpen, dat deed ik te weinig / Nee niet echt, behalve dat ik er nu veel meer tijd aan besteed.. en oh ja.. nu hoef ik	Leren a.d.h.v. een planning (1) Vervanden tussen onderwerpen	De meeste leerlingen zien geen verschil in de manier waarop ze leren. Wel wordt aangegeven dat de hoeveelheid tijd omhoog gegaan is. Verder is een enkeling meer gaan leren

	thuis ook eigenlijk niets meer te doen./ Nee, ik heb mijn leermethodes niet aangepast, op het zetten van vaste tijdstippen na dan./De manier van leren heb ik niet echt aangepast, wel de hoeveelheid tijd die ik er aan besteed. En ik stel nu veel sneller vragen aan de docent.	leggen (1) Meer tijd besteden (2) Geen aanpassingen aan de manier van leren (3) Sneller op zoek naar hulp	a.d.h.v. een planning en zoekt een andere leerling eerder hulp.
Wat merkt de leerling aan zijn/haar manier aan de omgang met de docenten	Nee niet / Nee/ Die is niet anders dan daarvoor/ niet veranderd	Niets (3)	De omgang blijft onveranderd door deelname aan de Plusklas
Merkt de leerling iets in de reguliere lessen	Ik begrijp de stof beter, houd de stof beter bij en kijk vaker naar de vakplanning. /Nee/ Ook niet echt, die zijn hetzelfde gebleven./ Nee merk daarin geen verschil/Nee	Beter begrip van de lesstof (1) Geen verschil (4)	Het overgrote deel merkt geen verschil in de reguliere les door de deelname aan de Plusklas, een enkeling geeft aan de stof in de les nu ook beter te begrijpen.
Raad je anderen de leerling de begeleidingsklas aan?.	Als je moeite hebt met plannen, leren, dan zeker! Het is relatief duur maar je hebt zelf vrijheid om te komen wanneer je wilt. / Ja, ik zou het aanraden. Het is wel een hoop geld maar je hebt wel een stok achter de deur./ Ik zou de Plusklas aanraden aan mensen met een gebrek aan inzicht wat hen belemmerd met de studie./ Ja zeker, het is er gezellig en je kunt er goed studeren. Het heeft mij echt geholpen./ het is een goede werkplek voor als dat thuis niet lukt	Ja (5) Wel duur (2) Als je moeite hebt met plannen en leren (1) Stok achter de deur (1) Studiemoeilijkheden (1)	De deelnemers raden de Plusklas massaal aan andere leerlingen aan. Ze geven daarbij wel aan dat de prijs een struikelblok kan zijn. Je kunt volgens de leerlingen bij de Plusklas als je een werkplek zoekt, moeite hebt met plannen of een stok achter de deur nodig hebt
4. Verbeterpunten: Wat en hoe kan het begeleidingsuur beter volgens de leerling?			
Wat kan er volgens de leerling beter aan de begeleidingsklas?	Examenmateriaal klaarleggen in de Plusklas. Verder ga ik door de stilte wel eens teveel denken en dan kan ik daarin doordraven. Afleiding helpt hierbij (pauzes inlassen of ademhalingstechnieken oefenen). / Zoals het nu is vond ik het eigenlijk wel prima, was er wel blij mee. Voor mij hoeft er niet echt iets anders. Ja,	Aanwezige afleiding Vakinhoudelijke kennis (3) Examenmateriaal aanwezig (1)	Ondanks dat het niet door iedereen als negatief wordt ervaren, wordt het wel als verbeterpunt aangedragen om meer vakinhoudelijke kennis aan te bieden. Daarnaast komen de verbeteringen op ICT gebied ook hier weer aan bod en wordt de ruimte ook als

	computers zouden sneller mogen zijn en het zou misschien fijn zijn als er iemand van Filosofie aanwezig zou zijn, maar ja, dat kan ook niet altijd. / Zou niets willen veranderen/ Meer vak docenten, Betere locatie/lokaal, ICT (computers)/ Meer vakspecifieke docenten inzetten/ begeleidingsgesprekken in een andere ruimte houden, persoonlijk.	Betere ICT voorzieningen (2) Beter lokaal (1) Begeleidingsgesprekken in een andere ruimte (1)	verbeterpunt aangeduid. Verder wordt er aangegeven dat begeleidingsgesprekken gehouden worden in de ruimte waar ook gestudeerd wordt.
Hoe ziet de ideale begeleidingsklas er volgens de leerling uit?	Haha, ok echt ideaal. Dan zijn er belegde broodjes en frisdrank en natuurlijk de koffie en thee. Er zou een docent aanwezig zijn van elk vak dat je doet. De PC's zouden goed en snel werken. En de uren zouden beter bij mijn rooster passen./ Precies zoals het nu is al zou de begeleidingsgesprekken in een andere ruimte houden, persoonlijk.		Deze vraag is niet aan iedereen gesteld. De tips over pc's en begeleidingsgesprekken kunnen sluiten wel aan op eerdere vragen.
Wat kan de school doen om de begeleidingsklas te verbeteren?	Meer vakspecifieke docenten inzetten	Meer vakspecifieke docenten inzetten	Deze vraag is niet aan iedereen gesteld en heeft daarom te weinig respondenten opgeleverd
Wat moet vooral hetzelfde blijven?	Dat je veel vrijheid krijgt in wat je in de Plusklas doet en wanneer je er naartoe gaat.	Vrijheid	Deze vraag is niet aan iedereen gesteld en heeft daarom te weinig respondenten opgeleverd

Resultaten Veerlanden College

Categorie	Antwoorden	Clusters	Patroon
1. Keuze: Hoe komt de leerling tot deelname aan de begeleidingsklas			
Hoe wist je van de begeleidingsklas af?	Van Teletop, Nou dan kreeg je een berichtje van meneer *** [teamleider VMBO-t onderbouw en coördinator van de B-uren] dat je je kon inschrijven. / Ehm, ja dat werd verteld in de les, dat je die kon volgen. Door mijn teamleider / Nou, dat werd verteld, dat het er was./ Nou, ik had een mail gehad van meneer *** [Teamleider VMBO-t onderbouw, TM v N] op Teletop/ Ja, je kreeg zeg maar een bericht, op Teletop en dan kon je daaruit kiezen welke je wou./ Eh, ja, er stond ook telkens op het bord dat je je kon inschrijven voor B-uren. Ja, op zo'n scherm staat het, naast waar alles uitvalt en daar staan allemaal mededelingen, en soms ook over B-uren inschrijven	Mail van de teamleider via Teletop (4) Mondeling van de teamleider in de les (2) Aankondiging op het mededelingen bord. (1)	Teamleider stelt de IIn op de hoogte. In de klas en/of via mail.

	telkens. En je kreeg het ook in je mail.		
Aanmeldingsprocedures	<i>Heeft zichzelf ingeschreven/ heeft zichzelf ingeschreven/ Via Teletop, de uitleg die meneer *** [Teamleider VMBO-t onderbouw, TM v N] gaf.</i>	Zelf ingeschreven (2) Ingeschreven via Teletop (3)	Sluit aan bij de antwoorden hierboven. Er is een vaste inschrijfprocedure. Deze verloopt via Teletop; de Teamleider geeft in de les of via een mail aan dat de leerling zich er voor in kan schrijven. Via het mededelingen bord is ook bekend dat de lln zich kan inschrijven. De leerling schrijft zichzelf in.
Wat wil de leerling leren in het B-uur/ aanleiding	<i>Ingeschreven omdat je veel kon opsteken van de lessen, dat het beter uitgelegd werd. Duidelijker. En duidelijkere uitleg, meer uitleg. Wat wilde je leren: Hogere cijfers halen! En het beter kunnen begrijpen van iets./ Verbeteren in een moeilijk vak, grammatica Frans./ Gewoon wat je moet weten voor een toets, zodat je een hoog cijfer kan halen./ Nou eerst ging ik naar leren leren omdat ik moeite had met het inschatten van hoe lang de tijd ik ervoor nodig had. En daarna ging ik naar Frans, want daar zag ik dat ik een laag cijfer had en toen ging ik nog een keer naar Frans, want je werkte al voor. En toen was Engels weer laag, dus toen ging ik naar Engels.[] Omdat ik een laag cijfer had. []En toen nog een keer Frans omdat ik het handig vond...[] Ja ik vond het handig, want ik had niets anders. En toen was er ook nog geen Engels. / En aangezien het met Frans in het begin niet zo goed ging, daarom ging ik ook voor Frans B-uur volgen./ Omdat ik me heel slecht kon concentreren. En dat kan ik nog steeds soms niet zo goed. Ja, ik word echt heel snel afgeleid. En daarom ging ik daar ook heen, want ik hoopte daar wat tegen te kunnen, dat er wat tegen gedaan kon worden. Alleen leren leren zelf werkte niet zo heel goed, want ik heb nog steeds dat ik heel snel afgeleid ben en, ja nu doe ik ook andere dingen ervoor.</i>	Prestaties: Hogere, betere cijfers (3) Studievaardigheden: Inschatten hoe lang het leerwerk duurt. Concentratievermogen leren verbeteren. Inhoud (6): Meer uitleg Beter uitleg Beter begrijpen van de stof (2) Stof voor een toets behandelen Voorwerken	De leerling wil graag hogere cijfers halen en wil dit bereiken door meer begrip van en verdieping in de lesstof.
Wiens keuze?	<i>Aanraden mentor: Ja, alleen voor Engels, maar daar ben ik niet heengegaan omdat je maar 1 uur bijles kan nemen./ Ikzelf en mijn ouders hebben overlegd.[] Nee, ik</i>	Mentor geeft advies, maar dit is niet opgevolgd (1) Leerling in overleg	De leerlingen kiezen meestal op aanraden of in overleg met een ouder of mentor

	had het eerst gezegd, en toen had ik gezegd dat ik het lastig vond om tijd in te schatten en toen zeiden zei, nou dan ga je naar leren leren./ Ja, meer dat van mijn moeder. Ja die had toen gekeken op Teletop. Ja, ik stond er toen niet zo goed voor zeg maar en toen moest ik een B-uur gaan volgen. <i>Mentor heeft er een stem in gehad.</i> Ja, maar ook mijn ouders vonden wel dat ik naar het B-uur moest. Nou ik denk ongeveer fifty-fifty <i>verhouding leerling-ouders.</i> Ja, ik heb drie zussen, die hebben hier ook op school gezeten. Daardoor wisten ze er ook wel vanaf.	met ouders (2) Leerling moet van ouder (1)	voor een B-uur. De leerling staat doorgaans zelf wel achter de beslissing.
2. Ervaringen: Wat zijn de ervaringen van de leerling?			
Welke B-uren heeft een leerling gevolgd en hoeveel periodes?	Biologie en wiskunde, 2. Frans (x2), leren leren, Engels, 4. Wiskunde (2x), Duits, 3. Frans, leren leren, 2. Duits, Aardrijkskunde en Engels Frans	Talen: Frans, Engels, Duits Overig: Biologie, Aardrijkskunde, Wiskunde Studievaardigheden: Leren Leren	Er wordt een grote verscheidenheid aan vakken aangeboden.
Verwachting van de leerling vooraf.	Een klein groepje en ik had een schrift meegenomen voor aantekeningen, dat verwachtte ik ook wel, grote aantekeningen. / Ehm, ja meer uitleg, van bepaalde dingen die je... ja gewoon meer uitleg, dat is wel wat ik verwacht had. / Ik dacht gewoon dat alles herhaald werd wat je al gehad had./ Nou, heel veel leren. En heel weinig lachen en zo. Ja. Bij Engels is het zo, bij Frans was het zo, maar bij leren leren niet.[] Samenvatting maken en tijd inschatten./ Nou, ik had geen verwachtingen.[] Ja, ik dacht, ze gaat dingen in de les uitleggen en zeg maar de stof zeg maar de grammatica uitleggen enzo./ Nou, ik wist eigenlijk niet precies wat we eigenlijk gingen doen. Ik wist alleen dat het zou helpen eigenlijk. Dat het waarschijnlijk zou helpen.[] Nou, gewoon dat ik het beter kon begrijpen, dat mijn cijfers dan ook omhoog gingen. .[] Nou, ik wist eigenlijk nog niet precies wat we gingen doen, ehm, alleen, ja... Ja ik wist eigenlijk nog niet precies van tevoren wat we gingen doen.	Vorm: Kleine groep Veel aantekeningen Veel leren Weinig lachen Inhoud: Extra uitleg (2) Herhaling van lesstof Verduidelijking lesstof Samenvattingen maken Studietijd in kunnen schatten Geen idee (3) Bijdrage: Beter begrip en hogere cijfers	Leerlingen hebben verschillende verwachtingen over de vorm, en de bijdrage. Over het algemeen verwachten de leerlingen actief met de lesstof aan de slag te gaan.
Omschrijving/vormgeving van een begeleidingsuur	<i>De les (2 lln):</i> We gingen een aantal tafels uit elkaar schuiven voor in een groepje (van drie). En toen pakten we onze boeken en gingen we kijken en mochten we zeggen wat we niet begrepen en dat werd uitgelegd. Nou, daarna kreeg je opdrachten mee, die moest je maken. En dan ging ze	Aantal leerlingen per B-uur: 2 leerlingen 10 leerlingen van verschillende niveaus 7 <i>mensen</i> ongeveer 12 leerlingen 4-9 leerlingen Verschillende niveaus	De B-uren zijn kleinschalig (2-12 leerlingen). De praktische invulling van het B-uur verschilt sterk per docent.

	<p>door op het hoofdstuk. Dus dan ging ze ietsjes voor lopen. Dan gewoon in de lessen. Handig, dan begreep je het wel gelijk. Sfeer: Was wel gezellig, was beetje, het was echt lekker rustig. Want met een drukke klas kan je je ook soms niet goed concentreren. Dat is heel irritant. / 10 leerlingen van verschillende niveaus. Je kreeg ook gewoon een blad met waar eh de ehm de meeste mensen zeg maar mee bezig waren, daar kreeg je dan vragen over zeg maar enne het werd niet beter uitgelegd ofzo, je moest gewoon opdrachten maken. Alleen maar extra hetzelfde. Gewoon extra herhalen.</p> <p>/ Wiskunde: je moest gewoon uit je boek werken.[] Toen moest je alleen maar uit je boek werken en als je dan iets niet snapte, moest je naar de leraar gaan, maar dat kan ook gewoon in de les, dus daar leerde je niet veel. Biologie: Ze herhaalt gewoon van alles wat je al hebt gehad. []Ja, en dat wordt steeds herhaald en dan als je dan een toets krijgt, dan weet je meer. []Je krijgt gewoon je boek en dan net zoals in de les alleen dan ja, dan is het duidelijker omdat ze het maar een paar vertelt. [] Dat was wel gewoon gezellig.[] Ja, maar bij wiskunde had ik een andere docent dan ik eigenlijk heb./ in het B-uur leren we extra.[] Leren we extra dingen voor Engels.[] Nou, toen had ze een appel en die moest ze eerst nog op eten. En toen ging ze iets uitleggen en toen dwaalde ze helemaal af. En toen gingen we met zijn allen praten.[] Ik denk 7 mensen ongeveer.[] Nou dat was meer stilte ook, kwam ook door de leraar. En we deden meer dingen voor dat vak. Maar leren leren is ook niet echt een vak.[] Ehm, wel veel, daar zitten er wel 4 die ik ken, en iemand uit mijn klas, dus 5, dat is ***, dus sowieso 5, 6, *** ken ik ook nog, ik denk dat er wel 12 zitten.[] Stil, maar wel goed. Dat werkt wel lekker.</p> <p>/ Nou, het was meestal in de les dat je daar gewoon moest gaan werken en als je vragen had, dan moest je naar die docent komen, maar meestal had ik niet echt vragen ofzo.[] En toen eh zei die man, misschien hebben jullie vorig jaar niet goed opgelet. Dus ik ga nu de eerste drie paragrafen van vorig jaar uitleggen, daar de samenvatting van, dus toen kreeg ik de stof weer opnieuw behandeld van vorig jaar. []Nee, maar, niet echt goed opgelet, maar meer van, misschien heb je dat toen niet goed begrepen.[] Ehm, ik geloof met</p>	<p>Activiteiten: Werken in groepen. Vragen stellen over onbegrepen stof Uitleg (3) Opgegeven opdrachten maken (2) Herhaling van lesstof (5) Extra leren (leer)probleem benoemen en opschrijven</p> <p>Zelfstandig werken: Alleen maar extra hetzelfde. Gewoon extra herhalen. Alleen maar uit je boek werken Gewoon moest gaan werken</p> <p>Werkklimaat: Gezellig (2) Stil/rustig (4)</p> <p>Rol van de docent: Als je vragen had, dan moest je naar die docent komen (3)</p> <p>Andere docent dan in de les (2)</p> <p>Eigen docent (2)</p>	<p>Veel terugkerende invulling is het herhalen van de lesstof, extra uitleg en de leerling de mogelijkheid bieden om vragen te stellen.</p> <p>Een deel van de B-uren lijkt qua invulling op een reguliere les, maar dan op kleinere schaal.</p> <p>Er heerst rust en stilte tijdens de B-uren. Voor een goede werksfeer.</p> <p>Leerlingen volgen B-uren bij 'eigen' docenten als bij andere docenten.</p>
--	---	---	---

	<p>vier. Maar die B-uren waren toen geloof ik drie keer en toen moest je je daarna inschrijven en toen, maar dat weet ik niet meer zeker, maar ik herinner me wel dat we toen met nog meer kinderen bij kwamen zeg maar, dus toen was ik met 6 kinderen ofzo. En op een gegeven moment 9. Ja, gewoon, wel weinig, maar niet iedereen hoeft ook een B-uur te volgen zeg maar.[] Eh, nee, uit die vorig jaar zeg maar bij me in de klas zaten, en nu niet meer.[] <i>eigen docent?</i> Nee, bij iemand anders.[] Het was zeg maar, als je die les in kwam en je ging daar zitten, dan vroeg ze, heb je nog vragen en als je geen vragen had, dan kon je gewoon meteen weer weg. Ja, dat was ook mijn eigen docent, voor Duits./ Nou, ik ging gewoon naar het lokaal en daar waren ook een paar andere kinderen die B-uur volgden en daar ging ook mijn docent, die gaf ook bijles, die ging dan allemaal dingen nog uitleggen die we niet snaptten. Gewoon eigenlijk een beetje herhaling.[] als iemand het nodig had. Nou hij vroeg het volgens mij ook. En, maar sowieso ging hij sommige dingen ook zonder te vragen herhalen. En dat was eigenlijk ook slim, want sommigen blijven ontkennen. Ook belangrijke dingen uit een toets en zo herhaalde hij nog een paar keer. Nou niet een paar keer, maar die herhaalde hij gewoon.[] <i>met leerlingen die ik nog niet kende, ook van andere niveaus</i> Oh, mij maakt het eigenlijk niet zo veel uit uit welk niveau ze komen.[] Het was stil. []Hm hm, alleen dat was het niet echt, was meer bespreken van wat is het probleem en wat kan je er misschien tegen doen enzo, alleen sommige dingen, nou eigenlijk werkte het [leren leren] niet zo goed als bijvoorbeeld Frans bijles.[] Ehm, ja dan, eigenlijk hebben we vooral telkens eerste les toen was ik er nog niet, toen dat was, de tweede les moesten we vertellen, moesten we opschrijven, vertellen wat er eigenlijk aan de hand was. En dat duurde een hele les... en de tweede les, of de derde les, toen waren we ons briefje kwijt, de meesten, moesten we het nog een keer doen, en de vierde les, dat was volgens mij de laatste les, toen hebben we ook niet echt veel gedaan.[] Ja, sommigen waren het kwijt en anderen ook, en dan moest je het opnieuw overschrijven, of moest je het opnieuw schrijven, ik had mijn briefje nog wel, maar die was helemaal verkreukeld, moest ik het</p>		
--	---	--	--

	<p>ook opnieuw doen. En, ja, dat was het. [] Ja, toen gingen we wat verder, moest je, moest je ook schrijven wat je er tegen wou doen enzo, alleen, verder zijn we ook niet gekomen.</p>		
<p>Wat doet de leerling? Wat doet de docent? Hoe is de begeleiding?</p>	<p>We maken nou van elke paragraaf waar we mee bezig zijn mindmaps en samenvattingen (AK).</p> <p>Ja, dan moet je meestal zelf wat gaan maken, zelf een mindmap. Bij meneer **** maken we met z'n drieën een mindmap. En.. Ja dan mag je meestal ook nog wel even huiswerk ofzo maken en dan dingen vragen van wat je niet begrijpt. / <i>Docent</i> zei niet zo veel, hij gaf gewoon dat blaadje en als je iets niet snapte, dan legde hij het uit, dat was het. Als ik iets niet begreep, vroeg ik het wel. Dan gaf hij uitleg over wat ik vroeg ja. / <i>Wiskunde</i>: je moest gewoon uit je boek werken. [] Toen moest je alleen maar uit je boek werken en als je dan iets niet snapte, moest je naar de leraar gaan, maar dat kan ook gewoon in de les, dus daar leerde je niet veel. <i>Biologie</i>: Ze herhaalt gewoon van alles wat je al hebt gehad. [] Ja, en dat wordt steeds herhaald en dan als je dan een toets krijgt, dan weet je meer. [] Je krijgt gewoon je boek en dan net zoals in de les alleen dan ja, dan is het duidelijker omdat ze het maar een paar vertelt. / Ja, heel kort aan een samenvatting, maar dat lukte niet helemaal. [] Nou, omdat ze alleen zei hoe je het moest doen, en daarna moest je het zelf doen, zelf een samenvatting maken. [] Nou, bijvoorbeeld, dan zegt ze, binnen een kwartier moet je alle stones helemaal overschrijven. [] dan geef ik gewoon geen antwoord. [] dan vraagt ze het aan iemand anders. [] Dan geef ik alleen de antwoorden die, of ik weet ze, of ik weet ze niet, maar ik geef so wie so geen antwoord op de vraag van de Stones die ik nog niet heb gedaan. / <i>ik dacht</i> Niets eigenlijk, meer opletten van, ik herinner het me wel. [] Ja ik ging daar zitten en dan ging ik kijken, samen met een meisje uit mijn klas, die ging daar ook heen, en dan ging ik zeg maar kijken of ik vragen had, maar, dat had ik niet, dus toen mochten we weer weg. / Ja, want die leraar, dat was blijkbaar een hele gezellige leraar, en dan zaten we ook te praten enzo over allemaal dingen, maar eigenlijk hielp het niet echt.</p>	<p>LIn: mindmaps maken samenvattingen maken (2) leren overhoord worden Huiswerk maken Uit het boek werken Vragen stellen (4) Weggaan als de je geen vragen hebt</p> <p>Docent: Zei niet veel. Geeft uitleg (2) Beantwoordt vragen (2) Geeft herhaling van de stof Overhoort</p> <p>Begeleiding: Passief (3) Actief (4) Ongericht (1)</p>	<p>De leerling is bezig met het desbetreffende vak en/of met het ontwikkelen van studievaardigheden . De leerling heeft de mogelijkheid tot het stellen van vragen.</p> <p>De docent is er voor uitleg, het beantwoorden van vragen en herhaling van de lesstof. De leerlingen geven aan dat deze begeleiding niet veel verschilt van wat de docent tijdens de reguliere lessen doet.</p>
<p>Positieve aspecten</p>	<p>In B-uren haal je echt concentratie op. En omdat je ook in kleine</p>	<p>Uitleg van andere docenten (2).</p>	<p>Het goede leerklimaat wordt</p>

<p style="text-align: center;">van de begeleidingsklas volgens de leerling</p>	<p>groepjes bent.[] Ja, want dan hoor je het ook wel van andere docenten. Hoe die erover denken en hoe die het uitleggen. Want als je je eigen docent hebt, heb je eigenlijk gewoon hetzelfde verhaaltje. Dat is gewoon onhandig. [] En die docent geeft dan echt speciale aandacht aan jou. En dat is gewoon echt heel fijn. / Nee, helemaal niets nee. / Ja, en dat wordt steeds herhaald en dan als je dan een toets krijgt, dan weet je meer. Je krijgt gewoon je boek en dan net zoals in de les alleen dan ja, dan is het duidelijker omdat ze het maar een paar vertelt./ <i>gezelligheid</i>: Nou, wel leuk, maar niet leerzaam.[] Nou dat was meer stilte ook, kwam ook door de leraar. En we deden meer dingen voor dat vak.[] Goed, heel streng, wel een beetje te streng, maar je leert wel goed.[] Stil, maar wel goed. Dat werkt wel lekker./ Ja, want aan het begin ging hij op het bord zeg maar nog wel wat uitleggen, dat was de eerste drie hoofdstukken en nog meer, dus dat ging hij op het bord uitleggen, dus ik dacht, dat is wel handig zeg maar. Maar de tweede periode deed hij dat niet meer./ Ja, hij kon wel op zich goed uitleggen, want van mijn eigen wiskundedocent begrijp ik niet veel. Daar heb ik ook gewoon zeg maar bijles in.[] Nou, wel dat je je huiswerk dan kon maken./ Het was stil. Nou eigenlijk wel handig, want dan kan je je ook beter concentreren.[] Maar iedereen zat bij onbekenden opeens in de klas. Dan ga je ook niet zomaar praten. .[] Hmhm en het [anders leren] helpt wel.[] Ja, het was gezellig.</p>	<p>(hebben een andere wijze van uitleggen)</p> <p>Speciale aandacht van de docent</p> <p>Herhaling en verduidelijking (2)</p> <p>Anders leren leren</p> <p>Betere (werk)sfeer door (10): Kleine groepjes (2) Gezelligheid (2) Streng Stil (3) Omstandigheden om je te kunnen concentreren (2)</p> <p>Geen positieve aspecten</p>	<p>door de leerling als zeer positief ervaren. Hier hangt mee samen dat de leerling meer geconcentreerd op het werk kan zijn.</p> <p>Ook de extra uitleg en verduidelijking wordt door een derde van de ondervraagden als positief punt genoemd. Dat de uitleg door een andere docent wordt gegeven kan verhelderend werken voor een leerling. De gezelligheid kan bijdragen aan de sfeer. Er is ook een leerling die niets positiefs kan bedenken aan de B-uren.</p>
<p style="text-align: center;">Negatieve aspecten van de begeleidingsklas volgens de leerling</p>	<p>Ja alleen de tijd, maar verder niet echt. Ja, het laatste uur. half 5. / Het werd niet goed uitgelegd. Alleen maar extra hetzelfde. Gewoon extra herhalen. <i>Docent</i> die ik niet kende, en, ja. Dat is wel lastig, want ja, die man die, ja, die is heel anders. En die legt het ook heel anders uit, dus dat is ook wel vervelend. Dat het een uur extra is. Ja, nee op dinsdag, we hebben al best wel lang, tot het achtste, dus dan is het wel vervelend dat je nog een uur moet blijven en dat.. / Toen moest je alleen maar uit je boek werken en als je dan iets niet snapte, moest je naar de leraar gaan, maar dat kan ook gewoon in de les, dus daar leerde je niet veel. <i>Geen toegevoegde waarde, want ik ben gewoon niet goed in wiskunde. Soms dan snap ik het gewoon niet. En als hij het dan uitlegt, dan snap</i></p>	<p>Tijdstip: Dat het het laatste uur ingeroosterd is. (2)</p> <p>Uitleg: Geen goede uitleg/enkel herhaling (3)</p> <p>Onbekende docent: Andere manier van uitleggen</p> <p>Slecht /Geen leerrendement (5)</p> <p>Te gezellig</p> <p>Lesuur ook ingezet voor andere doeleinden</p>	<p>Veel leerlingen noemen dat ze weinig of geen leerrendement hebben ervaren bij een B-uur. Twee van de leerlingen hebben dit gevoel gehad bij al hun B-uren. De andere leerlingen geven aan bij sommige B-uren wel (veel) dingen opgestoke te hebben.</p> <p>De helft van de ondervraagden geeft aan dat de uitleg voor hun niet voldoende was. Dit kan samenhangen met het</p>

	<p>ik het nog steeds niet./ Want in het B-uur deden we bijna niets./ <i>gezelligheid</i>: Nou, wel leuk, maar niet leerzaam.[] Nou, ik heb niets geleerd.[] Ja, heel kort aan een samenvatting, maar dat lukte niet helemaal.</p> <p>Nou, omdat ze alleen zei hoe je het moest doen, en daarna moest je het zelf doen, zelf een samenvatting maken.</p> <p>Nee, maar dat vond ik wel gewoon apart, dat zij een uitleg stond te geven en die kinderen waren ondertussen een toets aan het maken./ Ja, sommige dingen die werden herhaald terwijl ik het al lang snapte, maar verder is er eigenlijk niet echt iets vervelends. []Dat het niet veel heeft geholpen. Want ik heb niets zeg maar gedaan daar.[]/</p> <p>. [] ... nou eigenlijk werkte het [leren leren] niet zo goed als bijvoorbeeld Frans bijles.[] Ja, want die leraar, dat was blijkbaar een hele gezellige leraar, en dan zaten we ook te praten enzo over allemaal dingen, maar eigenlijk hielp het niet echt.</p>	(toetsinhalers)	<p>leerrendement.</p> <p>Een derde noemt het tijdstip van de B-uren (einde van de dag) als minpunt.</p> <p>Verder moet de gezellige sfeer volgens een leerling niet omslaan in een slecht werkklimaat.</p>
<p>Reacties van omstanders Ouders/broers/zussen</p>	<p>Sommigen die vinden het heel nerdy, die zeggen van huuh, dit en dat, dan denk ik bij mezelf, ik kan die hulp goed gebruiken en als ik die kans krijg, neem ik die kans. En mijn ouders vinden het heel goed, dat ik dat doe. En docenten ook. Maar van mijn klasgenoten, heel veel vinden dan dat je gelijk een nerd bent en alles. <i>En hoe vind je dat?</i> Dat vind ik gewoon nergens op slaan. Je moet gewoon die extra uren die kans kunnen krijgen en die kans ook benuttigen./ <i>Ouders</i>, ja wel goed. Maar die wisten niet dat ik gestopt was/ Die vonden het gewoon, want er gingen heel veel van de klas naar bijles. <i>Ouders</i>: Die vonden het gewoon goed dat ik dat deed.[]/ Dat maakte hun <i>mijn vrienden</i> niet zo veel uit, volgens mij. Is hun mening. Dat maakt mij niet zo heel veel uit, wat ze van mij vinden, maar ik luister er wel naar. <i>Ouders</i>: Goed. Want mijn ouders vertrouwen mij wel. Ze hebben heel lang niet op Magister gekeken, omdat ze het wachtwoord niet meer weten. En dat soort dingen. Ja, ze weten ook mijn wachtwoord enzo en dat verander ik niet meer, want dan kunnen ze ook van mij erop./ Ja, maakte hun niet veel uit. Nee. Het was zeg maar het laatste uur van de laatste les, dus de een was dan eerder uit dan de andere. Was niet echt heel veel verschil ofzo.[] <i>moeder is er blij mee.</i> /</p>	<p>Mede-leerlingen: vinden het nerdy</p> <p>Maakt het niets uit (5)</p> <p>Ouders: vinden het goed (6)</p> <p>Docenten: vinden het goed</p>	<p>De leerlingen krijgen voornamelijk reacties van de ouders, en deze zijn positief. Ouders vinden het goed dat de leerlingen aan de B-uren deelnemen.</p>

	Eigenlijk, nou ze vroegen wel hoe het ging enzo, alleen verder weet ik het eigenlijk niet echt veel van wat andere mensen er van vonden.[] Het was ook ongeveer hun [ouders] idee. Dus ze vonden het wel goed.[] Ik weet niet wat hun zien.		
3. Resultaat: Wat is de meerwaarde van het begeleidingsuur voor de leerling?			
Wat heeft de begeleidingsklas de leerling opgeleverd?	Nou niet veel, alleen het was wel makkelijk om je huiswerk van die opdracht gewoon te maken en voor de rest ging het niet beter ofzo. (fr)/ Ja, want ik had eh, toen ik naar biologie ging had ik voor een repetitie een 9 gehaald. Door bijles.[] Ja, ik weet wel gewoon meer dan dat je in de les leert./ Ja, bij Frans pikte ik het wel sneller op./ nee <i>niets</i> ./ Nou, eigenlijk hielp het wel een beetje. Mijn cijfers gingen wel een beetje omhoog telkens.[] Ja, maar nu begrijp ik sommige dingen ook een stuk beter, en ja, dan lukt het ook beter. Dus vooral met de grammatica enzo zat ik eerst, en daardoor was het ook een van de redenen dat ik naar bijles ben gegaan. Nu snap ik het ook een beetje meer. / Ja, soms wel alleen, soms nog niet. Al mijn cijfers gingen, hoe verder het eigenlijk in het jaar ging, hoe beter ze werden, de meeste. Dat wel.[] Hmhm en het helpt wel.	Niet veel/niets (2) Huiswerk is af Hoger cijfer (3) Meer kennis Meer begrip van lesstof tijdens vakles.(3)	Als rendement van een B-uur ziet de leerling het groeiende begrip van de lesstof tijdens de vakken. Een derde ziet een hoger cijfer als het rendement (gevolg van meer kennis van de stof). Een derde ziet echter helemaal geen meerwaarde.
Wat heeft de leerling geleerd?	Ja, je leert ook wel hoe je dat kan leren. Door een samenvatting te maken bijvoorbeeld./ Van als je bijvoorbeeld een hele lange tekst hebt, dat je dan moet onderverdelen, dat soort dingen, maar niet dat je echt in kan schatten hoe lang het duurt. ./ Ja, dat ik heel snel afgeleid ben en dat ik daar graag wat tegen wil doen. En, dat ik om het tegen te gaan. Dat bedacht ik ook, dat ik gewoon echt moet realiseren wanneer ik afgeleid ben, dat ik het dan weer bij kan... ja.	Leervaardigheden (3): Samenvatten Onderverdelen Moment herkennen dat hij afgeleid raakt	De helft geeft aan studievaardigheden opgedaan te hebben.
Wat en welke dingen doet de leerling nu anders	Ik was normaal gewend van boek open, stampen. Maar dat ik dan ook echt mindmaps loop te maken en samenvattingen. [] stampen, stampen./ Nee, niet heel erg anders, maar, ja.../ Omdat ik anders ging denken.[] Nou, eerst proberen. En dan pas doen. En daarna nadenken.[] Leren. En dan als het niet lukt, nog een keer doen en dan nadenken hoe je het anders moet doen. En eerst deed ik altijd doen, eerst gelijk doen, en daarna	Studievaardigheden/ eerstrategieën.(3): Stampen, stampen Mindmaps/samenvattingen Leren. Eerst proberen, dan pas doen en nadenken. Hardop lezen Overschrijven Meer leren Andere leeromgeving opzoeken.	De helft van de ondervraagden past de opgedane studievaardigheden en leerstrategieën ook daadwerkelijk toe.

	<p>nadenken.[] Eerst ging ik het proberen, dus woordjes onthouden en dan weer opschrijven... .. En dan ging ik het als het niet lukte, ging ik het nog een keer doen, en dan als het wel lukte, was ik klaar. En als het niet lukte ging ik nadenken hoe ik het anders moest opschrijven. Ja, dat ik het misschien wel ging onthouden. Eerst ging ik er gelijk naar kijken en leren.....Maar niet nadenken hoe ik het anders moest doen. ./ En ja, eigenlijk ben ik veel meer gaan leren enzo, nog meer. En ja, ik probeer me er beter op te concentreren. Het is nu ook echt helemaal stil op mijn kamer, afgesloten van de wereld. En dan zit ik daar gewoon te leren.[] Ja en ik zit ook hardop voor te lezen nu, soms over te schrijven.</p>	<p>Geen veranderingen: Niet heel erg anders</p>	
<p>Wat merkt de leerling aan zijn/haar cijfers</p>	<p>Eh, het so daarop ging wel beter. En mijn cijfers gingen vooruit. En ik begreep het beter. Ja, maar ik ben nu, dat ging wel heel goed, want ik las net op magister dat ik in plaats van, vorige repetitie had ik een 3,2 en nu had ik een 6,2. Dus was ik zelfs met 3 punten omhoog gegaan. Dus dat ging wel lekker. (na AK) / Geen betere cijfers (fr) / Ja, want ik had eh, toen ik naar biologie ging had ik voor een repetitie een 9 gehaald. Door bijles.[] Nee, dus nu sta ik volgens mij een 7 voor HAVO en een 8 voor MAVO.</p> <p>En nu doe ik Engels. Want eerst stond ik een 4,6, maar nu een 5,4.[] Ja, want eerst haalde ik een laag cijfer. Dat was volgens mij een 4,2 voor HAVO, een 5,3 voor mavo. En toen ging ik naar B-uur want ik stond gemiddeld een 4,6 en dat was niet goed en toen heb ik B-uur gedaan en toen had ik een repetitie, geloof ik, dus die telt meerdere keren en daar heb ik een 6 voor gehaald, dus nu sta ik een 5,4.[] Frans ging ook omhoog. Want daar stond ik eerst onvoldoende voor. Maar niet zo heel erg, een 5,3 voor HAVO en een 5,9 voor mavo./ Mijn cijfers gingen wel een beetje omhoog telkens.[] Ja, een klein beetje in het begin nog, alleen dit rapport gingen ze ook een stuk meer omhoog meteen, alleen het laatste cijfer dat ik heb gehad is niet zo goed, maar die daarvoor waren best wel redelijk goed. Ja, ik haalde in plaats van drieën en vieren zessen en zevens voor Frans. [] Ja, soms wel alleen, soms nog niet. Al mijn cijfers gingen, hoe verder het eigenlijk in het jaar ging, hoe beter ze werden, de meeste. Dat wel.[] Nou ik haal nog steeds niet</p>	<p>Verbeterd (4) Geen verandering (2)</p>	<p>Tweederde van de leerlingen heeft een verbetering van de cijfers gemerkt.</p> <p>De rest niet.</p>

	<p>echt hoge cijfers, maar wel voldoende.[] Ja, bij sommige gaat het wel beter inderdaad, met cijfers. Want voor de vakken die je kan leren sta ik nu allemaal voldoende. Alleen voor wiskunde...[] Nee, maar dat is ook niet zo een heel erge onvoldoende, die kan ik nog inhalen.[] Ja, volgens mij, want mijn cijfers gingen wel bij een vak omhoog.</p>		
Wat merkt de leerling aan zijn/haar manier van leren?	<i>Niets</i> , want daar zijn we helemaal niet op ingegaan ofzo.		Geen patroon
Wat merkt de leerling aan zijn/haar manier aan de omgang met de docenten	Nee, dat niet.[] Ja, maar bij wiskunde had ik een andere docent dan ik eigenlijk heb.[] Dat vond ik niet zo erg.		Geen patroon
Merkt de leerling iets in de reguliere lessen	<p>Dan was het in de gewone les gewoon een beetje herhaling.</p> <p>Ja, bijvoorbeeld tijdens geschiedenis enzo en al die vakken met heel veel aantekeningen, heel veel lappen tekst, dat ik dan ook echt mindmaps loop te maken en samenvattingen.</p>	<p>Al bekend met de stof</p> <p>Leervaardigheden toepasbaar in de reguliere les</p>	Geen patroon
Merken anderen?	Ja, met biologie wel, want mijn cijfers gingen wel omhoog. O, ja, dat het wel beter ging.	cijfers (2)	Eenderde van de leerlingen geeft aan dat anderen merken dat hun cijfers omhoog zijn gegaan.
Raad je anderen de leerling de begeleidingsklas aan?	<p>Nou, ik denk bijvoorbeeld dat het voor **** is het veel handiger dat hij in een rustige omgeving is. Ja het is gewoon echt lekker rustig. Waar je echt heel goed kan concentreren, zonder dat er drukke, zonder een drukke klas om je heen. / Ehm, nou dat weet ik niet, want ik denk dat het bij iedereen wel anders is, wat hij nodig heeft. Maar ehm, soms wel. Ik zou het sowieso aanraden als de docent die het geeft, als die in dat vak zit.</p> <p>/ Ja... want het helpt wel</p> <p>Nou, voor wiskunde niet <i>want</i> daar leer je niet zo veel, want dat kan eigenlijk precies hetzelfde als wat je in de les doet./ Het ligt eraan voor welk vak je volgt en welke docent je hebt. <i>Welk vak wel?</i> Ja, dat weet ik niet, ik heb niet alle vakken gehad. <i>Wel vak niet?</i> Ehm, ja die vrouw van Duits is weg, anders gewoon voor Duits, want daar leer je niet veel van. Want die vrouw liet ook gewoon kinderen toetsen inhalen daar in dat B-uur. /</p>	<p>Raad het aan (3):</p> <p>Want rustig want het helpt wel (2)</p> <p>als je moeite hebt met een vak</p> <p>Per individu verschillend en per vak verschillend (3)</p> <p>Raad het niet aan: voor wiskunde niet <i>want</i> daar leer je niet zo veel</p>	<p>Een derde van de ondervraagde leerlingen raad het begeleidingsuur aan.</p> <p>De overige ondervraagden vinden het afhankelijk van het vak of de docent of het ze het aan zouden raden.</p>

	Ja, als ze moeite met een vak hebben bijvoorbeeld wel. []Er zitten ook een paar kinderen in mijn klas, die hebben Engels B-uur, volgens mij helpt dat ook.[] Ja het helpt je wel.		
4. Verbeterpunten: Wat en hoe kan het begeleidingsuur beter volgens de leerling?			
Wat kan er volgens de leerling beter aan de begeleidingsklas?	<p>Nou, gewoon, het is lekker rustig, het hoeft van mij niet drukker. Het moet lekker rustig blijven, en eh, gewoon verder niet echt. Het is gewoon echt lekker. / In ieder geval uitleg, meer. Dat had ik ook verwacht, eigenlijk. <i>belangrijk dat ze verder gaan dan opdrachtenblaadje en dat je dat moet maken. Dat ze bijvoorbeeld beter aansluiten op jou in de uitleg die ze geven. Meer dan alleen de vragen die je stelt?</i> / Ik weet niet. Ik vond het eigenlijk zo wel goed gaan./ Nou dat Frans en Engels, dat is wel goed, nou ja, Engels, dat mag wel iets minder streng, dat ze niet alles gaat overhoren waar je nog helemaal niets aan hebt gedaan, want dan weet je dat sowieso niet. En bij Frans was het wel goed. Bij leren leren vond ik wel dat het iets strenger mocht, want daar leerde ik helemaal niets. Nou bijvoorbeeld gewoon niet laten praten.[] Niet eten in de les, want dat stoort ook.</p> <p>Ja, maar dat gaat automatisch, dan ga je met de groep mee, dus ik ging ook een koekje eten./ Om echt dingen bijvoorbeeld bij wiskunde klassikaal uit te leggen en bij Duits bijvoorbeeld in de les te laten en als je geen vragen had gewoon je huiswerk laten maken of voorwerken, bijvoorbeeld ofzo, of leren als je een proefwerk had.[] Gewoon aan het begin uitleggen en dan je aan het werk zetten.[] Ik denk dat ze wel moeten veranderen dat ze zeg maar meer 1 op 1 uitleg geven. / Nou, ik vond eigenlijk dat het wat meer... Nou dat je wat meer geconcentreerder eigenlijk erop moest zijn. Want nu was het echt gezellig en iedereen zat te praten enzo, alleen, daar leer je ook niet echt veel van.</p>	<p>Meer uitleg</p> <p>Rustig blijven</p> <p><i>ze verder gaan dan opdrachtenblaadje</i></p> <p><i>Beter aansluiten op de wensen van de leerling.</i></p> <p><i>Iets minder streng of juist iets strenger (docent/leerling afhankelijk, duidelijke regels.</i></p> <p>Meer 1 op 1 uitleg</p> <p>Waken dat de gezelligheid de werksfeer niet in gevaar brengt</p>	<p>Uit de interviews kunnen maar weinig echte verbeterpunten worden gehaald (moeilijk voor de leerling om te bedenken?)</p> <p>De verbeterpunten zijn ook sterk afhankelijk van de individuele wensen van de leerling.</p> <p>Twee leerlingen noemen de manier of mate van uitleg geven als iets dat verbeterd zou moeten worden.</p>
Hoe ziet de ideale begeleidingsklas er volgens de leerling uit?	<p>Ik weet niet. Ik vond het eigenlijk zo wel goed gaan.</p> <p>Dat eh, ja, dat alles gewoon, ja verteld wordt door de leraar, ja een beetje hetzelfde als in de les, maar dan dat het een kleinere groep is./ Dan zou ik 'm op dinsdag het derde willen hebben.</p> <p>Af en toe een beetje wel iets leuks doen, van eh, bijvoorbeeld, net als Frans, daar mochten we het laatste B-uur een beetje chips en drinken meenemen om af te sluiten, dat</p>	<p>Ongeveer hetzelfde (3).</p> <p>Uitleg door de leraar, net als in de les, maar dan aan een kleinere groep. Dinsdag het 3^e uur, afwisselen met iets leuks.</p> <p>Uitleg aan het begin door de docent, vervolgens</p>	<p>De ideale begeleidingsklas ziet er volgens de helft van de ondervraagden net zo uit als die nu is vormgegeven.</p> <p>Er is uitleg door een docent, in kleinere groepen en ruimte om vragen te stellen.</p>

	<p>zou ik wel leuk vinden. Bijvoorbeeld 5 lessen en goed streng en dan 1 lesje iets anders doen, bijvoorbeeld film kijken, dan weer een paar lessen streng, een beetje afwisselen./ Nou een leraar die aan het begin soort van gewoon een lesuur, die aan het begin uitlegt en dan daarna zelfstandig werken. En als je dan gewoon nog vragen hebt dat je dan gewoon die vraagt ofzo. Of bijvoorbeeld opgaveformulier geven over die uitleg. Stel bijvoorbeeld het staat niet in je werkboek maar het is wel van belang voor bijvoorbeeld een toets./ Ik denk nog steeds ongeveer hetzelfde, want het is eigenlijk best goed om te doen, vind ik. ./ Nou wat meer eigenlijk bij iedereen proberen het probleem eigenlijk te verhelpen. Een beetje echt, ja, ik weet eigenlijk ook niet precies, maar gewoon dat je probeert het probleem aan te pakken.</p>	<p>zelfstandig werken. De docent is aanwezig voor vragen. Gericht problemen aanpakken</p>	
<p>Wat kan de school doen om de begeleidingsklas te verbeteren? verbeterpunten</p>	<p>Hmm, nee, nou, misschien voor aardrijkskunde ook bijles, want dat is er nog niet./ Ja, ze hadden een docent kunnen nemen die het misschien beter doet.[] Nou alleen een andere docent en dan was het misschien wel beter gegaan./ Ik denk het niet, want elke leraar die doet het B-uur geven op een andere manier. Misschien hadden ze cursussen moeten geven maar dat, dat lijkt me niet echt belangrijk.</p>	<p>Meer vakken Betere/andere docenten (2)</p>	<p>Geen patroon.</p>
<p>Wat moet vooral hetzelfde blijven?</p>	<p>Dat alles gewoon herhaald wordt./ Nou, aan Engels nu waar ik op zit is het wel goed dat het een beetje streng is, want dan leer je het wat beter./ Ehm, gewoon laten werken.</p>	<p>Herhaling van de stof Strengheid Zelfstandig werken</p>	<p>Geen patroon.</p>

Conclusie

Uit de patronen kunnen we de volgende antwoorden op onze deelvragen destilleren:

1.Keuze Hoe komt de leerling tot deelname aan de begeleidingsklas?

Joke Smit

De leerling zoekt in een begeleidingsklas naar de volgende dingen of een combinatie daarvan: Een werkplek, waar de leerling ongestoord en zonder afleiding het huiswerk kan maken en kan studeren. Daarnaast zoekt de leerling naar een manier om overzicht te krijgen in het leerwerk aan de hand van structuur en planning. Deze vaardigheden denkt de leerling op te doen in de Plusklas. Ook wordt de Plusklas door de leerling ingezet als middel om zichzelf aan het werk te krijgen / of te houden. Door deelname aan de Plusklas gaat de leerling een verplichting aan.

Ook de verwachtingen van de leerlingen waren voornamelijk gericht op het vinden van een werkplek en het vinden van begeleiding. Ze sluiten daarmee aan op wat de leerling zoekt. De leerling verwachtte zowel vakinhoudelijk begeleiding als begeleiding van het leerproces.

VLC

De leerlingen worden op effectieve wijze op de hoogte gesteld van het bestaan van de B-uren. De uren staan in hun rooster en de teamleider stelt de leerlingen op de hoogte via Teletop en komt het in de klas nog eens vertellen. De leerlingen schrijven zichzelf in via Teletop. Soms raadt een mentor een bepaald B-uur aan, maar leerlingen volgen dit advies niet altijd op. De keuze om een B-uur te volgen wordt vaak gemaakt samen met de ouders, al staan de meeste leerlingen wel achter deze keuze. De motivatie om een B-uur te volgen is vaak dat de leerling betere cijfers wil halen en de stof beter wil begrijpen. Ook zijn er leerlingen die hun studievaardigheden willen verbeteren.

Algemeen

De leerlingen van beide scholen willen de leerstof beter kunnen begrijpen en meer inhoudelijke begeleiding bij het leren. Er is een verschil zichtbaar tussen de insteek van de leerlingen op het Joke Smit en de leerlingen op het VLC. De leerlingen op het Joke Smit kunnen al gerichter verwoorden bij welke leerstrategieën ze hulp nodig hebben (overzicht structuur aanbrengen in werk/planning), terwijl de leerlingen op het VLC nog algemenere termen gebruiken (beter begrijpen) en vooral gericht zijn op het resultaat (betere cijfers).

2.Ervaringen Wat zijn de ervaringen van de leerling?

Joke Smit

De leerling omschrijft de Plusklas als vier begeleidingsuren per dag waarin hij/zij zelfstandig aan het werk gaat. De leerling maakt huiswerk en studeert. Het gaat daarbij om een grote verscheidenheid aan vakken onder de deelnemende leerlingen. De Plusklas lijkt de leerling een werkplek te bieden, waar ze vooraf naar op zoek waren.

Er is altijd een docent aanwezig waar eventueel vragen aan gesteld kunnen worden. De docenten functioneren dan ook vooral als vraagbaak. De gestelde vragen kunnen vakinhoudelijk zijn of ter bevordering van het leerproces. De docenten helpen meerdere leerlingen met het opzetten van studieschema's of studieplanners. Daarnaast zorgt de docent voor een praatje, gezelligheid, sfeer, rust, thee/koffie. De docent heeft hiermee een grote invloed op het werkklimaat tijdens de begeleidingsuren. We kunnen stellen dat de begeleiding vanuit de docent sterk vraaggestuurd is. De leerling komt zelf met vragen naar de docent.

De leerlingen spreken zich niet erg uit over de begeleiding behalve dat ze het jammer vinden dat er weinig vakinhoudelijke begeleiding is.

Positieve punten	Negatieve punten
Sfeer – stil, ordelijk, relaxt en rustig	
Biedt structuur en routine aan de leerling die dit nodig denken te hebben	De aanwezige ICT-voorzieningen zijn hier duidelijk niet toereikend voor de leerling.
Er is altijd een docent aanwezig	

Verder worden er een groot aantal verschillende negatieve aspecten genoemd. Hierbij wordt er geen enkele (op de ICT-voorziening na) breed gedragen. Wel zien we ze bij de verbeterpunten terug. Het gaat dan om het ontbreken van vakinhoudelijke begeleiding, de ruimte waarin de Plusklas wordt gegeven en de hoge kosten.

Een negatief punt dat verder door een enkeling wordt genoemd maar door de kleine onderzoeksgroep toch interessant is om mee te nemen heeft betrekking op aansluiting met het lesrooster. De tijden van de Plusklas vallen samen met die van de lessen. Een ander op zichzelf staand negatief punt is het voeren van begeleidingsgesprekken in dezelfde ruimte als waar er gestudeerd wordt. Hier zou een scheiding volgens de leerling op zijn plaats zijn.

De leerlingen krijgen van buiten (ouders en docenten) veelal positieve reacties op hun deelname aan de Plusklas.

VLC

Op het VLC wordt een grote verscheidenheid van vakken aangeboden. Veel leerlingen die een B-uur volgen, volgen er verschillende in de loop van het jaar. De leerlingen hebben verschillende verwachtingen van de B-uren. De leerlingen die niet uit eigen beweging gaan, hebben er ook weinig verwachtingen bij. Over het algemeen verwachten leerlingen actief met de lesstof aan de slag te gaan.

De B-uren zijn kleinschalig (2-12 leerlingen). De invulling van het B-uur is erg afhankelijk van de docent. Leerlingen geven aan tijdens een B-uur met het desbetreffende vak bezig te zijn en/of het ontwikkelen van studievaardigheden. De uren worden dan ook vanuit een bepaald vak gegeven of zijn juist specifiek gericht op het aanleren van studievaardigheden ('leren leren'). De leerling heeft de mogelijkheid tot het stellen van vragen. De meeste ondervraagde leerlingen hebben zowel positieve als negatieve ervaringen met het B-uur en dit lijkt af te hangen van de docent die het B-uur geeft. Er zijn docenten die zich actief opstellen en docenten die zich passief opstellen. De leerlingen lijken positiever over de docenten die zich actief opstellen en de leerling in zijn bezigheden sturen. Veel terugkerende invulling van het B-uur zijn het herhalen van de lesstof, extra uitleg en de mogelijkheid voor de leerling om vragen te stellen. Sommige leerlingen geven aan echter niet goed te weten wat ze moeten vragen, of geen vragen durven te stellen. Waarschijnlijk wordt daarom een actievere houding van de docent meer op prijs gesteld. Een deel van de invulling van de B-uren komt overeen met een reguliere les, maar omdat deze op kleinere schaal plaats vindt, wordt deze door sommige leerlingen als effectiever ervaren. Bij sommige docenten heerst rust en stilte en de leerlingen ervaren dit als positief voor de werksfeer. Leerlingen vinden bepaalde docenten erg gezellig, maar sommigen geven aan dat dit interfereert met het leerproces.

Niet alle leerlingen hebben hun eigen docent bij een B-uur en de leerlingen laten zich hier wisselend over uit. Een derde van de ondervraagde leerlingen vindt het prettig, want zij begrijpen de lesstof bij hun eigen docent niet, en een andere docent legt de stof toch weer net anders uit. Een derde vindt het juist niet prettig, de een geeft aan dat hij verwacht raakt als hem verschillende strategieën worden aangeboden. De ander geeft aan dat zij een docent die zij niet kent niet zo goed vragen durft te stellen.

Positieve punten	Negatieve punten
Beter leerklimaat door rust en stilte en kleine groepjes	Niet genoeg leerrendement
Geconcentreerd kunnen werken	Uitleg: niet (goed) genoeg
Uitleg van (andere) docent	Tijdstip (aan het eind van de dag)
Gezellig	De gezelligheid wordt door een enkele leerling ook als negatief ervaren, omdat het afdoet aan de werksfeer

3. Resultaat *Wat is de meerwaarde van het begeleidingsuur voor de leerling?*

Joke Smit

Alle ondervraagden geven aan de Plusklas aan anderen aan te raden. Ze geven daarbij wel aan dat de prijs een struikelblok kan zijn. Je kunt volgens de leerlingen bij de Plusklas als je een werkplek zoekt, moeite hebt met plannen of een stok achter de deur nodig hebt. Dat alle leerlingen de Plusklas aanraden kan een succes genoemd worden en duidt op een meerwaarde voor de leerling.

Deze meerwaarde is vooral terug te vinden in het cijfer. Voor de leerling is het resultaat in cijfers erg belangrijk. De deelname aan de Plusklas laat bij veel leerlingen een verbetering zien van hun prestaties. Ze behalen het diploma en/of halen hogere cijfers.

Daarnaast geven de leerlingen aan dat ze tijdens hun periode in de Plusklas aandacht besteed hebben aan hun studievaardigheden. Het maken van een planning, het leren volgens een planning, meer zicht op tijd en planning, realistisch denken, hulp zoeken, het belang van ontspanning en het belang van structuur kunnen onder de noemer studievaardigheden worden samengevat. Het begeleidingsuur bewijst hiermee voor een groot deel zijn meerwaarde voor de leerling. Wel is het hierbij zo dat 4 van de 5 leerlingen aangeven geen dingen nu echt anders te doen. Ze zien geen verschil in de manier waarop ze leren. Wel is de hoeveelheid tijd die aan het leer- en huiswerk is besteed aanzienlijk gestegen. De conclusie die we hier uit kunnen trekken is dat de verbeteringen in de resultaten vooral samenhangen met de hoeveelheid tijd die geïnvesteerd wordt in het leren, dan de manier waarop er geleerd wordt.

De deelname aan de begeleidingsklas heeft nog weinig effect op de omgeving van de leerling. De omgang met docenten of medeleerlingen blijft onveranderd. Ook tijdens de reguliere lessen merkt het overgrote deel van de ondervraagden geen verschil door de deelname aan de Plusklas. Een enkeling geeft aan de stof in de les nu ook beter te begrijpen.

VLC

Drie leerlingen zouden de B-uren aanraden aan andere leerlingen, al zeggen twee daarvan dat ze een bepaald B-uur niet aan zouden raden (Wiskunde en Duits). Drie leerlingen geven aan dat het van het vak en van de leerling afhangt of ze een B-uur zouden aanraden. Er is geen enkele leerling die antwoordt dat ze de B-uren pertinent niet zouden aanraden aan andere leerlingen.

Een derde van de leerlingen kan niet aangeven wat de begeleidingsklas hen heeft opgeleverd, zij vinden dat zij er niet veel aan gehad hebben. De helft van de leerlingen

vertelt dat zij betere cijfers hebben gehaald door het B-uur en dat ze meer begrip hebben van de lesstof. Als er gericht naar de cijfers wordt gevraagd, geeft tweederde aan dat deze vooruit zijn gegaan. De helft van de leerlingen zegt iets geleerd te hebben wat betreft leerstrategie, maar zij geven alle drie verschillende dingen aan. De helft past deze nieuwe leerstrategieën nu de begeleidingsklas afgelopen is nog steeds toe.

De deelname aan de begeleidingsklas heeft weinig tot geen effect op de omgeving van de leerling. Ouders zijn vaak wel blij dat hun kind deelneemt aan de begeleidingsklas, maar dit lijkt los te staan van het door de leerling ervaren effect van de begeleidingsuren. De relatie met de docent lijkt niet te veranderen, ook omdat het begeleidingsuur niet altijd begeleidt wordt door de reguliere vakdocent van de leerling. Een enkele leerling geeft aan dat de docent vast ook gezien heeft dat zijn cijfers gestegen zijn.

Algemeen

Een begeleidingsuur is een aanrader, al geven leerlingen daarbij vaak ook redenen aan om de begeleidingsklas niet aan anderen aan te raden (afhankelijk van prijs, van het vak of de docent). Bij veel leerlingen heeft de begeleidingsklas een positieve invloed op hun cijfers en aangezien zij aangaven dat hun cijfers een belangrijke motivatie zijn om zich op te geven voor een begeleidingsklas, zou hiermee gezegd kunnen worden dat er wat dat betreft aan de verwachting van de leerling voldaan wordt.

In de meeste begeleidingsklassen worden nieuwe leerstrategieën aangeboden. Veel leerlingen blijven deze nieuwe strategieën niet toepassen als de begeleidingsklassen afgelopen zijn. De leerlingen die dit wel doen, zijn blij met de aangeleerde strategieën.

De deelname aan de begeleidingsuren heeft geen significante invloed op hoe de omgeving op de leerling reageert.

4. Verbeterpunten *Wat en hoe kan het begeleidingsuur beter volgens de leerling?*

Joke Smit

De verbeterpunten lopen bij de deelnemers aan dit onderzoek sterk uiteen. De meeste verbeterpunten hebben betrekking op de faciliteiten zoals computers en de ruimte waarin de Plusklas wordt gehouden.

Verder wordt het ontbreken van passende vakkennis bij de begeleidende docenten als verbeterpunt aangedragen. Docenten zouden de leerling beter van dienst kunnen zijn wanneer zijn niet enkel bij het leerproces hulp kunnen bieden, maar ook bij de inhoud.

Een leerling geeft het advies om begeleidingsgesprekken niet in de studieruimte plaats te laten vinden.

VLC

De verbeterpunten die de leerlingen op het VLC aandragen, lijken erg van de leerling en de docent afhankelijk. De ideale begeleidingsklas ziet er volgens de helft van de leerlingen uit zoals deze nu is vormgegeven: in kleine groepen met een vakdocent die uitleg geeft en de ruimte geeft om vragen te stellen als je iets niet begrijpt. Eén leerling vindt dat de docent dan wel meer opdrachten buiten het boek om mag geven, één leerling wil in het begeleidingsuur gericht een (leer-)probleem aanpakken en één leerling zou een strenge lessenserie graag afsluiten met een wat soepelere, gezelligere

les. Twee leerlingen hebben kritiek op een docent die zij hebben gehad en zouden daarvoor in de plaats graag een andere docent gehad hebben. Een leerling geeft aan dat de gezelligheid soms in de weg stond van het leerproces. Een derde van de ondervraagde leerlingen zouden het uur graag op een ander tijdstip hebben. Geen enkel verbeterpunt wordt echter echt breed gedragen. Ook op de vraag wat hetzelfde moet blijven, wordt verschillend geantwoord. Een leerling wil dat de herhaling van de lesstof behouden blijft, een leerling wil dat de docent streng blijft en een leerling vindt dat er ruimte gegeven moet blijven worden om zelfstandig te werken.

Algemeen

De verbeterpunten lijken niet breed gedragen, maar alle genoemde verbeterpunten zijn interessant om mee te nemen. Ze lijken elkaar niet tegen te spreken. Dit resulteert in het volgende rijtje suggesties, dat men kan hanteren als men deze begeleidingsuren zou willen verbeteren, of tips om rekening mee te houden als er op een andere school een begeleidingsuur opgezet wordt.

Categorie	Suggestie
Begeleidende docent	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Heeft passende vakkennis ▪ Biedt hulp bij leerproces/pakt gericht (leer-)problemen aan ▪ Herhaalt lesstof ▪ Legt lesstof uit ▪ Geeft antwoord op inhoudelijke vragen ▪ Bewaakt werkklimaat (rust en stilte boven gezelligheid) ▪ Biedt extra opdrachten aan ▪ Geeft ruimte om zelfstandig te werken
Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Scheiding taken (studie/gesprek) ▪ Goed functionerende ICT
Vorm	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kleine groep ▪ Lijkend op een regulier lesuur, maar meer individuele aandacht
Tijdstip	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Eind van de lesdag is niet voor elke leerling ideaal.

Theorie

Naar begeleidingsuren, of begeleidingsklassen zoals in dit onderzoek worden omschreven is weinig Nederlands onderzoek gedaan. De onderzoeken die gedaan zijn richten zich op begeleidingsuren waar Nederlands als tweede taal wordt gegeven of waar specifiek wiskundebijles wordt gegeven. Verder is er veel materiaal te vinden over mentorenbegeleiding. Over begeleidingsuren zoals deze op onze scholen worden gegeven lijkt echter geen onderzoek te zijn gedaan.

De onderzoeken over hoe leerlingen het best kunnen leren in het algemeen, zijn waarschijnlijk ook toepasbaar op een begeleidingsuur. Er zullen aan dezelfde

basisvoorwaarden van een pedagogisch leerklimaat moeten worden voldaan: relatie, autonomie en competentie: : "Allereerst gaat het om een goede relatie tussen alle bewoners van de school: leerlingen én leraren. Ze luisteren naar elkaar, ondersteunen en vertrouwen elkaar. Met competentie bedoel ik dat leerlingen uitgedaagd worden en dat die uitdaging aansluit bij wat ze al kunnen. Ten slotte moet je leerlingen de ruimte geven autonome keuzes te maken, hun leerpad uit te stippelen en daar verantwoordelijkheid voor te dragen." (Stevens, 2008).

Juist in een individuele setting zoals bij de begeleidingsuren, lijkt het belangrijk om onderwijs op maat te bieden, gericht op de behoeften van de individuele leerling. In gesprek met de leerling kwamen wij erachter dat leerlingen vaak zelf goed kunnen verwoorden wat ze verwachten en wat ze nodig hebben. Een docent zou zich kunnen richten op het (nog beter) luisteren, dat Stevens noemt bij de basisbehoefte relatie. De docent zou voor aanvang van een serie begeleidingsuren een gesprek met een leerling kunnen voeren om zo adaptief onderwijs te kunnen bieden. Zo wordt de leerling ook meer vormgever van zijn eigen leerproces, hij heeft immers kunnen aangeven waar hij behoefte aan heeft. Omdat de begeleidingsklas klein van opzet is, is juist tijdens deze begeleidingsuren differentiatie optimaal mogelijk, terwijl een klassensituatie vaak te groot van opzet is om deze differentiatie goed genoeg uit te voeren, zo blijkt ook uit de vraag naar extra begeleiding buiten de reguliere lessen.

Discussie

Voor ons was de vorm van onderzoek erg leerzaam. Door het terughoren van je eigen onderzoeksvragen en het nalezen van je eigen onderzoeksvragen, blijkt het hoe moeilijk het is om je als objectieve onderzoeker op te stellen. In het herhalen van de leerling sluipt al snel een kleur die de leerling niet direct heeft aangebracht en gesloten vragen zijn makkelijk gesteld. Het zal nog meer oefening vergen om de kunst van het open interview onder de knie te krijgen. Ook hebben we niet altijd aan de door ons vooraf opgestelde voorwaarden van een open interview voldaan. Toch leken de leerlingen erg open en eerlijk. Veel leerlingen leken het fijn te vinden dat hun mening gehoord werd. Ook op de gesloten vragen gaven ze vaak uitgebreide antwoorden (zie bijlagen).

De suggesties die wij destilleerden uit de interviews zijn ontleend aan uitspraken van individuele leerlingen, ze zijn telkens slechts door één leerling genoemd. Toch leek het ons een vermeldenswaardige lijst. De suggesties lijken elkaar niet tegenspreken en men zou, gezien de type suggesties, kunnen aannemen dat deze suggesties door veel leerlingen gedeeld worden. Wellicht kan in een volgend onderzoek onderzocht worden of deze lijst algemeen gedragen wordt onder leerlingen.

Wij hebben slechts enkele leerlingen op twee scholen gesproken en kunnen dus geen echte algemene uitspraken doen. Voor onze eigen onderwijspraktijk zijn de uitkomsten echter zeer nuttig. Wij weten nu dat de leerlingen over veel zaken tevreden zijn. Volgend schooljaar zullen wij in de begeleidingsuren die wij toegewezen krijgen zorgen dat wij de verwachtingen en doelstellingen van de leerling met de leerling bespreken alvorens aan een serie begeleidingsuren te beginnen, in de hoop op de individuele leerling aan te kunnen sluiten. Bovendien zullen wij niet vergeten de belangrijke vraag te stellen: "Wat heb jij nu op dit moment nodig?".

Literatuurlijst

Ayres, Lioness. "Semi-Structured Interview." *The Sage Encyclopedia of Qualitative Research Methods*. 2008. SAGE Publications. 7 Mar. 2009.

Bailar B., Bailey L. and Stevens J. 1977 *Journal of Marketing Research* Vol. 14, No. 3, Special Issue: Recent Developments in Survey Research (Aug., 1977), pp. 337-343

Coffey and Atkinson, 1996. A. Coffey and P. Atkinson, Making Sense of Qualitative Data. Complementary Research Strategies. , Sage Publications Inc., Thousand Oaks, London, New Delhi (1996).

Firmin, M. W. (2008), "Unstructured Interviews", *The Sage Encyclopedia of Qualitative Research Methods*, Sage Publications, California.

Haaksma, T. & Van den Hurk, P. & Nierop, D. & Pel, B. (2002). *Keuzewerktijd in de tweede fase*. 's Hertogenbosch: brochure VSLPC.

Hageboeck M, 2011, Using Content Analysis with Open Ended Interview Questions, Management System International, open source document

Kerstin Gebru, Ania Willman, 2010, Education to promote culturally competent nursing care – A content analysis of student responses Original Research Article Nurse Education Today, Volume 30, Issue 1, January 2010, Pages 54-60

Kvale, Steinar. Interviews An Introduction to Qualitative Research Interviewing, Sage Publications, 1996

Lincoln and Guba, 1985. Y.S. Lincoln and E.G. Guba, Naturalistic Inquiry. , Sage Publications Inc., Newbury Park, London, New Delhi (1985).

McNamara, Carter, PhD. General Guidelines for Conducting Interviews, Minnesota, 1999

Mishler, 1986. E. Mishler, Research Interviewing. Context and Narrative. , Harvard University Press, Cambridge, MA, London (1986).

Moerman, G. A. 2010. Probing Behaviour in Open Interviews: A Field Experiment on the Effects of Probing Tactics on Quality and Content of the Received Information. VU, Amsterdam.

Shapiro, M.J. 1970 DISCOVERING INTERVIEWER BIAS IN OPEN-ENDED SURVEY RESPONSES *Public Opin Q* (1970) 34(3): 412-415

Stevens, L. 2008. Geciteerd in: Boeiende ontwikkelingen. Nieuwsbrief van MOVARE.

Bijlage 1: Transcripts en korte toelichtingen interviews Joke Smit Vavo

Interview 1 – Leerling 5 HAVO

**** heeft vooraf een hoop vragen over de privacy van het onderzoek. Ik vertel hem uitgebreid over wat ik met de gegevens doe en wie er allemaal inzicht in hebben. Ik benadruk dat hij alles kan en mag zeggen en daar niet op zal worden afgerekend. Ik leg hem uit dat alleen ik, als onderzoek weet wie wat gezegd heeft en dat ik zo dit voor mijzelf houd. Het is niet zozeer een gesprek waarin ik hem moet overtuigen, maar meer informeren. Het is voor hem een boeiend onderwerp. Hij geeft aan geen problemen te hebben met het opnemen van het gesprek.

De basisinformatie heb ik er bijgezocht omdat ik vond dat ik dit niet tijdens het interview hoefde te vragen. Het vragen van deze basisvragen maakt het gesprek meer tot een interview van tot een gewoon gesprek.

Naam: ****

Leeftijd: 19 jaar

Begeleidingklas: Gevolgd in periode B en C, Plusklas, 4 dagen in de week maandag tot en met donderdag

Ten tijden dat het interview gehouden wordt neemt **** geen deel meer aan de Plusklas.

L: Nou wil ik graag je ervaringen weten met de Plusklas. Zou je voor mij kunnen omschrijven wat je tijdens een uur bij de Plusklas doet?

K: Euh ja. Nou in mijn geval, ..ik kwam daar binnen, even 3min uitpuffen, en daarna aan de slag met het huiswerk. Vaak wiskunde en natuurkunde, soms maatschappijwetenschappen.

L: En was dat voor elke dag zo?

K: Vaak wel, maar naarmate de examens dichterbij kwamen werd het huiswerk minder gestructureerd gegeven, waardoor ik moeite had te bepalen wat ik kon doen in de Plusklas. Ze hebben me hier toen bij geholpen. Dus dat vooral, huiswerk maken en hulp bij planproblemen.

L: Ja wat vond je van die begeleiding

K: Slecht, nou ja of eigenlijk had ik achteraf gezien de Plusklas minder nodig dan ik dacht. De docenten hielpen wel ofzo, maar niet echt uitgebreid.

L: Had je dat anders gewild?

K: Ja nou het was wel goed hoor, alleen, ja, ik verwachtte meer huiswerkbegeleiding. Of begeleiding met de vakken.

L: Je verwachtte meer inhoudelijke begeleiding voordat je aan de Plusklas begon?

K: Ja

L: Is dat ook een reden waarom je nu niet meer aan de Plusklas mee doet?

K: Ook wel, ik kan thuis ook leren en kan het beter plannen.

L: Wat zijn de dingen die je wel prettig vond aan de Plusklas?

K: Ik vond het prettig dat de routine aanwezig was, het gaf meer structuur aan mijn schoolzijn.

[Note van de interviewer: het woord schoolzijn was me tijdens het interview niet eens opgevallen, wat maar aangeeft hoe lastig het is om altijd goed te luisteren]

L: En wat vond je niet prettig?

K: Ik vond het niet prettig dat er af en toe gepraat werd.

L: Hoe bedoel je dat?

K: Nou hoewel mensen natuurlijk die begeleiding nodig hadden, kon ik er erg door uit mijn concentratie worden gehaald.

L: De begeleiding van andere leerlingen

K: Ja die hadden dan vragen aan de docent en legde dan val alles uit. Maar dat was wel tijdens het leertijd. Het was niet echt meer stil.

L: En dat vond je niet prettig?

K: Nee, dan kan ik me moeilijk concentreren.

L: Ok, ja dat kan storen ja. Zijn er nog meer dingen die je vervelend vond?

K: Nee, verder niet.

L: Ok, als je moet benoemen wat de Plusklas je heeft opgeleverd. Wat zou je daarop zeggen?

K: Een besef van tijdsplanning en ik denk dat ik mijn diploma er uiteindelijk ook wel aan te danken heb.

L: Ohja?

K: Ja, ik heb er denk ik geleerd dat structuur wel belangrijk is bij het maken van een studie. En dat deed ik eigenlijk niet.

L: en nu wel?

K: Ja daar heeft de docent mij mee geholpen, en dat kan ik nu wel.

L: Dit is iets wat je echt anders bent gaan doen, het plannen. Zijn er nog andere dingen die je anders doet door de Plusklas?

K: Niet echt, de Plusklas was voor mij echt een plek om te leren.

L: En merk je iets aan je cijfers?

K: Nou die bleven zo'n beetje gelijk, hoewel de leerstof wel toenam. Dus het hielp wel.

L: Merkte je iets aan de manier waarop je leert, is die veranderd?

K: Nee, ik heb mijn leermethodes niet aangepast, op het zetten van vaste tijdstippen na dan.

L: Ok heel goed, ...ow wat me ik eigenlijk in het begin had willen vragen. En nu al wel een beetje weet maar is dit wat je van de Plusklas verwachtte?

K: Nou wel een beetje, al verwachtte ik meer begeleiding bij het vak.

L: Waarom heb je je in eerste instantie voor de Plusklas aangemeld?

K: Het lukte me niet om de hoeveelheid huiswerk af te krijgen. De stof in de klas ging er snel doorheen, en ik wou voorkomen achter te raken. Ik wilde een rustige plek om te kunnen studeren, weg van alle sociale afleidingen. En het hebben van een verplichting zodat ik niet laks zou worden.

L: En is dat gelukt?

K: Ja het was wel een werkplek

L: Hoe wist je eigenlijk dat er een Plusklas was?

K: Via een informatiemail op school

L: En toen je die had gelezen heb je je aangemeld?Hoe ging dat?

K: ik heb de instructies in de e-mail gevolgd die mij gestuurd waren.

L: Ok..even kijken. Krijg je wel eens reacties van anderen, dat je in de Plusklas zit?

K: Mijn ouders vonden het een goed idee.

L: En docenten?

K: Die wisten er van, sommigen. En dan vroegen ze of het goed ging.

L: Had je wel eens eerder een begeleidingsklas gevolgd?

K: Nee

L: Ok, als je iets zou mogen verbeteren aan de Plusklas, wat zou dat dan zijn?

K: Ik zou de begeleidingsgesprekken in een andere ruimte houden, die zijn toch vaak persoonlijk. Ook zorgt het voor geluidsoverlast.

L: Zou je de Plusklas aanraden aan andere leerlingen?

K: Ja, vooral aan mensen met en gebrek aan inzicht wat hen belemmerd met de studie.

Vanwege tijdgebrek zijn we niet echt meer aan de omschrijving van een ideale Plusklas toegekomen.

Interview 2 Leerling 4 HAVO – ****

De locatie van het interview is buiten. Het is heerlijk weer en aan het einde van de schooldag. Ik vond het prettiger om buiten te gaan zitten en het nuttige met het aangename te combineren. **** stemde hier maar al te graag mee in. We hebben een bankje voor de school uitgekozen. Het is een rustige plek zonder al te veel afleiding. Het is een setting waarin het interview al meer op een gesprek lijkt dan op een onderzoeksinterview. Voordat ik begin heb ik **** gevraagd of ik het gesprek op mag nemen, dat mag.

L: Goed, Nou in ieder geval fijn dat je mee wilt doen aan mijn onderzoek, of onderzoekje. Via de mail heb ik je al een beetje geïnformeerd en ook in de Plusklas heb ik je er iets over verteld, maar ik zal je geheugen nog even opfrissen. Ik volg dit jaar de lerarenopleiding in Utrecht en daarvoor moet ik een onderzoek uitvoeren over een onderwijskundig onderwerp, ...dus iets wat met het onderwijs te maken heeft. Ik heb gekozen om het over begeleidingsuren te houden en doe dit samen met een collegaatje van me van een andere school. Zij is nu ook interviews aan het afnemen met leerlingen van haar school. Dus dit interview gaat voor over de ervaringen die jij hebt met de Plusklas.

D: Ok

L: Alle antwoorden die je geeft worden vertrouwelijk beantwoord. Dus dat betekent dat alleen ik weet wat er gezegd is. Als ik het straks uit ga werken dan staat jou naam er niet bij. Ook binnen de school krijgen ze dat niet te weten en je komt ook niet ineens met je naam bij een onderzoek te staan..dus dat is wel zo prettig.

L: Het gaat er om dat je ook dingen moet kunnen zeggen die je niet leuk vindt of waar je ontevreden over bent. ...Ik bedenk me nu dat ik zelf natuurlijk ook begeleiding ben,...

D: Haha, naja daar zal ik dan maar niets over zeggen hè

L: Nee hoor, juist niet. Ik zit hier als onderzoeker en niet als docent of als Plusklas..begeleiding. Dus mocht je iets dwars zitten dan moet je dat gewoon zeggen.

D: ok

L: Euh ja, vanaf wanneer zit je bij de Plusklas? Vanaf maart geloof ik?

D: Ja nog niet zo lang eigenlijk, net voor de derde SE periode. En dan tot nu.

L: En hoe was je op het idee gekomen van de Plusklas? Hoe wist je er van bedoel ik?

D: Ja via een klasgenoot, een meisje bij filosofie. Zij deed al Plusklas en vertelde daarover.

L: ****? Of ****?

D: Nee ****, in een gesprek met haar kwam ik op de Plusklas. En zij vertelde een beetje over wat ze deed en toen ben ik naar de deelnemersbegeleiding gestapt om daar het inschrijfformulier op te halen. Ohnee...dit was niet gelijk want ze vertelde het me al ergens in november. Ik heb eerst nog mijn cijfers afgewacht voor de periode. Maar die waren toen niet al te best en toen ben ik toch maar...

L: Ok, leuk dat je dat via **** hoorde. Had zij goede verhalen over de Plusklas?

D: Ja ze vertelde dat het haar wel had geholpen.

L: Maar nu zit ze niet meer in de Plusklas?

D: Nee ze doet het nu zelf en dat gaat ook wel geloof ik

L: ah ok. Even terug naar je aanmelding bij de Plusklas. Hoe ging dat? Je wist er van via ****,.. en toen?

D: Nou, mijn cijfers waren dus toch niet zo..toen ben ik naar de deelnemersbegeleiding gegaan en daar heeft mevrouw van der **** me ingeschreven, of dat gebeurde bij de administratie. Ja, ik ging eerst naar mevrouw van de **** om me in te schrijven en moest betalen bij de administratie. Maar dit was pas de volgende dag, want ik had het geld niet direct bij me.

L: En wanneer kon je toen beginnen? Nadat je had betaald?

D: Oh dat was al direct, naja na het weekend.

L: Dus binnen een week?

D: Ja binnen een week

L: Is dit de eerste keer dat je voor een Plusklas ingeschreven staat? Heb je op andere scholen ook begeleidingslessen gevolgd?

D: Nee, dit volg ik voor het eerst

L: Waarom ben je deel gaan nemen aan de Plusklas?

D: Nouja ik wilde regelmaat aanbrengen in mijn werk. Als ik dan thuis aan het leren ben dan wordt ik gebeld door vrienden enzo. Die vragen dan of ik mee ga iets doen en zo kom ik niet echt aan werken toe, dan laat ik me te snel afleiden. Met de Plusklas is dat niet zo.

L: Bellen ze dan niet meer?

D: Haha, Ja dat wel hoor, maar zeg ik gewoon tegen: 'ik zit in de Plusklas' en dan kan ik minder snel weg.

L: En hoe reageren je vrienden daarop?

D: Ja die begrijpen dat dan wel, ja ik doe toch wat voor school dan hè.

L: Het is voor jou dus zowel een plek om te leren als een stok achter de deur, kan ik dat zeggen?

D: Ja klopt.

L: Was dit ook wat je van te voren zocht, of eigenlijk wat je er dus van verwachtte?

D: Ja denk het wel, ik zocht een plek om te kunnen studeren, verder had ik er niet echt verwachtingen over.

L: Hoe zou je een uur, of een dag in de Plusklas omschrijven? En misschien handig om een dag te nemen dat ik er niet ben, want ik weet ongeveer wel wat je woensdag doet. Neem bijvoorbeeld de donderdag, dan heb je ook Plusklas toch?

D: Ja donderdag ook, maar van deze week?

L: Ja mag, maakt niet uit. Het gaat er om wat je gemiddeld zo in de Plusklas doet.

D: Als ik dan een dag neem waar ik de hele dag aanwezig ben..

L: Ja heel goed
D: Dan kom ik binnen en ga leren. Er is dan altijd iemand aanwezig, een docent. Die kun je vragen stellen en brengt thee met soms koekjes
L: Haha ja dat gebeurt alleen bij Rita
D: Ja dat klopt
L: ik weet het ook niet die heeft zeker meer in te brengen bij de kantine, ofzo. naja nee hoor. Ik weet niet waarom dat zo is. Maar ga verder..
D: Ja uhm, thee en koekjes dus, of koffie. En ja de docente helpt soms met planning of de voorbereiding van examenoefeningen. Al was dat lastig omdat niemand mijn vakken gaf.
L: Ja want welke vakken volg je ook al weer?
D: Geschiedenis en Filosofie
L: Oh ja, filosofie was dat lastige examen waar je geen oefenexamens voor had. Is dat nog goed gekomen?
D: Ja nou ik had dus wat tips gekregen van mevrouw de Meijer. Vooral om de oude examens door te nemen, maar die lijken dus niet op het examen van nu. Het gaat over heel andere onderwerpen. Maarja we zien wel hoe het gaat. Het blijft gewoon een beetje vaag.
L: Daar ben je de laatste tijd vooral mee bezig geweest?
D: Ja, dit is mijn eerste examen en daarna geschiedenis
L: Ja want doe je tijdens de Plusklas vooral? Kun je dat omschrijven?
D: Nou, omdat ik pas de laatste periode bij de Plusklas ben gekomen voor Geschiedenis en Filosofie heb ik vooral die toetsen gemaakt en examens geoefend.
L: En sommige docenten hebben je daar tips voor gegeven. Hoe helpt een docent je nog meer?
D: Je kunt aan de docent vragen stellen en ze geven dus tips over het leren of over de planning.
L: Ok, wat als je iets zou moeten noemen wat heel prettig is, of dat je heel prettig vindt aan de Plusklas. Wat zou dat dan zijn?
D: Wat ik heel prettig vind? Ik vind het wel iets hebben dat er koffie en thee is haha, ja maar dit maakt het wat relaxter dan in een klas.
L: Ja merk je verschil?
D: Ja, Je zit toch ook met gemotiveerde mensen om je heen en wat ik dus goed vind is er zit altijd een leraar bij.
L: Zijn er dingen die je niet prettig vindt aan de begeleidingsklas?
D: Het mag van mij iets goedkoper, haha. Ja, maar in het begin heb ik nog even gewacht met de Plusklas omdat ik het geld nog niet uit wilde geven. Na de 2^e periode waren mijn cijfers niet zo, dus toen ben ik het toch gaan doen.
D: Zullen we daar gaan zitten? [We verplaatsen naar een bankje in de zon]...[Als we weer zitten vervolg ik het gesprek]
L: We hadden het over de mindere kanten van de Plusklas, kun je er nog 1 of een paar benoemen?
D: Euumh, Ja, wat ook wel zo is. Nou nu is de Plusklas altijd van 13:00 tot 17:00. Soms heb ik op deze tijden gewoon les of ik heb alleen 's ochtends les. Dan moet ik dus wachten tot ik naar de Plusklas kan. Het zou prettiger zijn als de plusklas bijvoorbeeld van 10:00 tot 17:00 of al vanaf 9:00 open zou zijn ofzo, zodat het beter bij mijn rooster past. Maarja.
L: Nee heel goed.
D: Ja er moeten dan natuurlijk meer docenten zijn en ik weet niet of dat allemaal wel kan hoor.
L: Nee dat maakt niet uit. Het zou voor jou in ieder geval prettiger zijn als de Plusklas niet tijdens de lessen valt?
D: Ja, klopt.
L: Oké, die neem ik even mee.
L: Als je mensen in je omgeving verteld over de Plusklas, hoe reageren zij dan? Bijvoorbeeld je ouders of vrienden?
D: Mijn ouders reageerden goed, zij vonden het een goed idee en mijn vrienden...ja daar heb ik het niet zo vaak over met ze. Dus dat kan ik niet echt zeggen.
L: En merk je iets van docenten?
D: Mmm, nou ze staan positief tegenover de Plusklas

L: Als we dan weer even naar jou kijken, wat zou je zeggen dat de Plusklas jou heeft opgeleverd?
D: No betere cijfers, hoop ik dan want ik heb ze nog niet terug van het examen. Maar in de laatste periode heb ik al wel betere punten gehaald waardoor ik nu hoger sta dan eerst.
L: Cijfers dus en is er nog iets dat je specifiek hebt geleerd in de Plusklas?
D: Niet echt iets extra's. Wel de lesstof bijvoorbeeld.
L: Uiteraard, maar zijn er dingen die je anders bent gaan aanpakken? Het leren?
D: Ook niet echt, de Plusklas was voor mij echt een plek om te leren. Behalve dat ik er nu veel meer tijd aan besteed.. en oh ja.. nu hoef ik thuis ook eigenlijk niets meer te doen.
L: Merkte je verschil bij de docenten, of in de lessen?
D: Nee, ook niet echt, die zijn hetzelfde gebleven.
L: Als je de Plusklas mocht verbeteren, wat zou je dan doen?
D: Zoals het nu is vond ik het eigenlijk wel prima, was er wel blij mee. Voor mij hoeft er niet echt iets anders. Ja, computers zouden sneller mogen zijn en het zou misschien fijn zijn als er iemand van Filosofie aanwezig zou zijn, maar ja dat kan ook niet altijd.
L: Ok en zou je voor mij een ideale Plusklas kunnen omschrijven, dus zonder enige belemmeringen maar hoe die voor jou ideaal zou zijn?

D: Haha, ok echt ideaal. Dan zijn er belegde broodjes en frisdrank en natuurlijk de koffie en thee..... Er zou een docent aanwezig zijn van elk vak dat je doet..... De pc's zouden goed en snel werken. En de uren zouden beter bij mijn rooster passen. Ja, en verder blijft het zoals het nu is.

L: Heel goed, heb ik nog 1 laatste vraag en dat is of je andere de Plusklas aan zou raden en waarom dan?

D: Ja, ik zou het aanraden. Het is wel een hoop geld maar je hebt wel een stok achter de deur.

L: Ok dank je wel

Note van de interviewer: Een prettig gesprek. In het laatste deel van het interview begon **** wat met zijn telefoon te spelen (werd een keer gebeld en drukte weg), we waren toen denk ik een minuut of 20/25 bezig. Achteraf besepte ik me dat ik me hierdoor op laat jagen en minder doorvraag op korte antwoorden. Ook **** was wat meer afgeleid en zat minder in het gesprek. Om dit een volgende keer te voorkomen kan ik twee dingen doen. 1 ik probeer het telefoon gebruik te negeren en vraag stug door. 2 en dit heeft mijn voorkeur. Ik geef even aandacht aan de telefoon, 'goh word je gebeld', waardoor het besef bij de geïnterviewde ontstaat dat het me opvalt en de telefoon vervolgens wordt weggestopt.

Interview 3 – Leerling 6 VWO ****

De leerling was op de hoogte van het onderzoek en wilde graag mee doen. In een korte introductie heb ik het onderzoek nogmaals toegelicht en de privacy 'regels' uitgelegd.

Tijdens het voorgesprek kwam al naar voren dat de leerling nog niet eerder deelgenomen had aan een begeleidingsklas.

Een opname was geen probleem.

L: Je hebt het hele jaar de Plusklas gevolgd en ik ben benieuwd hoe je dat is bevallen. Ik vroeg me allereerst af hoe je in de Plusklas terecht gekomen bent?

F: Ik heb me al heel vroeg aangemeld, ben een van de oudjes daar, haha. Maar hoe,...ja in de les werd uitgelegd wat Plusklas inhield en toen ben ik na de les naar **** van der **** gegaan en die geeft me toen ingeschreven. Geloof dat ik toen later bij de administratie nog even moest betalen.

L: En zou je een Plusklasmiddag willen beschrijven?

F: Ja hoor, nou de Plusklasmiddag is altijd van 13:00 tot 17:00, en vaak gebruik ik de hele tijd. Behalve als ik les heb. Tijdens de Plusklas ben ik bezig met mijn huiswerk en bereid ik me voor op de examens. Er is altijd thee met een koekje en tijd voor een praatje. Ook kan ik de docenten om hulp vragen met planning of tips.

L: Wat vond je goed aan de Plusklas?

F: Vond het prettig dat er een ruimte was waar ik goed kon studeren en waar ik weinig afleiding had. Verder was het prettig dat er ook tijd was voor ontspanning met thee en wat afleidingsgesprekjes.

L: Zijn er ook dingen geweest die je niet zo prettig vond, of juist waar je je aan stoorde?

F: Euhm...even denken hoor. Nou de traagheid van de computers ook al gebruikte ik die niet heel vaak. Maar als je er dan een nodig hebt duurt dat zo lang. Het opstarten dan. Daar moeten ze op deze school echt eens iets aan doen. Maar ja daar heb ik straks geen last meer van.

L: Ja he, dat is wel een beetje prehistorisch. Zijn de computers het enige wat je niet zo goed vond aan de Plusklas?

F: Ja denk het wel, naja en de is wel een beetje muffig. Vooral als je er dan vroeg bent en de ramen hebben dicht gezeten. Of als het er druk was in de winter, dan zit je toch een beetje in de lucht van een ander, vond ik niet echt zo leuk.

L: Wat heb je opgestoken van de Plusklas, wat heb je geleerd?

F: Dat ik mijn huiswerk altijd op tijd af had omdat ik gewoon veel meer tijd aan school besteed. Weet niet echt je dat bedoelt maar door de Plusklas zorgde ik er voor dat ik alles af had, hierdoor was het zo dat ik ook voor weekend niets hoefde te doen, dat was erg prettig.

L: Ja dat is heel goed, is dat wat je geleerd hebt?

F: Nou wat ik geleerd heb is dat ik door mijn werk goed bij te houden goede cijfers kan halen. Het hele jaar haal ik al goede cijfers, dit komt zeker door de tijd die ik aan mijn huiswerk besteed. En ik heb nu meer tijd vrij in het weekend.

L: Zou je anderen de Plusklas aanraden?

F: Ja zeker, vooral als je thuis eigenlijk te weinig uitvoert. Ja zeker, het is er gezellig en je kunt er goed studeren. Het heeft mij echt geholpen.. Je wordt aan het werk gehouden en dat is goed vind ik. Je besteed gewoon meer tijd aan het schoolwerk, ik in ieder geval.

L: ok, en als je dingen zou mogen aanpassen aan de Plusklas. Wat zou dat zijn?

F: Uhm eigenlijk niet veel, misschien een vakdocent maar ik begrijp dat dit lastig is omdat er meerdere leerlingen zijn en maar 1 docent.

L: En heb je nog verder tips voor de Plusklas of de begeleiding?

F: Naja, ik ben er gewoon heel tevreden en kan eigenlijk niet zoveel verzinnen wat verbeterd zou moeten worden. Ik vond de begeleiding fijn, en ze waren ook gewoon heel aardig. Ja..jammer dat er niemand is die mijn vak geeft, maar verder niets aan te merken hoor.

L: Ok, nou dank je wel. Dan houden we het hierbij. Dankje wel.

Het interview liep wat ongestructureerd omdat ik deze keer mijn vragen niet meegenomen had. Na afloop kwam ik er dus achter dat ik redelijk wat vragen vergeten was te stellen. Maar de belangrijkste ervaringen zijn wel naar boven gekomen en de perceptie van de leerling is goed duidelijk geworden.

Interview 4 Leerling HAVO 5 – ****

De uitleg van het interview is niet opgenomen. De opname is gestart na het moment dat ik gevraagd had of hij er bezwaar tegen had dat ik het interview op tape op zou nemen. Dit had hij niet.

[0:00] L: Dank je wel....Eerst wil ik je wat basis vragen stellen.

C: Oké

L: Ja, je naam wil ik eigenlijk vragen maar die weet ik zelf wel. ****. Hoe oud ben je eigenlijk?

C: 21

L: Ok, en omdat dit een onderzoek is naar de Plusklas wil ik je daarover ook iets vragen wat ik eigenlijk al weet. Maar het is maar even voor de uh..

C: Ja..

L: Hoeveel dagen ben je aanwezig in de Plusklas? Op welke dagen volg je de Plusklas bedoel ik dan?

C: Ik ben er zo'n uh... vier dagen, of soms ook drie. Als ik het druk heb.

L: En uh..Is dit de eerste keer dat je een Plusklas volgt, of een soort begeleidingsklas volgt.

C: Nee, dit is de eerste keer Plusklas voor mij.

L: Sorry, Wat ik eigenlijk bedoel is of je wel eens eerder een huiswerkbegeleidingklas of uur hebt gevolgd, op een andere school ofzo.

C: Oh ok, ja OSB begeleidingsklas.

L: En hoe zagen die er uit?

C: Dat was niet zoals hier, dan ging ik daar na schooltijd naar toe. Ze hadden daar een apart lokaal voor net als hier.

L: En wat deed je daar dan?

C: Dat was om te helpen verslagen.

L: Ah ok, geen huiswerkbegeleiding? Alleen verslagen

C: Ja klopt

[1:05]

L: En over de Plusklas, hoe uhm wist je van de bestaan af?...Heb je dat ergens te horen gekregen?

C: Uhm ja, dat was in de klas denk ik... of nee via een email.

L: Wat voor email?

C: Van school, daar stond iets in over de Plusklas. Volgens mij had die mevrouw die gestuurd, die ook Plusklas doet.

L: Je bedoelt **** van der ****? Die is op ...mm...maandag.

C: Ja geloof het wel.

L: Best lange vrouw met lang krullend haar, donker haar.

C: Ja dat is ze.

L: Ok ja die heeft een mail gestuurd ergens in december geloof ik. Hoe ging het na deze mail, hoe ging de aanmelding?

C: Dat heeft de DBG gedaan.

L: Duurde het lang voordat je toen in de Plusklas kwam

C: Niet echt, ik kon de week er na al beginnen.

L: oh dat is snel

C: Ja dat was snel.

L: En uuh, ja wat is eigenlijk de reden geweest voor je aanmelding. Waarom ben je bij de Plusklas gegaan?

C: Nou ik had moeite met de stof ... Ik had moeite om het overzicht in de stof te krijgen. En ik was op zoek naar een werkplek omdat ik thuis niet kan werken. Daar heb ik teveel afleiding.

L: En wat wilde je leren in de Plusklas?

C: Nou ja ik wilde een goede werkomgeving creëren en een planning kunnen opstellen. Naja door mijn handicap kan ik niet alles goed plannen zoals je weet.

L: Mm (bevestigend)

C: Ik heb dan thuis teveel prikkels.

L: Was dat ook wat je verwachtte van de Plusklas, een plek om te werken?

C: Ja klopt, een leerplek voor mezelf

L: En uuh, even spieken hoor, ohja. Nu weet ik dat bij jou eigenlijk wel, maar zou je voor mij een dag bij de Plusklas kunnen omschrijven, ..wat doe je precies.

C: Nou..Ik kom binnen, en uh dan kijk ik wat ik moet gaan doen voor die dag zeg maar. Daarmee ga ik dan aan de slag.

L: En hoe lang ben je er dan?

C: Ik ben meestal 4 uur aanwezig in de Plusklas waarvan ik 3 uur aan het werk ben en 1 uur pauze neem.

L: Ok, en dat doe je elke dag zo.

C: Ja, soms vergeet ik wel eens pauze te nemen maar dat is niet goed.

L: Nee, je moet ook voor je rust zorgen hè.

C: Ja

L: Dan wil ik je wat vragen over de begeleiding. Dit zijn docenten, wat doen zij tijdens de Plusklas? Ja, en dan moet je mij maar even als onderzoeker zien en niet als docent.

C Ah ok.

L: Dus hoe begeleiden ze je?

C: Nou sommige docenten, zoals jij en Bram op vrijdag, helpen me met het opzetten van een schema. Hierin schrijf ik dan alle taken die ik dan voor een paar dagen moet doen. Van opstaan tot weer naar bed gaan.

L: Ja

C: Verder zijn de docenten er voor een praatje tijdens de thee of zo en ze helpen je om iets te printen. Ook heeft die mevrouw op maandag me in contact laten komen met *** voor bijlessen ...in economie.

L: Ok, en als je iets zou moeten noemen wat je prettig vind aan de Plusklas, wat zou dat zijn?

C: Het is er bijna altijd stil en er heerst orde. Je kunt er geconcentreerd werken zonder dat je last hebt van prikkels. Ik word namelijk nogal snel afgeleid door mijn handicap.

L: En dan heb je extra last van prikkels

C: Ja

L: Wat vind je minder prettig aan de Plusklas?

C: Uhm...

L: En je mag echt alles zeggen.

C: De PC's zijn erg sloom, dat is echt wel storend. Het duurt altijd heel lang voordat ze dan aan gaan.

L: Ja, dat duurt hier wel lang hè.

C: Ja, en dat er niemand is die mij in mijn vakken kan begeleiden, dat vind ik ook wel jammer. En ja verder, verder is het erg vaak erg koud, zelfs nu in de zomer. En het lokaal kan misschien wat beter gelucht worden want nu hangt er soms wel eens zo'n rare geur als je binnen komt

L: Een beetje muf?

C: Ja, en ook is het niet altijd prettig dat de Plusklas gehouden wordt in de bibliotheek. Er komen hierdoor steeds mensen binnen en dan valt de deur hard dicht, dat stoort.

L: En komt dat vaak voor? Het slaan van de deuren?

C: Het deuren slaan komt niet heel vaak voor, maar wel eens.

L: Hoe vaak per week, of per dag?

C: 1 a 2 x per dag zoiets denk ik.

[9:11]

L: Heb je eigenlijk reacties gekregen van andere dat je deel nam aan de Plusklas? Van ouders, vrienden, docenten?

C: Nee

L: Wat heeft de Plusklas jou opgeleverd?

C: Een hoger cijfer, een zeven.

L: Netjes

C: Dank je

L: En zijn er dingen die je nu beter kunt nadat je de Plusklas hebt gevolgd?

C: Uh..Ik kan nu beter een planning maken, ben meer realistisch gaan denken of het wel haalbaar is weet je wel. In de tijd die ik er voor uittrek. Ook is ontspanning erg belangrijk voor me.

L: En dat ontspannen heb je hier geleerd?

C: Ja in de schema's namen we dan ook de pauzes mee.

L: En zijn dat dingen die je ook echt anders doet?

C: De tijd en het aantal taken houd ik veel beter in de gaten. Ook heb ik er meer zicht over.

L: ok heel goed, even kijken. Deze kan ik overslaan. Je cijfers zijn omhoog gegaan en je hebt ook iets gemerkt aan de manier van leren, dat je beter bent geworden in planning.

C: Ja

L: Is de omgang met docenten ook veranderd.

C: Nee niet

L: Heb je iets tijdens de gewone lessen gemerkt van de Plusklas. Dat je er profijt bij hebt dan?

C: Ik begrijp de stof beter die dhr. Berkman uitlegt. En ik houd de stof beter bij en kijk vaker naar de vakplanning.

L: Hebben anderen verschil gemerkt bij jou?

C: *** (studentdocent) heeft gezegd dat ik het allemaal letterlijk op neem, wat ook wel zo is. **(Kon hier niet uit opmaken of er echt een verschil was met de periode voor de Plusklas.)**

L: Zou je het anderen leerlingen het aanraden om bij de Plusklas te gaan?

C: Als je moeite hebt met plannen zoals ik, of met leren, dan zeker! Het is relatief duur maar je hebt zelf vrijheid om te komen wanneer je wilt.

L: Hoe bedoel je dat?

C: Ze zijn niet zo streng. Ik kan wel eens wat later komen zonder dat er dan iets gebeurt.

L: En dat vind je prettig?

C: Ja bij de gewone klas mag je gelijk niet naar binnen als je te laat bent.

L: Ok, naja hier betaal je voor, dus dan kun je ook minder snel geweigerd worden.

C: Ja, dat ook.

[14:20]

L: Als laatste heb ik nog wat vragen over wat er nog verbeterd kan worden aan de Plusklas. Daar kan dan de Plusklas volgend jaar mee worden verbeterd.

C: ok

L: Wat zou jij willen verbeteren?

C: Nou examenmateriaal klaarleggen, om mee te oefenen. En verder ga ik door de stilte wel eens teveel denken en dan kan ik daarin doordraven.

L: als het te stil is?

C: Ja als ik dan lang aan het nadenken ben dan blijf ik maar denken en dan word ik gek.

L: En wat helpt daar tegen?

C: Pauze inlassen, gewoon afleiding helpt hierbij. Dan ga ik even in de kantine zitten of ademhalingstechnieken oefenen helpt ook.

L: Wat kan de school doen om de Plusklas beter te maken?

C: Nou die computers dus, en misschien een docent die meer van het vak weet. Waar je dan met economievragen naar toe kunt, dat zou wel prettig zijn ja.

L: Ok heel goed, en wat moet er vooral zo blijven?

C: Dat je veel vrijheid krijgt in wat je in de Plusklas doet en wanneer je er naartoe gaat.

L: Dankjewel, dan ben ik door mijn vragen heen. Heb je nog dingen die je verder kwijt wil over de Plusklas?

C: Nee niet echt

L: Ok, .. wat vond je van het interview?

[17:20] Hier wordt de taperecorder stopgezet.

Na afloop vroeg ik hem nog of hij vragen had en toen vroeg ik wat ik met de resultaten ging doen en of daarin terug zou komen dat hij een beperking heeft. Ook vroeg ik hem of het interview ging zoals hij gedacht had. Daarop gaf hij aan dat hij meer persoonlijke vragen had verwacht over zijn beperking. Ik heb hem daarop uitgelegd dit voor het onderzoek nog niet relevant is en dat wanneer ik het zou gebruiken hij niet bij naam genoemd zou worden. Ook heb ik gevraagd of hij er moeite mee zou hebben als ik dit in mijn onderzoek zou gebruiken. Dit had hij niet, mits het maar anoniem bleef. Hij gaf ook aan het prettig te vinden dat het niet over zijn beperking ging, hier had hij al veel andere interviews over gehad. **Dit laatste gesprek deed me ervaren dat de verwachtingen van **** anders waren dan ik me had voorgesteld. Dit zou kunnen omdat ik aan het begin van het onderzoek niet helder genoeg heb aangegeven waar het onderzoek voor bedoeld is. Of dat **** bij deze uitleg geen beeld kon vormen. Verder merk ik tijdens het uitwerken van de vragen dat ik op verschillende vragen meer had kunnen doorvragen en dat sommige vragen dubbel in de vragenlijst staan. Dit zal ik voor een volgend interview aanpassen.**

Interview 5 Leerling 5 HAVO ****

In de inleiding heb ik uitgelegd wat de bedoeling was van het gesprek. De leerling was nog niet eerder op de hoogte gesteld omdat de informatiemail niet ontvangen was. De leerling had geen problemen met het opnemen van het gesprek en had weinig vragen over het onderzoek. De openingsvragen heb ik dit interview wederom niet gesteld omdat ik die het interview tot een meer kunstmatige situatie maken. Het doel is juist om het interview zoveel mogelijk op een gesprek te laten lijken. Dit is de basisinformatie die ik vooraf al bij het interview gezocht heb:

Leeftijd: 18

Periode in de Plusklas: Periode C en deels eindexamen periode

Volgt de Plusklas op: dinsdag tot en met donderdag

L: Ok, even kijk of die nu goed werkt hoor... ja geloof het wel. Goed, ik wilde je vooral wat vragen over je ervaringen bij de Plusklas. Misschien wil je iets vertellen over hoe je bij de Plusklas terecht gekomen bent?

R: Ja hoor, bij aanmelding bedoelt u?

L: Ja, en zeg maar je.

R: Ok, Dat ging via mevrouw van de ****. Daar moest je heen als je de Plusklas in wilde.

L: En zij heeft je toen ingeschreven?

R: Ja

L: Hoe had je er van gehoord?

R: In mijn schoolmail kreeg ik een bericht dat er een Plusklas was, net na de examens was dat geloof ik en toen ging ik dus naar mevrouw van de ****.

L: Ok, want wat was je reden je aan te melden?

R: Nou mijn cijfers dus, die waren niet zo goed.

L: En hoe wilde je die gaan verbeteren met de Plusklas.

R: Nou ik moest eigenlijk meer aan mijn huiswerk besteden, dit deed ik niet erg trouw. Vorig jaar ben ik gezakt omdat ik thuis niet zoveel deed. Daar heb ik ook teveel afleiding, ga ik op internet en is er weinig controle. Met de Plusklas wilde ik mezelf dwingen om aan het werk te blijven.

L: En met de Plusklas lukte dat wel?

R: Ja best wel, ik deed in ieder geval meer dan thuis.

L: Want wat verwachtte je van de Plusklas voor je er aan begon?

R: Ja,.. Zoals in de mail stond, huiswerkbegeleiding en begeleiding met planning. En een plek om te leren. Ik moest gewoon wat gaan doen om nog te slagen.

L: Kun je omschrijven hoe een Plusklas middag er voor je uit zag?

R: Wat ik deed bedoel je?

L: Ja

R: Het is in de bibliotheek, hier dus, met een paar hele oude computers, en je hebt er tafels om aan te leren. Er is altijd een docent aanwezig om vragen aan te stellen. Zelf ga ik altijd eerst het huiswerk doen wat het eerst af moet, maar omdat ik er zo vaak kom heb ik mijn huiswerk vaak al af. Daarom ben ik veel aan het leren voor de examens. Er is thee met soms een koekje.

L: En deed je dat huiswerk dan vier uur lang?

R: Nou woensdag heb ik ook les dus dan maar een paar uur. En af en toe een pauze

L: Ok, en wat deed de docent tijdens de Plusklas.

R: Die is er voor allerlei vragen. De docent brengt ook thee of koffie.

L: Ben je tevreden met die begeleiding?

R: Ik ben wel tevreden. Het is jammer dat er geen docent bij is die mijn vak geeft, maar ook wel weer logisch.

L: Wat vind je prettig aan deze Plusklas?

R: Het is prettig om een plek te hebben om te kunnen studeren zonder al te veel afleiding. Het is er altijd rustig en ik kan me zo goed concentreren.

L: Ja, nog meer?

R: Nee, ik kan er goed leren

L: En wat is er minder prettig?

R: Dat de computers dramatisch traag zijn, het duurt echt twintig minuten voordat ze zijn opgestart. Ook al maak er niet zoveel gebruik van dus zo erg is het ook weer niet, dan doe ik dat gewoon vaak thuis.

L: Wat heb je geleerd in de Plusklas?

R: Wanneer ik tijd in mijn studie stop dan krijg ik daar ook resultaat voor terug, dat heb ik zeker geleerd.

L: Merk je ook iets aan de manier van leren?

R: Niet echt anders maar ik doe het nu gewoon, ik ben nu aan het leren...Ja, nee, de manier van leren heb ik niet echt aangepast, wel de hoeveelheid tijd die ik er dus aan besteed. En ik stel nu veel sneller vragen aan de docent.

L: Zijn er dingen die je wilt veranderen aan de Plusklas?

R: Veranderen...nee niet echt.

L: Of heb je nog tips om de Plusklas te verbeteren?

R: Nee vond het wel prima zo. Ja computers hè...

L: Ja, die zijn erg traag. Zou je de Plusklas aan andere studenten aanraden?

R: Ja dat wel

L: Waarom?

R: Nou het is een goede werkplek voor als dat thuis niet lukt.

L: Wil je verder nog iets kwijt over de Plusklas?

R: Nee hoor.

L: Ok, dan wil ik je bedanken dat je mee wilde werken.

R: Graag gedaan.

Later vroeg ik de leerling nog of hij verbetering had gemerkt in zijn cijfers, maar daar kon hij nog geen antwoord op geven omdat de cijfers van de herkansing nog niet bekend waren. Maar hij vermoedde van wel.

Bijlage 2: Transcripts en korte toelichtingen interviews Veenlanden College

Interview 1: Leerlinge uit HAVO 1B

Ik mag de leerlinge meenemen uit een uur Nederlands. Dit heb ik van tevoren afgesproken met haar docent, waarbij ik heb aangegeven dat ik haar alleen meeneem voor een interview als zij dit wil, ik heb haar dan nog niet gesproken. De leerlinge stemt toe, maar vertelt een paar keer dat een ander meisje uit haar klas heel graag wilde. Het lijkt alsof ze liever had gehad dat het andere meisje uitgekozen was voor een interview, in plaats van zichzelf. Ze komt wat ongemakkelijk over. Ik leg uit dat ik juist haar heb uitgekozen omdat zij meer B-uren heeft gevolgd dan haar vriendin. Ik leg haar de bedoeling van het interview uit. We gaan zitten op de gang.

Het eerste wat ik aan je wilde vragen is dat je even je naam zegt, en je klas, want dan staat dat er ook allemaal op.

Ik ben *** en ik zit in H1b

Je zit sinds dus sinds dit jaar op school.

Bevalt het een beetje?

Ja

Ja, vind je het leuk?

Ja

En wat richter op de B-uren, hoe ben je daar eigenlijk terecht gekomen, bij de B-uren?

Nou eerst had ik wiskunde en dat ging niet zo goed, en toen was ik daar heen gegaan, maar dat hielp niet veel, want je moest gewoon uit je boek werken. En toen had ik biologie bijles gedaan, dat helpt wel.

Ok, en heb je jezelf opgegeven?

Ja

En waarom heb je je toen opgegeven?

Omdat ik alleen maar onvoldoendes hield.

O ja, hoe wist je van de B-uren af?

Nou dat werd verteld, dat dat er was.

Dus dat vond je wel... handig?

Ja

Ja, ehm, je hebt je zelf aangemeld inderdaad.

En eh, zijn er ook andere kinderen waar je toen begeleidingsklas mee hebt gevolgd?

Ja, met eh *** en *** en ****.

Dus er waren wel een aantal meisjes uit je klas.

Wat had je voor ogen voordat je die begeleidingsklas begon, wat dacht je dat je zou gaan doen?

Ik dacht gewoon dat alles herhaald werd wat je al gehad had.

Wat wilde je er specifiek leren?

Gewoon wat je moet weten voor een toets, zodat je een hoog cijfer kan halen.

Dat snap ik.

En zou jij een typisch begeleidingsuur kunnen beschrijven? Je hebt net al wel wat verteld over hoe het bij wiskunde werkte, en hoe het bij biologie werkt, maar zou je het nog specifieker kunnen vertellen?

Ja, ze herhaalt gewoon van alles wat je al hebt gehad. Ja, en dat wordt steeds herhaald en dan als je dan een toets krijgt, dan weet je meer.

Dat is bij...

Biologie.

Biologie, dus dan is het veel herhaling..

Ja

..En op welke manier wordt het herhaald? Vertelt zij alles, of..

Nee, je krijgt gewoon je boek en dan net zoals in de les alleen dan ja, dan is het duidelijker, omdat ze het maar een paar vertelt.

Ok, dus omdat ze wat minder per keer vertelt, eh, is het voor jou duidelijker, op dat moment.

En met wiskunde?

Ja, toen moest je alleen maar uit je boek werken en als je dan iets niet snapte, moest je naar de leraar gaan, maar dat kan ook gewoon in de les, dus daar leerde je niet veel.

Ja, ok, want, ging je wel naar de leraar?

Ja

En dan kreeg je wel uitleg?

Ja

Maar dat was toch geen toegevoegde waarde op dat moment?

Nee

En hoe kwam dat dan?

Nou ik ben gewoon niet goed in wiskunde.

Nee, had je dat gevoel? Dat je niet goed bent in wiskunde?

Nee, ik haal niet zulke goede cijfers voor wiskunde.

Nee? En kan je verwoorden wat er dan precies moeilijk aan is?

Nou, soms dan snap ik het gewoon niet. En als hij het dan uitlegt, dan snap ik het nog steeds niet.

Ok, ja, dus de manier waarop hij uitlegt, dat helpt voor jou op dat moment niet?

Ja

Ok, dan begrijp ik het denk ik.

En hoe vond je de sfeer in de begeleidingsklas?

Dat was wel gewoon gezellig.

Ja? Was je met leuke mensen van je klas?

Ja.

Ok, dus er was wel ruimte ook voor wat gezelligheid.

Ja

Je voelde je wel prettig?

Ja

Hoe reageerden anderen op het feit dat je naar de begeleidingsklas ging?

Die vonden het gewoon, want er gingen heel veel van de klas naar bijles

Ja, en niet van school, bijvoorbeeld je ouders?

Die vonden het gewoon goed dat ik dat deed.

Ok, dus die waren wel bevestigend?

Mm, mm.

En had je mentor je ook aangeraden om te gaan?

Ja, alleen voor Engels, maar daar ben ik niet heengegaan omdat je maar 1 uur bijles kan nemen.

Ok, en toen waren voor jou andere vakken belangrijker?

Ja

Je hebt dus eerst wiskunde gedaan en daarna biologie?

Ja

Ehm, heb je wat aan de begeleidingsklassen tot nu toe gehad?

Ja, want ik had eh, toen ik naar biologie ging had ik voor een repetitie een 9 gehaald. Door bijles.

Mooi, dat is netjes ja, dus daar kon je heel goed resultaat van zien.

Ja, en heb je er nog andere dingen geleerd, die je misschien niet in cijfers terug ziet?

Ja, ik weet wel gewoon meer dan dat je in de les leert.

Ja. En ehm, doe je dingen ook nu anders?

Nee, niet heel erg anders, maar, ja...

Bijvoorbeeld met leren?

Ja, je leert ook wel hoe je dat kan leren.

En hoe ben je dan gaan leren?

Door een samenvatting te maken bijvoorbeeld.

Ok, en dat werkt voor jou?

Ja.

Netjes. En is hoe je omgaat met de docent ook veranderd door de begeleidingsklas?

Nee, dat niet.

Hoe is die opgang, je hebt wiskunde en biologie gehad, voel je je prettig bij die docenten?

Ja

Had je daarvoor ook al?

Ja, maar bij wiskunde had ik een andere docent dan ik eigenlijk heb.

Ok, dus je had eerst een andere docent en die is weggegaan?

Nee, deze had ik gewoon voor bijles.

Oh, ok dus je had een andere docent voor je bijles dan die je normaal hebt.

Ja, maar met biologie niet.

Ow ok, ehm, en hoe vond je dat, dat het een ander iemand was?

Dat vond ik niet zo erg.

Kende je diegene al?

Nee

Nee, dus die heb je toen leren kennen?

Ja.

Ehm, hebben anderen verschil gemerkt sinds je naar B-uur bent geweest, bij jou?

Ja, met biologie wel, want mijn cijfers gingen wel omhoog.

Oh, dus dat konden ze merken?

Ja

Nog andere dingen gehoord?

Nee

Nee, van niemand anders? Je ouders?

O, ja, dat het wel beter ging.

Ja, die waren wel blij?

Ja

En zou je anderen een begeleidingsklas aanraden?

Ja... want het helpt wel

En zou je dan voor allebei de vakken aanraden?

Nou, voor wiskunde niet

En dat komt omdat...

Nou daar leer je niet zo veel, want dat kan eigenlijk precies hetzelfde als wat je in de les doet

Dat begrijp ik. En dan komen we bij wat ik eigenlijk het belangrijkste vind van het interview... namelijk, wat zou jou nou nog beter geholpen hebben?

Ehm

En dan hebben we het echt over jou, dus niet over andere leerlingen waar je misschien mee zat, dus niet in het algemeen.

Ik weet niet. Ik vond het eigenlijk zo wel goed gaan.

Ja? Want ik hoorde je wel bij wiskunde zeggen dat dat voor jou minder...

Ja, bij wiskunde had hij wel gewoon meer kunnen uitleggen. Voor voor de hele klas, als je bij bijles zit dat je meer uitleg krijgt over alles en niet gewoon uit je boek moet werken.

Dus jij had liever gewild van, dat uit mijn boek werken, dat doe ik in de les al, dan ga ik toch al, als ik hulp wil, naar hem toe, en dan wil ik eigenlijk dat het in de begeleidingsklas anders vormgegeven wordt, dat ik eerst een uitleg krijg en dan kijk of ik daarmee kan werken?

Ja

Ok. Ehm, en eh hoe zou jouw ideale begeleidingsklas eruit zien, als je helemaal zelf zou mogen bedenken hoe die zou...

Dat eh, ja, dat alles gewoon, ja verteld wordt door de leraar, ja een beetje hetzelfde als in de les, maar dan dat het een kleinere groep is.

Maar dat klinkt best als wat je bij biologie hebt gekregen, dus dat zat heel dicht bij jouw ideaalbeeld?

Ja

Mooi. Ehm, en eh is er iets wat je zelf anders zou doen als je een volgende begeleidingsklas zou doen?

Mm, nee, ik denk het niet.

Nee? Want hoe? Ehm, bereidde je je voor, voor zo'n begeleidingsklas?

Nee, ik ging er gewoon heen, net zoals naar de les.

Ok, en je had eeh goede spullen bij je?

Ja, je moest gewoon meenemen wat je in de les ook bij je hebt.

Ok, dus was dat betreft zou je er gewoon hetzelfde heengaan?

Ja.

En, nou wat de leraar anders kan doen, dat heb ik volgens mij van je gehoord, vooral je wiskundeleraar, is er nog iets dat school zou kunnen regelen dat beter kan?

Hmm, nee, nou, misschien voor aardrijkskunde ook bijles, want dat is er nog niet.

Oh? Ok, oh, weet je waarom dat is?

Nee

Oh ja, want dat zou jij wel kunnen gebruiken, ook voor aardrijkskunde?

Ja

En ehm, wat moet er zeker hetzelfde blijven aan de B-uren?

Dat alles gewoon herhaald wordt.

Ja, dat vind jij het fijnst? Vind je het tijdstip ook prettig?

Ja.

En het lokaal?

Ja.

Welk lokaal zat je?

Weet ik niet meer

Maakt ook niet uit, maar de locatie en tijd was voor jou goed?

Ja

Ehm nou dan heb ik de belangrijkste vragen wel gesteld, die ik echt voor mijn onderzoek moet weten, maar omdat dit natuurlijk mijn eerste interview was, wilde ik ook graag weten, wat je ervan vond?

Nou, ik vond het wel leuk.

Ja, viel het mee? Want je was een beetje... Je was een beetje ongemakkelijk erover aan het begin.

Ja, maar het maakt niet zo veel uit.

Dus het was wel prima?

Ja

En had je verwacht dat ik nog een vraag zou stellen die ik niet heb gesteld?

Nee

Had je nog iets willen vertellen wat je nu niet hebt kunnen vertellen?

Nee

Je hebt alles kunnen zeggen?

Ja

Ok, mooi. Nou, dan wilde ik je ten eerste bedanken dat je mee wilde werken, want dat is voor mij heel fijn. En ten tweede wilde ik vragen of je, als ik dit interview heb uitgewerkt, wil je dan ook weten wat er uit komt, of maakt het je niet uit?

Nee, maakt me niet uit.

Ow ok, nou volgens mij heb ik dan nu alles gevraagd. Superbedankt, ik ben er heel blij mee. Dan zal ik 'm uit zetten.

De leerlinge leek zich niet echt te ontspannen tijdens het gesprek. De gang bleek niet een heel geschikte plek voor het afnemen van het interview. De gang waar we zaten is een zijgang en daarom erg rustig tijdens een lesuur, maar toch kwam er een keer een groepje leerlingen langs. Dit interview heb ik te veel gesloten vragen gesteld en te weinig doorgevraagd.

Interview 2 Leerling uit C (VMBO-t/HAVO-combinatieklas) 1a

Ik mag de leerling meenemen uit zijn mentorles. Dit heb ik met zijn docent en met hemzelf afgesproken. De leerling lijkt bijna vereerd dat ik hem meeneem. Hij lijkt zich ook belangrijk te voelen naar zijn medeleerlingen toe; hij zegt: "Straks gaat iedereen aan mijn vragen waar ik geweest ben!" en zijn ogen lijken daarbij op te lichten. Ik ken de leerling al vrij goed. De leerling komt erg ontspannen over. De leerling slaat voor en tijdens het interview dan ook veel zijpaden in. Ik probeer hem de ruimte te geven in het antwoorden, maar hem toch terug te sturen naar het onderwerp.

Nee? Welke provider heb je?

Hi

Ow, ik ook.

Ze sms'en mij alleen: je hebt 1 voicemailbericht

Kan je opzoeken op de website denk ik. Het nummer van je voicemail. Het staat niet standaard op je simkaart?

Nee

Bij voicemail gewoon?

Dat niet

Raar

Ik heb het ooit eens ontvangen

Ik dacht gewoon bij je contacten

1233

Ja! Dat is het... Denk ik. Jeetje, dan zul je wel heel veel... Nee, hele oude wissen ze wel

Maar ik dacht even.. Dan heb je straks heel veel voice-mails!

Goed, ehm

Ja, maar dat kan je wel instellen, ik heb ingesteld dat hij gewoon elke dag de dingen verwijdert. Ik heb bijvoorbeeld op 1 dag 100 voice-mails gekregen, nou dan heb ik de volgende dag niets meer.

Ok, ik wist niet dat je dat kon instellen. Wat goed

Moest op de computer, maar nu weet ik niet meer hoe het moet.

Ok. He, ehm, ik wou beginnen met het interview

Ja

Maar dan wilde ik eerst wat vragen stellen, waarvan ik het antwoord al lang weet. Maar dan staat het ook op de tape, snap je?

Ja

Ik draai 'm even naar jou toe, want jij bent belangrijker dan dat ik te verstaan ben.

Ow, hij is ook al begonnen.

Goed, ik wilde namelijk beginnen met: Hoe heet je?

Achternaam?

En je zit in...

C1A

En je zit op school sinds...

Eeh, na de grote zomervakantie

Ja

En eh, vind je het leuk op school?

Ja

Ja? Beetje een leuke klas?

Ja, alleen ik kende nog niemand.

Nee, ok dus er was niemand van je basisschool?

Nee, helemaal niemand.

Vond je dat jammer?

Nou, uiteindelijk heb ik nu wel het gevoel dat ik de HAVO ga redden, dus dan vind ik het niet zo erg, want er zijn maar 2 HAVO-klassen en in allebei de klassen zit er 1.

Ok.

Of ***, of ***.

Oh, wat mooi, dus dan zit je altijd in de klas met iemand waarbij je op de basisschool zat.

En in VMBO-t zit ook iemand die ik ken. Dus dat maakt niet uit waar ik heen ga.

Ow, wie zit er dan in VMBO-t die je kent?

*Oh ja, die heb ik ook wel eens ontmoet volgens mij. Heeft hij een broer die *** heet?*

Ja

*Ja, ik ken vooral *** geloof ik*

*** is een eikel, was hij ook al bij ons op school.

Ja?

Hij had altijd ruzie met de juf.

Echt waar? En wat vond je daarvan?

Weet ik niet, soms werd de juf helemaal rood. Maar echt gewoon erg.

Ok. Goed. En hoe oud ben je?

Over een paar maanden 13.

Ok, wanneer word je 13?

25 juli.

Ow, in de zomervakantie?

Altijd.

Behalve misschien als we een keer heel laat vakantie hebben.

Nee

Zo laat hebben we nooit vakantie hè?

Volgens mij... Nu hebben we 1 juli ofzo.

Ja. Dat klopt. Ehm. Hoeveel B-uren heb je gevolgd?

Hoeveel verschillende? Of...

Ja?

Nou eigenlijk vier, drie verschillende. Twee keer Frans, 1 keer leren leren, en nu zit ik op Engels.

Dus het zijn er vier bij elkaar en drie verschillende.

En ehm, hoe kwam het dat je voor het eerst naar B-uur ging?

Nou eerst ging ik naar leren leren omdat ik moeite had met het inschatten van hoe lang de tijd ik ervoor nodig had. En daarna ging ik naar Frans, want daar zag ik dat ik een laag cijfer had en toen ging ik nog een keer naar Frans, want je werkte al voor.

Ok

En toen was Engels weer laag, dus toen ging ik naar Engels.

Ok dus je had eigenlijk voor verschillende B-uren verschillende redenen. Want je ging naar de eerste omdat je niet kon inschatten...

Hoe lang het zou duren

Hoe lang het zou duren allemaal het leren

Nu kan ik dat wel, maar dat heb ik meer van mezelf geleerd. Want in het B-uur deden we bijna niets.

Is dat zo? Ow, ok. Dus je ging naar de B-uren om te leren hoe lang iets zou duren, qua leren, maar dat heb je niet daar geleerd?

Ja, een heel klein beetje, maar het meeste van mezelf.

Ja? En welk stukje heb je dan wel daar geleerd?

Van als je bijvoorbeeld een hele lange tekst hebt, dat je dan moet onderverdelen, dat soort dingen, maar niet dat je echt in kan schatten hoe lang het duurt.

En hoe heb je dat dan zelf geleerd?

Door veel huiswerk te maken.

En toen maakte...

En op de klok te kijken.

Ok, dus je maakte dan huiswerk en dan keek je gewoon hoe lang je erover deed, en daardoor weet je dat nu beter?

Ja

Dus dan klopt je voorspelling vaak?

Ok

Dus dat was je eerste B-uur, je tweede B-uur was voor Frans...

Omdat ik een laag cijfer had

Omdat je een laag cijfer had...

En toen nog een keer Frans omdat ik het handig vond...

Want je ging voorwerken

Ja

Ging je echt nooit meer een laag cijfer halen...

Nee, dus nu sta ik volgens mij een 7 voor HAVO en een 8 voor MAVO.

Netjes.

En nu doe ik Engels. Want eerst stond ik een 4,6, maar nu een 5,4.

Ok, en hoe kwam het dan dat je eerst een 4,6 stond?

Nou.. Omdat ik, ik leerde wel goed, maar ik vond het lastig, en in het B-uur leren we extra.

Ok.

Leren we extra dingen voor Engels.

En hoe wist je dat er B-uren waren?

Nou, ik had een mail gehad van meneer *** [Teamleider VMBO-t onderbouw, TM v N] op Teletop.

En dat was meteen aan het begin van het jaar?

Ja

Dus toen wist je dat het was. En heb je toen.. En hoe heb je je ingeschreven?

Via Teletop, de uitleg die meneer *** [Teamleider VMBO-t onderbouw, TM v N] gaf.

Ok. En ehm, wie heeft bepaald dat je daarheen ging?

Ikzelf en mijn ouders hebben overlegd.

Ok, dus jullie hebben het samen besloten?

Ja.

En had jij het eerst aan je ouders gezegd dat het bestond? Of kwamen je ouders er eerst mee?

Nee, ik had het eerst gezegd, en toen had ik gezegd dat ik het lastig vond om tijd in te schatten en toen zeiden ze, nou dan ga je naar leren leren.

Ja, dat begrijp ik. En kan je nog terughalen hoe dat was, voordat je er ooit was geweest, dan schrijf je je in voor zo'n B-uur en kan je je bedenken wat je toen dacht, dat er zou gebeuren de eerste keer?

Nou, heel veel leren

Ja?

En heel weinig lachen en zo

Ok, dus je had bedacht, het is heel streng en serieus en dan ga ik heel hard leren. Dat was wat je van tevoren dacht?

Ja. Bij Engels is het zo, bij Frans was het zo, maar bij leren leren niet.

Ja? Dus de eerste keer, klopte dat niet?

Nee

Want wat gebeurde er toen, toen je voor het eerst binnen kwam?

Nou, toen had ze een appel en die moest ze eerst nog op eten. En toen ging ze iets uitleggen en toen dwaalde ze helemaal af. En toen gingen we met zijn allen praten.

Ok? Waren er veel mensen?

Ik denk 7 ongeveer.

Kende je er ook al een paar?

Nee, alleen gezichten, van, ik heb ze al een keer eerder gezien.

En hoe vond je dat, toen je er de eerste keer was en het ging zo?

Nou, wel leuk, maar niet leerzaam.

Ok. Ok dus je vond het op zich gezellig?

Ja.

Maar je dacht ook...

Nou, ik heb niets geleerd.

Ik heb niets geleerd, ok. En toch heb je toen besloten om je de tweede keer wel weer voor een B-uur in te schrijven?

Ja, want dat was een ander, dus. Kijken of dat wel goed ging.

Ja.

Als dat niet goed ging, zou ik er ook mee stoppen.

Ok. Had je dat ook overlegd?

Ja, en dat ging wel goed.

Ja, dat is fijn. En wat was nou het grote verschil dat dat wel goed ging?

Nou dat was meer stilte ook, kwam ook door de leraar. En we deden meer dingen voor dat vak. Maar leren leren is ook niet echt een vak.

Nee, dat klopt. Wat was dan de bedoeling van degene die het gaf, denk je?

Dat.. Ja, weet ik niet.

Kwam je zelf met inderdaad, hè je had net verteld, ik ging daarheen..

Samenvatting maken en tijd inschatten.

Ja, met dat idee kwam je?

Ja

En hebben jullie daar dan ook echt gericht aan gewerkt?

Ja, heel kort aan een samenvatting, maar dat lukte niet helemaal.

Ow, en hoe kwam dat?

Nou, omdat ze alleen zei hoe je het moest doen, en daarna moest je het zelf doen, zelf een samenvatting maken.

En dan?

En dan gingen we het bespreken en als je het fout had, dan zei zij het goede. Maar niet hoe je het dan moest doen.

Ow. Ok. En ben je er nu wel achter hoe je dat moet doen?

Ja, meestal zijn het de eerste zinnen en de laatste zinnen.

Ow ja, en van wie heb je...

Dus daar kijk ik eerst naar, en dan als laatste naar de laatste zinnen en dan ga ik de tekst doorbestuderen.

Ja, en van wie heb je dat dan nu meegekregen?

Van mijn vader en moeder. Mijn moeder moest ook voor het eerst een samenvatting maken, dus toen hebben we het samen geleerd.

Ow, ja, goed, toch? Heb je het toch geleerd uiteindelijk. En dan had je de derde keer, dat was omdat je het prettig vond, toch?

Ja, ik vond het handig, want ik had niets anders. En toen was er ook nog geen Engels.

Ow, anders had je misschien Engels gekozen?

Ja, want daar stond ik wel iets lager voor, maar niet heel veel verschil.

Ow ok. En nu heb je Engels, hoe is dat?

Goed, heel streng, wel een beetje te streng, maar je leert wel goed.

En je zegt dat het te streng is, wat is er dan te streng?

Nou, bijvoorbeeld, dan zegt ze, binnen een kwartier moet je alle Stones helemaal overschrijven. Maar dat lukt niet, dat is onmogelijk en dan als je het niet af hebt, dan gaat ze wel Stones overhoren die je nog niet hebt overgeschreven.

Ow ok

Dus, dat is niet zo heel leuk.

Nee, dat vind je te streng?

Ja.

Want hoe voel je je dan, als ze het al gaat overhoren en je hebt het nog niet af?

Nou dan vind ik gewoon dat het stom is, dan geef ik gewoon geen antwoord.

Ok, en hoe reageert zij dan?

Eh, dan vraagt ze het aan iemand anders.

Ok. Dus dan wordt ze... dan gebeurt er niets, eigenlijk?

Nee

Ze gaat gewoon verder?

Dan geef ik alleen de antwoorden die, of ik weet ze, of ik weet ze niet, maar ik geef sowieso geen antwoord op de vraag van de Stones die ik nog niet heb gedaan.

Ja

Want dat vind ik oneerlijk.

Nee, ja, ik begrijp wat je bedoelt. Dan heb ik nu een beetje een idee van hoe het er bij jou bij de B-uren uit ziet. Ehm. Ja, ik wilde vragen, zie je dat er dingen nu anders gaan, door de B-uren?

Ja, want eerst haalde ik een laag cijfer. Dat was volgens mij een 4,2 voor HAVO, een 5,3 voor mavo. En toen ging ik naar B-uur want ik stond gemiddeld een 4,6 en dat was niet goed en toen heb ik B-uur gedaan en toen had ik een repetitie, geloof ik, dus die telt meerdere keren en daar heb ik een 6 voor gehaald, dus nu sta ik een 5,4.

Mooi dat je een 6 had. Dus je ziet in ieder geval resultaten in je cijfers?

Ja.

Maar je had het nu over 1 vak hè?

Ja, Engels.

Over Engels.

Frans ging ook omhoog.

Ja?

Want daar stond ik eerst onvoldoende voor. Maar niet zo heel erg, een 5,3 voor HAVO en een 5,9 voor mavo.

En zag je nog andere veranderingen?

Ja, bij Frans pikte ik het wel sneller op.

Ok.

Dus. Omdat ik anders ging denken.

En hoe ging je dan anders denken, kan je dat uitleggen?

Nou, eerst proberen. En dan pas doen. En daarna nadenken.

Ok dus je begint met...

Leren. En dan als het niet lukt, nog een keer doen en dan nadenken hoe je het anders moet doen. En eerst deed ik altijd doen, eerst gelijk doen, en daarna nadenken.

Ok, ik moet even kijken of ik dit heb begrepen. Je ging...

Eerst ging ik het proberen, dus woordjes onthouden en dan weer opschrijven...

Ja

.. En dan ging ik het als het niet lukte, ging ik het nog een keer doen, en dan als het wel lukte, was ik klaar. En als het niet lukte ging ik nadenken hoe ik het anders moest opschrijven.

Ok

Ja, dat ik het misschien wel ging onthouden.

Ok, dus dat is wat je nu geleerd hebt.

Ja

Ok. En eerst ging je gewoon meteen ernaar kijken...

Ging ik er gelijk naar kijken en leren...

O ja.

...Maar niet nadenken hoe ik het anders moest doen.

Oh ja. En hoe doe je dat dan, als je van die woordjes hebt? Hoe doe je dat?

Nou nu heb ik ook een site ontdekt, Wrts, dus dat gebruik ik nu voor de woordjes, en voor de grammatica, dat lees ik 1 keer door, want daar ben ik best wel goed in, dus dat overheert mijn moeder dan.

Ok. En dat gaat dus...

Ja, omdat meestal les 4 en 5... daar ben ik wel goed in, dat zijn ook korte woordjes.

Ah, ik snap het. Ja, Wrts, dat programma ken ik, dan kan je toch woorden intypen...

Ja, en dan kan je ze overhoren. Dan kan je zelf kiezen voor spelling, toets, of alfabet, of woordjes zoeken, of wissel.

O ja, dat klinkt zelfs wel leuk om te doen!

Dan staan alle woorden, nee alle letters door elkaar, en dan kan je ze in de goede volgorde plakken.

Oh ja, ik snap het.

En je kan ze ook laten voorlezen, dan weet je ook gelijk de uitspraak.

Oh, dat is ook handig.

Soms als je een accent niet kan doen op de computer, dan spreken ze het ook gelijk heel anders uit.

Ok, dus dan hoor je ook het verschil?

Ja, want bij le leçon, dat is de les, en daar moet je zo'n dingetje onder doen en dat kan op onze computer wel, denk ik, maar we weten niet hoe, dus dan gaat ze zeggen, la leçon.

Mm, ok

Dus dan klinkt het heel anders.

Ja, ja, dus dan weet je ook waarom het belangrijk is?

Ja.

Oh, wat goed. Ja, dus je, inderdaad...

Als je zelf dan ook een fout typt met woordjes maken, dan rekent hij het ook fout, dus je moet goed opletten dat je het ook goed intypt.

Dus hij kijkt je ook heel goed na? Ok, dus als ik het goed begrijp heb je betere cijfers, maar je hebt ook een andere manier van leren van Franse woordjes aangeleerd, en je weet nu van een site...

Wrts ja.

Heb je dat ook in de B-uren gehoord, of heb je dat ergens anders gehoord?

Dat stond in een schrift... van Frans.

Ok

Dus dat heb ik opgezocht, en toen heb ik een account aangemaakt, en toen bleek dat dat zo ging.

Oh, mooi.

Want ik ben handig op internet, ik heb ook al drie eigen sites.

Echt? Wat voor een?

Dan kan je met webclick, kan je ook een account aanmaken...

Ja

... en dan kan je een site maken, en ik heb 1 informatiesite, 1 muzikjessite, en een, zo'n site met spelletjes, woordjeszoekers, muziekjes en dat soort dingen.

Oh, klinkt leuk.

Ik kan het je wel laten zien, maar dan moet de stroom wel even aan [we zitten in het computerlokaal, TM v N].

Ja, doe maar niet nu, maar het kan straks kan het wel even, ik vind het wel leuk, ik ben wel benieuwd. Ik ben benieuwd hoe ze er uit zien, je sites. Maar goed...

Maar dat kan je niet meer laten zien.

Hm?

Je hebt ze online gezet, en het moet eerst helemaal klaar zijn, en dan kan je 'm zien, maar ik weet mijn eigen site niet, hoe de naam heet.

Ok. Dus je weet niet hoe je erop komt dan?

Nee, maar ik heb ze wel gemaakt.

Aha, nou we gaan het zo proberen. Even kijken. Zo, ik moet even kijken wat ik allemaal al heb gevraagd... Oh ja, we komen nu eigenlijk bij het allerbelangrijkste van het interview, namelijk, hoe had de begeleidingsklas voor jou beter gekund?

Nou dat Frans en Engels, dat is wel goed, nou ja, Engels, dat mag wel iets minder streng, dat ze niet alles gaat overhoren waar je nog helemaal niets aan hebt gedaan, want dan weet je dat sowieso niet. En bij Frans was het wel goed. Bij leren leren vond ik wel dat het iets strenger mocht, want daar leerde ik helemaal niets.

Ok, enne hoe had het dan eh gedaan kunnen worden dat je er wel van had geleerd?

Nou bijvoorbeeld gewoon niet laten praten.

Ok, dus mensen moesten gewoon hun monden houden?

Ja, dat vind ik wel goed.

En nog andere dingen die docent anders had kunnen doen?

Niet eten in de les, want dat stoort ook.

Ja, raak je daardoor afgeleid?

Wel als ze smakt.

Oh, deed ze dat?

Soms.

Ok. En was er ook iets wat jij anders had kunnen doen, dat het beter was gegaan?

Ja, maar dat gaat automatisch, dan ga je met de groep mee, dus ik ging ook een koekje eten.

OK, ja, dus doordat de regels niet zo streng waren... ging jij daarin mee en ging het daardoor ook minder goed?

Ja

Ah, ik begrijp het. Had de school nog iets anders kunnen doen?

Wat bedoel je daarmee?

Nou je hebt een docent die echt daar in de les iets anders kan doen...

Ja, ze hadden een docent kunnen nemen die het misschien beter doet.

Ja, dus dat is alleen de docent, maar school kan ook dingen anders regelen. Bijvoorbeeld... Nou, wat zou een school allemaal anders kunnen regelen...

Nou alleen een andere docent en dan was het misschien wel beter gegaan.

Dus dat was het enige? Tijdstip was goed?

Ja

Bijvoorbeeld?

Nou, dat mag niet anders.

Nee?

Nee, want dan moeten ze alle B-uren van de hele brugklas verschuiven, dus dat is niet logisch.

Ok, maar als het nou voor jouw ideaalbeeld was?

Dan zou ik 'm op dinsdag het derde willen hebben.

Dinsdag het derde uur... Zijn er nog andere dingen waarvan je denkt, dat kan eigenlijk niet, maar als het mijn ideale B-uur was, dan zag het er zo uit.

Af en toe een beetje wel iets leuks doen, van eh, bijvoorbeeld, net als Frans, daar mochten we het laatste B-uur een beetje chips en drinken meenemen om af te sluiten, dat zou ik wel leuk vinden. Bijvoorbeeld 5 lessen en goed streng en dan 1 lesje iets anders doen, bijvoorbeeld film kijken, dan weer een paar lessen streng, een beetje afwisselen.

Ja, afwisseling, en je zei ook, dat je het dan afsluit zo'n blok.

Ja

En dat vond je fijn?

Ja vond ik wel leuk

Ik begrijp het. Oh ja, en hoe reageren ander mensen erop, dat je in een begeleidingsklas zat?

Dat maakte hun niet zo veel uit, volgens mij.

En over wie heb je het dan?

Mijn vrienden.

Je vrienden?

Want *** zit zelf in RT Nederlands of zoiets, dat is dat ze dys... dat ze niet goed in spelling zijn.

Ja, ik ken het wel. Dus, die vonden het gewoon normaal?

Ja, ik vond het ook niet erg.

Jij vond het ook niet erg?

Nee

Mooi, en...

Is hun mening. Dat maakt mij niet zo heel veel uit, wat ze van mij vinden, maar ik luister er wel naar.

Ja, maar, ze vonden er dus...

Weinig van. Is gewoon logisch.

En andere mensen in je omgeving, want je hebt het nu over de leerlingen in je klas... Maar ehm, wat vonden je ouders ervan, dat je erheen ging bijvoorbeeld?

Goed.

Ja? En andere mensen nog?

Want mijn ouders vertrouwen mij wel. Ze hebben heel lang niet op Magister gekeken, omdat ze het wachtwoord niet meer weten.

Oh.

En dat soort dingen.

Dus daardoor zie je wel dat ze je vertrouwen?

Ja.

Ja, oh en jij kijkt wel heel vaak?

Ja, ze weten ook mijn wachtwoord enzo en dat verander ik niet meer, want dan kunnen ze ook van mij erop.

Ja, dan weten zij misschien ook wat je nodig hebt, toch?

Ja.

Even kijken. Nou, dit heb ik ook allemaal al gevraagd. Oh ja, ja, ik wilde nog vragen, wat moet er echt helemaal hetzelfde blijven aan het B-uur, wat is zo goed, dat moet blijven?

Nou, aan Engels nu waar ik op zit is het wel goed dat het een beetje streng is, want dan leer je het wat beter.

Ja, dus jij wil wel dat het een beetje streng is?

Ja, als je met zijn dertigen in de klas zit en ze is heel streng dan is het weer anders.

Ja, dat is waar, want je ziet nu met Engels... Hoe veel kinderen zit je...

Want dan is sowieso, dan kan het wel heel stil moeten zijn, maar dan praat er sowieso iemand en dan wordt je toch afgeleid.

Ja, heb je daar last van?

Nou bij toetsen wel.

Ok, maar verder niet?

Nee.

Mooi, maar dat is als je met z'n dertigen zit?

Ja, want wij hebben een volle klas, helemaal vol.

Oh, dus jullie hebben een B-uur Engels, met zijn allen?

Oh, nee, niet het B-uur, maar onze normale klas.

Oh ja, ja, en met je B-uur nu?

Ehm, wel veel, daar zitten er wel 4 die ik ken, en iemand uit mijn klas, dus 5, dat is ***, dus sowieso 5, 6, Li**** ken ik ook nog, ik denk dat er wel 12 zitten.

Dat is best veel ja, en ehm, hoe is de sfeer?

Stil, maar wel goed.

Ja. Want hoe vind je dat het zo stil is?

Dat werkt wel lekker.

Ja. Mooi. Ik heb denk ik wel een goed beeld gekregen van hoe het bij jou gaat, heel erg bedankt.

Zal ik dan even zo'n site laten zien?

Ik wilde eerst nog 1 ding vragen, en dat was, of je, als ik het helemaal af heb, wil weten wat er uit kwam. Uit het onderzoek?

Ja, dat lijkt me wel leuk.

Ja? Nou dan ga ik je daarvoor opzoeken, en dan mag je nu mag je kijken of je die site kan laten zien, want ik ben wel benieuwd. Maar kan dat op deze computer denk je?

Denk ik wel.

Dan zet ik m eerst even uit.

Kan ook op deze computer, maar dan moet je eerst de stroom aanzetten.

De leerling laat mij zien hoe hij de webpagina's heeft gemaakt en we gaan terug naar de klas. Ik merk tijdens het interview dat het moeilijk is om niet in te vullen. Veel van mijn vragen blijven gesloten. Desondanks vertelt de leerling veel. We zaten in het computerlokaal en de leerling is, ondanks dat de computers uit staan, toch afgeleid door dit feit, zo zou je kunnen concluderen uit het verloop van het interview.

Interview 3: Leerlinge HAVO 2b

Ik ken de leerlinge niet. Ik vraag de leerling deel te nemen aan het onderzoek als zij een toets inhaalt in de strafopvang, die ik een middag beman. Ze lijkt er wat onzeker over en vraagt: "Wordt het gefilmd?". Het lijkt me verstandig om veel nadruk te leggen op het feit dat het niet gefilmd wordt, want het idee in beeld te komen lijkt haar ongemakkelijk te maken. Ze stemt toe tot het interview en we maken een afspraak voor tijdens haar mentoruur.

Zo, nu staat hij aan. Dus dan weet je dat.

Goed, vertel, wat is je naam?

***, en in welke klas zit je?

H2B

H2B. En ehm, je vertelde het net al een beetje, maar hoeveel B-uren heb jij gevolgd?

Twee in drie periodes, Duits en wiskunde

Duits en wiskunde. En hoe wist je van de B-uren af?

Ja, je kreeg zeg maar een bericht, op Teletop en dan kon je daaruit kiezen welke je wou.

En kreeg iedereen dat bericht?

Ik denk het wel, maar dat weet ik niet, want de meeste andere klasgenoten gingen ook wel B-uren volgen.

Ok, ja, ik denk het ook wel. Dus dat was aan het begin van het jaar, dat jij dat kreeg?

Ja.

En wiens idee was het toen, dat jij je ging inschrijven?

Ja, meer dat van mijn moeder.

Ja?

Ja.

En hoe wist je moeder ervan dan?

Ja, die had toen gekeken op Teletop.

Ok en die dacht toen...

Ja, ik stond er toen niet zo goed voor zeg maar en toen moest ik een B-uur gaan volgen.

Van haar?

Ja

En wat vond jij daarvan?

Nou ik... die B-uren hebben niet zoveel zin gehad. Dus ja...

Nee? Want?

Nou, het was meestal in de les dat je daar gewoon moest gaan werken en als je vragen had, dan moest je naar die docent komen, maar meestal had ik niet echt vragen ofzo.

Ok want je snapte alles?

Nou ja, dat werd dan in de les uitgelegd.

En dan kreeg je dus in een B-uur extra de tijd om er aan verder te werken?

Ja

Want dat was voor het vak...?

Wiskunde

Wiskunde, dus je hebt eerst wiskunde gedaan, toen nog een keer...

Wiskunde

En toen...

Duits.

Duits, dat was de volgorde. En je moeder vond het een goed idee, omdat je er niet zo goed voor stond.

Ja.

Want hoe stond je ervoor?

Ja, volgens mij eh, iets minder dan een onvoldoende.

Ok, iets minder dan... onvoldoende?

Ja

Ok, en ehm, kan je nog terughalen, heh, je ging voor het eerst naar dat B-uur...

Ja

En ehm wat verwachtte je van tevoren ervan?

Nou, ik had geen verwachtingen.

Helemaal niet?

Nee

Je had er niets over bedacht?

Nee

Dus je, had je wel spullen meegenomen?

Ja, je moest gewoon pen en papier meenemen.

Oh, dat hadden ze gezegd?

Ja

Dus je kwam daar met pen en papier?

Ja

En toen was je daar voor het eerst?

Ja

En toen?

En toen eh zei die man, misschien hebben jullie vorig jaar niet goed opgelet. Dus ik ga nu de eerste drie paragrafen van vorig jaar uitleggen, daar de samenvatting van, dus toen kreeg ik de stof weer opnieuw behandeld van vorig jaar.

En wat vond je daarvan, dat hij zei dat jullie vorig jaar misschien niet goed hadden opgelet?

Nee, maar, niet echt goed opgelet, maar meer van, misschien heb je dat toen niet goed begrepen.

Ok, dus toen gingen jullie het herhalen van vorig jaar?

Ja

En hoe vond je dat dan? Dat je dat ging herhalen?

Nou, niet echt heel interessant. Want ik had het al gehad en je was op school dan met een nieuw hoofdstuk bezig.

En had je er wat aan voor je nieuwe hoofdstuk?

Nee

Nee? Want...? Ging over andere dingen?

Ja

Ok, want het nieuwe hoofdstuk ging toen over...? Weet je dat nog?

Nee, dat weet ik niet meer.

Nee, ok. En waarom denk je dat hij dat zo deed?

Ja, voor de kinderen die zeg maar dat nog niet echt goed hadden begrepen ofzo, die bijvoorbeeld lage cijfers hadden voor hun toetsen en dan zeg maar de basis er niet echt goed in zit. Dan kom je meestal niet heel veel verder. Denk ik, dat ze zo...

Ja.

... hebben gedacht.

En gold dat voor jou, op dat moment?

Nee.

Jij had voor de vakantie gewoon.. Goede cijfers en je begreep het?

Ja

Ok en met hoeveel mensen zat je de eerste keer?

Ehm, ik geloof met vier. Maar die B-uren waren toen geloof ik drie keer en toen moest je je daarna inschrijven en toen, maar dat weet ik niet meer zeker, maar ik herinner me wel dat we toen met nog meer kinderen bij kwamen zeg maar, dus toen was ik met 6 kinderen ofzo.

Oh ja.

En op een gegeven moment 9.

Oh? En hoe vond je de sfeer in de groep?

Ja, gewoon, wel weinig, maar niet iedereen hoeft ook een B-uur te volgen zeg maar.

Nee, nee dat is ook zo. En zat je met mensen uit je klas, of ook van andere klassen?

Eh, nee, uit die vorig jaar zeg maar bij me in de klas zaten, en nu niet meer.

Oh? Want? Zij zijn naar een ander?

Nee, ook HAVO maar hun zaten in h2a of h2c.

Ok, ik snap het en dat is gewisseld?

Ja

Ok dan begrijp ik het. Maar je kwam daar voor het eerst en je verwachtte er niets van en die man, of vrouw, dat weet ik niet, die ehm, ging toen alles herhalen van de basis, en toen dacht jij?

Niets eigenlijk, meer opletten van, ik herinner het me wel.

Ok, dus het was eigenlijk een bevestiging dat je alles wel goed wist?

Ja

En de tweede keer wiskunde, want je vertelde net, die basis herhalen en daar zitten en gewoon werken, daar had je eigenlijk niet zo veel aan, maar toen heb je toch wel weer een tweede blok gedaan?

Ja, want aan het begin ging hij op het bord zeg maar nog wel wat uitleggen, dat was de eerste drie hoofdstukken en nog meer, dus dat ging hij op het bord uitleggen, dus ik dacht, dat is wel handig zeg maar.

Ja

Maar de tweede periode deed hij dat niet meer.

Ok, en weet je hoe dat kwam, dat hij het de tweede keer niet meer deed?

Omdat waarschijnlijk gewoon, er waren allemaal mensen van verschillende niveaus, dus ook met verschillende boeken. En dat is denk ik moeilijker uitleggen dan als je allemaal 1 boek hebt gehad.

Ok, ja, ja dat zou het kunnen zijn. Ehm, hoe reageerden anderen erop dat jij een B-uur ging doen?

Ja, maakte hun niet veel uit.

Nee? Interesseerde ze niet?

Nee. Het was zeg maar het laatste uur van de laatste les, dus de een was dan eerder uit dan de andere. Was niet echt heel veel verschil ofzo.

Ok en waren er nog... Je moeder zei je al, die wilde het natuurlijk heel graag?

Ja.

Dus die was wel blij dat je erheen ging denk ik?

Ja

En had je mentor er ook nog een stem in gehad?

Ehm, ja ik geloof van wel.

En zat je bij je wiskundedocent die je normaal ook had?

Nee, bij iemand anders.

Bij iemand anders, hoe vond je dat?

Ja, hij kon wel op zich goed uitleggen, want van mijn eigen wiskundedocent begrijp ik niet veel. Daar heb ik ook gewoon zeg maar bijles in.

Ja

Buiten school om.

Ow ok, dus dat heb je ook nog voor wiskunde?

Ja

En nu Duits?

Nu niets.

Ow, vorige periode had je Duits?

Ja

En had je daar toen wel een verwachting van, want toen had je natuurlijk wiskunde al gehad...

Ja, ik dacht, ze gaat dingen in de les uitleggen en zeg maar de stof zeg maar de grammatica uitleggen enzo.

En hoe was het daadwerkelijk?

Het was zeg maar, als je die les in kwam en je ging daar zitten, dan vroeg ze, heb je nog vragen en als je geen vragen had, dan kon je gewoon meteen weer weg.

Ok? Dus dat was anders dan je daarvoor gewend was?

Ja, dat was ook mijn eigen docent, voor Duits.

En wat deed jij dan?

Ja, ik ging daar zitten en dan ging ik kijken, samen met een meisje uit mijn klas, die ging daar ook heen, en dan ging ik zeg maar kijken of ik vragen had, maar, dat had ik niet, dus toen mochten we weer weg.

En hoe vond je dat? Dat je weer weg mocht?

Ja, niet echt eh, dat het belangrijk was ofzo, zeg maar, dat het veel heeft geholpen.

Bedoel je dan dat het wel veel heeft geholpen of niet veel heeft geholpen?

Dat het niet veel heeft geholpen. Want ik heb niets zeg maar gedaan daar.

Ok, ja. En zou je nu wel vragen weten voor haar bijvoorbeeld?

Nee, ze is weg.

Oh, ja dan kan het sowieso niet inderdaad. Ok dus, jeetje dat is wel anders dan de eerste twee keren inderdaad. En ehm, wat vond je heel fijn aan een B-uur? Waren er ook dingen die je heel prettig vond?

Nee

Helemaal niets?

Nou, wel dat je je huiswerk dan kon maken.

Ok, dus dat was wel een voordeel?

Ja, dat was meer bij wiskunde dan, niet bij Duits echt.

Ja. En ehm, nou ik heb al wat negatieve dingen gehoord, die je niet prettig vond. Ik zal ze even herhalen, moet je maar zeggen of ik het goed zeg. Bij wiskunde vond je het ehm, jammer dat hij eerst de hele basis ging herhalen?

Nou niet echt jammer, maar ja, niet echt jammer, maar gewoon wel handig, maar je kwam zeg maar voor dit jaar voor de uitleg en niet voor vorige jaren.

Ja precies. Ja, dus je had er geen last van, maar voor jou was het nuttiger geweest als hij gewoon echt met dit jaar was begonnen?

Ja

En ehm, verder vond je het de tweede keer jammer, dat hij die uitleg niet meer kon doen.

Nee

Toch?

Ja

En bij Duits was het gewoon jammer dat ze je weg liet gaan, want als ik het goed begreep, kreeg je daardoor ook het gevoel, nou hier leer ik dus helemaal niets van?

Ja

Ja, ok. En ehm, als je nou achteraf kijkt, zie je dan dat er dingen veranderd zijn?

Nee

Helemaal niets?

Nee

Dus ehm je ziet geen resultaten ervan?

Nee

Ok. En ehm, hoe hadden ze jou nou beter van dienst kunnen zijn?

Om echt dingen bijvoorbeeld bij wiskunde klassikaal uit te leggen en bij Duits bijvoorbeeld in de les te laten en als je geen vragen had gewoon je huiswerk laten maken of voorwerken, bijvoorbeeld ofzo, of leren als je een proefwerk had.

Ja, dat had jou geholpen dan?

Ja

Als je nou ehm, je ideale B-uur zou maken, dat je geen rekening hoeft te houden met anderen, maar ook niet met dingen die bijvoorbeeld niet kunnen, hoe zou het er dan uitzien voor jou?

Nou een leraar die aan het begin soort van gewoon een lesuur, die aan het begin uitlegt en dan daarna zelfstandig werken.

Ja

En als je dan gewoon nog vragen hebt dat je dan gewoon die vraagt ofzo.

Ja

Of bijvoorbeeld opgavenformulier geven over die uitleg. Stel bijvoorbeeld het staat niet in je werkboek maar het is wel van belang voor bijvoorbeeld een toets.

Dus extra oefening voor een toets?

Ja

Dus extra opgaven, dat had jij eigenlijk ook wel fijn gevonden?

Ja

Ja, ok, dat is ook wel iets om aan te denken ja. En ehm, ik heb... wat had de docent dan allemaal anders moeten doen voor jou?

Gewoon aan het begin uitleggen en dan je aan het werk zetten.

Ja en ehm, had de school iets anders kunnen doen?

Ik denk het niet, want elke leraar die doet het B-uur geven op een andere manier. Misschien hadden ze cursussen moeten geven maar dat, dat lijkt me niet echt belangrijk.

Ja. Dat ze cursussen geven aan de docenten over hoe je het moet doen? Bedoel je?

Ja, maar het is eigenlijk een soort van gewoon lesuur dus als... tenminste het lijkt me niet dat je bij Duits zo'n lesuur geeft...

Dat je mensen weg laat gaan?

Ja

Nee dat denk ik ook niet. Nee. En was er iets wat jij beter anders had kunnen doen?

Nou misschien de stof van tevoren beter lezen en meer vragen stellen bij wiskunde.

Ok, dus stel je voor je zou nu weer een nieuw B-uur gaan doen, zou je dat dan ook anders doen?

Dat weet ik niet.

Nee?

Want meestal, dan zit je daar en dan ben je eigenlijk, want je kent die docent zeg maar niet, dus dan wil je eigenlijk liever niet vragen ofzo

Ja?

Ja.

Ok, dus hoe komt dat, dat je dan niet vraagt?

Nou ik denk ik, omdat ik ehm zenuwachtig ben om dat te doen als ik de mevrouw of meneer, de docent niet ken.

Ja, daar wordt je dan een beetje verlegen van?

Ja

Ja, nou dan vind ik het wel heel dapper dat je hier bent gekomen. Want je kent mij natuurlijk ook niet zo goed.

Nee, op zich niet.

Nee, nou dank je wel daarvoor.

Alstublieft

Dat vind ik dan wel dapper. Want je vertelt toch best wel veel.

Ehm, even kijken wat ik nog moet vragen. Ik weet niet of ik het al had gevraagd, misschien wel, maar wat moet er per se hetzelfde blijven aan het B-uur?

Ehm, gewoon laten werken.

Dus de ruimte geven om te werken?

Ja

Ja?

Ik denk dat ze wel moeten veranderen dat ze zeg maar meer 1 op 1 uitleg geven.

Ja. Ok dus meer 1 op 1 uitleg zou een goede verandering zijn?

Ja.

En ehm, ja, wat zou jij nog nodig hebben? Van school? Hierin?

Ehm, niets denk ik.

Nee? Op dit moment helemaal niets?

Nee.

En als je iets, stel je voor je, want je hebt best wat dingen opgenoemd die er naar jouw mening beter kunnen...

Hmhm

Denk je dat dat gehoor had gevonden ergens, als je dat had gewild?

Hoe bedoelt u?

Ehm, ik bedoel, dat ehm, stel je voor, je had het echt willen veranderen...

Ja

Denk je dat je dat dan tegen iemand had kunnen zeggen? Op school?

Ja, ik denk het wel. Nou, eigenlijk ook weer niet, misschien meneer *** [teamleider VMBO-t onderbouw, coördinator van de B-uren], maar... Ik denk niet dat ze er veel mee hadden gedaan...

Nee?

Nee

Want? Hoezo niet?

Omdat het toch niet heel belangrijk is denk ik, voor hen. En... waarschijnlijk vinden andere kinderen misschien dat wel goed.

Ja. Ja, dat zou kunnen, dat weet ik niet.

Nou ik vond het in ieder geval wel duidelijk wat er voor jou beter had gekund.

En ehm. Zou je het aan iemand aanraden, het B-uur?

Het ligt eraan voor welk vak je volgt en welke docent je hebt.

Voor welk vak zou je het wel aanraden?

Ja, dat weet ik niet, ik heb niet alle vakken gehad.

Nee, en voor welke vakken zou je het zeker niet aanraden?

Ehm, ja die vrouw van Duits is weg, anders gewoon voor Duits, want daar leer je niet veel van. Want die vrouw liet ook gewoon kinderen toetsen inhalen daar in dat B-uur.

Ok, en dat ging niet samen?

Nee, maar dat vond ik wel gewoon apart, dat zij een uitleg stond te geven en die kinderen waren ondertussen een toets aan het maken.

Ja, ja, dat snap ik wel ja. Nou, dit was het, dit was alles wat ik wilde weten denk ik. Ik vind dat je veel verteld hebt en ik vind het extra leuk om te horen dat je bent gekomen terwijl je eigenlijk een beetje zenuwachtig bent om dingen te vragen aan een docent die je niet zo goed kent. Dat vind ik wel dapper. Ehm, dus ik wou je heel erg bedanken, en ik wilde weten van je, dit duurt nog een tijdje voordat ik dit af heb, maar als ik dit heb uitgewerkt, zou je dan ook willen weten wat er uit komt, of ehm of maakt het je niet uit?

Nou het maakt niet zo veel uit, denk ik.

Nee prima, dan ga ik je er niet per se voor zoeken, en anders kan je het me altijd nog vragen, want ik loop hier nog wel even rond.

Ja.

Nou super, dank je wel.

Alstublieft.

Zet ik m nu uit, zo.

Tijdens dit interview twijfelde ik soms tussen de rol van interviewer en de rol van pedagoog. De leerling leek veel bevestiging te zoeken in haar antwoorden en kwam wat onzeker over. Toen ze vertelde dat ze bij een onbekende docent minder vragen durfde te stellen, vond ik het nodig om haar te complimenteren over het feit dat ze zo open was in het interview. Hierbij liet ik mijn rol als objectieve interviewer varen en nam ik de pedagogische rol op me. Verder bleek haar mentoruur uit te vallen, dus bleek het interview in de vrije tijd van de leerling plaats te vinden. We zitten alleen in een lokaal.

Interview 4: Leerling HAVO 2a

De afspraak voor het interview is weken van tevoren gemaakt. Ik heb een keer af moeten zeggen wegens ziekte. De leerling stelt zich doorgaans erg open op. Hij vertelt veel over dat hij het moeilijk heeft in de klas, vooral met een aantal jongens, die hem pesten. Hij geeft aan dat hij zijn klas erg onrustig vindt en zich daardoor vaak moeilijk kan concentreren. Dit werkt door in zijn resultaten. Hij lijkt docenten zeer graag tevreden te willen stellen. Als de klas lastig is, zegt hij bijvoorbeeld dat hij de les heel interessant vindt. We hebben afgesproken tijdens zijn mentoruur. We zitten met zijn tweeën in een lokaal.

Ik zet m even naar jou toe, want bij de vorige opnames was ik heel erg goed te horen, en de rest wat minder.
Jeej.

Ehm, ik zal je eerst vertellen waar het onderzoek over gaat, want dan weet je een beetje waar het heen gaat.
Ik heb al wat gezegd hè?

Ja?

Weet je nog een beetje wat ik had gezegd?

Over eh, eh, over dat B-uragebeuren ofzo?

Ja, het gaat inderdaad over de B-uren. En ehm, ik doe het voor mijn studie, dit onderzoek, en het is de bedoeling, dat ik erachter kom, hoe leerlingen het B-uur vinden. Dus dit interview is voor mij, om echt te horen wat jij ervan vindt.

Ok?

Dus je hoeft niet voor anderen te denken of eh, je hoeft ook niet een blad voor de mond te houden wat dat betreft. Het gaat om wat jij ervan vindt. Dus dat is makkelijk, elk antwoord is dus goed!

Jeej.

En ehm, verder moet ik erbij uitleggen dat ik hier niet zit als eh docent, maar als onderzoeker op dit moment. Dat betekent dus dat ik eh neutraal moet luisteren en heel veel vragen moet stellen en ook af en toe vragen zal stellen waarvan je zult denken, dat weet je toch al lang? Ehm, dus dat, en ik zal ook veel vragen stellen dat je denkt, dat heb ik toch al drie keer verteld net. Maar dat is dan omdat ik nog precies nog ehm...

Herhaling.

Ja, er moet wat herhaling inzitten zodat het heel duidelijk is, wat je er allemaal van vindt. En het duurt ongeveer een half uur denk ik.

Oooh.

En ehm, uiteindelijk wil ik natuurlijk ook weten of er wat beter kan aan de B-uren. Of wat er beter had gekund voor jou.

Nou we beginnen met de hele simpele vragen, namelijk: hoe heet je?

Achternaam?

***, en je zit in?

H2A

H2A, en je zit dus al 2 jaar op school?

Ja

En je hebt dit jaar B-uren gevolgd, welke?

Duits, aardrijkskunde en Engels.

Dus je hebt er drie gevolgd begrijp ik, Duits, aardrijkskunde en Engels. En hoe wist je van de B-uren af?

Van Teletop.

Van Teletop. Ehm, want hoe zag je dat dan?

Nou dan kreeg je een berichtje van meneer *** [teamleider VMBO-t onderbouw en coördinator van de B-uren] dat je je kon inschrijven.

Ja. En hoe is dat toen gegaan, die inschrijving?

Eh, je moest op een knopje drukken van welk vak.

Ok

En dan op inschrijven, en dan was je ingeschreven.

En wiens idee was het? Om jou in te schrijven?

Mij, vond ik zelf wel goed.

Ja, had je zelf bedacht? En waarom had je bedacht dat dat een goed idee was?

Nou omdat je veel kon opsteken van de lessen, dat het beter uitgelegd werd.

Ja.

Duidelijker.

Beter en duidelijker uitleg. En welke was de eerste waar je je toen voor inschreef?

Mijn allereerste was Duits.

Ehm, dus je kreeg een mail en jij had toen zelfbedacht, ik ga dit doen.

Ja, ik ga me inschrijven, ja.

Ehm, ik weet niet of je je er nog in kan verplaatsen, maar ehm, je gaf al aan, ik wilde daarheen, omdat ik meer uitleg wilde, en.. Nog iets...

Duidelijkere uitleg en het was misschien wel rustig ook.

Ja, dus je wilde een rustige plek

Ja. En duidelijker uitleg, meer uitleg.

Daarvoor kwam je. En kan je je nog voorstellen wat je verwachtte van tevoren?

Ehm, een klein groepje

Je verwachtte een klein groepje.

En... Ik had een schrift meegenomen voor aantekeningen, dat verwachtte ik ook wel, grote aantekeningen.

Ja?

En, ja, dat was het zo'n beetje.

Dus dat waren de dingen die je verwachtte...

Ja.

En hoe was het toen uiteindelijk? Je kwam daar binnen, en toen?

Toen gingen we een aantal tafels uit elkaar schuiven voor in een groepje.

Ja?

En toen pakten we onze boeken en gingen we kijken en mochten we zeggen wat we niet begrepen en dat werd uitgelegd.

En met hoeveel zat je uiteindelijk?

Drie

Met drie leerlingen in een groepje en dan gingen jullie samen kijken wat je niet begreep?

Ja

En dan kreeg je een uitleg. En was dat dan, vervolgens elke keer ging het zo?

Nou, daarna kreeg je opdrachten mee, die moest je maken. En dan ging ze door op het hoofdstuk. Dus dan ging ze ietsjes voor lopen. Dan gewoon in de lessen.

En hoe vond je dat?

Handig.

Ja?

Dan begreep je het wel gelijk.

Ja, want dat eh...

Dan was het in de gewone les gewoon een beetje herhaling.

Ok, dus je herhaalde het en daardoor begreep je het in de gewone les...

Ook

Ook beter. Oh, en waren er nog andere dingen die je merkte dat beter gingen?

Eh, het so daarop ging wel beter. En mijn cijfers gingen vooruit. En ik begreep het beter.

Ok. Hoe lang duurde het eerste B-urblok?

Vier lessen, gewoon van drie kwartier.

Vier lessen waren het. En toen heb je je dus voor de tweede keer ingeschreven?

Ja, bij Engels.

Bij Engels.

Bij meneer ***.

En hoe ging dat?

Ongeveer hetzelfde.

Ja? Je ging ook eerst tafels verschuiven?

Nou dat niet ongeveer, maar wel met dat uitleg en alles en ook voorlopen op de lessen.

Oh dus ook vooruit werken. En had dat ook hetzelfde effect?

Dat was wel wat minder.

Ja, wat was het dan?

Mijn cijfers gingen wel vooruit, maar ietsjes minder als bij Duits.

Ja, en daarna heb je je ingeschreven voor aardrijkskunde?

Toen ben ik twee perioden overgeslagen en nu ben ik bezig met aardrijkskunde.

Ok, dus dat is nu nog bezig?

Ja

En hoe is dat?

Goed. We maken nou van elke paragraaf waar we mee bezig zijn mindmaps

Ok

En samenvattingen.

En hoe werkt dat, die methodes?

Nou dan moet je gewoon vakjes maken van de begrippen en pijlen zetten met verbanden tussen die begrippen.

En hoe vind je dat?

Handiger dan die van mevrouw ***, die slaan nergens op.

Ja? Doet zij ook mindmappen?

Ja, maar zij doet gewoon blok, blok, blok. Ja, dat gaat nooit heel... Maar bij een B-uur dan kan je gewoon echt het verhaal uitleggen en dat kan je bij die andere mindmaps niet.

Ok, ik weet niet of ik dat helemaal begrijp, wat het verschil is.

Ik heb volgens mij die van meneer *** [zijn docent B-uur aardrijkskunde] bij me.

Ok.

In mijn tas zitten.

Dan kan je misschien aan de hand daarvan het verschil nog eens goed uitleggen, want...

Pijlen, die kunnen dan in verband met elkaar staan.

Ja

En bij mevrouw *** is het dan de titel en dan hier een blok over een deel en dan hier, hier en hier een blok over een deel.

Ok. Oh dus dan zijn de onderlinge verbanden minder duidelijk?

Ja

*Ok, ik begrijp het. Dus deze heb je gemaakt bij meneer *** [zijn docent B-uur aardrijkskunde]?*

Ja. Over je hoofdstuk.

*Want geeft meneer *** ook echt een B-uur aardrijkskunde?*

Ja, hij geeft leren leren, maar daar komt zowat niemand op af.

Ok

En dan maar aardrijkskunde.

Ja, dat is dan ook wel handig, want ergens eh ja, is dit natuurlijk ook een beetje leren leren, dit. Ja, wat goed zeg. Dus dat heb je dan nu geleerd bij...

B-uur AK.

Was dat nieuw voor jou, deze manier van werken?

Ja, maar ik ben nu, dat ging wel heel goed, want ik las net op Magister dat ik in plaats van, vorige repetitie had ik een 3,2 en nu had ik een 6,2. Dus was ik zelfs met 3 punten omhoog gegaan. Dus dat ging wel lekker.

Ja

Dat gaf me wel een goed gevoel.

Ja, vond je het fijn?

Ja

Oh mooi. Ik kan me ook wel voorstellen dat je daar blij mee was. Had je hard ervoor gewerkt ook?

Ja, ik heb heel erg hard lopen leren voor AK.

Ja, netjes. Ehm dan weet ik een beetje hoe het ging, want dat waren de drie die je hebt gevolgd. En die van aardrijkskunde is nu nog bezig.

Ja, die is volgende week laatste keer of deze week, ik weet niet precies, volgens mij deze week, maar...

Ja? Ja, het loopt natuurlijk ook tegen het eind van het jaar nu.

Ehm, ik wou vragen, hoe vond je de sfeer tijdens de B-uren?

Was wel gezellig, was beetje, het was echt lekker rustig. Want met een drukke klas kan je je ook soms niet goed concentreren. Dat is heel irritant.

Ja, want heb je daar wel eens last van?

Ja!

Ja? Je hebt een drukke klas?

Heel erg.

Heel erg? En je merkt, ja, hoe vind je dat?

Irritant.

Waarom?

Nou, dan probeer je je een beetje normaal te kunnen concentreren en op te letten, en dan gaan ze weer keihard met elkaar praten en alles. En dan ga je daar weer op letten en dan is je concentratie gelijk weg.

Ja, en in die B-uren?

Haal je echt concentratie op. En omdat je ook in kleine groepjes bent.

*Ik snap het, dat maakt wel uit voor jou. Als je, ik heb al een beetje begrepen wat je er dus fijn aan vond. Ik heb een paar dingen gehoord. Ik heb gehoord dat je het fijn vond dat het kleine groepjes waren, hè, dat zei je net. Dat ook zo'n methode als die je van meneer *** geleerd hebt fijn is. En dat je een plek had om te werken en uitleg kreeg. Waren er ook dingen die je onprettig vond aan de B-uren?*

Ja alleen de tijd, maar verder niet echt.

De tijd?

Ja, het laatste uur.

Oh

half 5.

En waarom vind je dat vervelend?

Dan denk je lekker naar huis, oh shit ik heb B-uur.

Maar je had je wel zelf opgegeven?

Ja, klopt, moet je wel ook gewoon rekening mee houden, moet je jezelf ook beseffen.

Ja, had je ook door zo'n B-uur thuis dan weer minder werk?

Ja

Dus dat scheelde dan weer wel. Ja. Ja, dus tijdstip had misschien voor jou ander gekund.

Ja, dat is ook het enigste.

Ja, want stel je nou voor dat je echt helemaal nergens rekening mee hoefde te houden, behalve alleen met wat jij prettig had gevonden, hoe had een B-uur er dan uitgezien?

Eh, ja, zou ik niet echt goed kunnen voorstellen eigenlijk. Echt op mijn eigen tijd en alles. Ik denk dat het dan wel een chaosje zou worden.

Ja? Waarom?

Omdat je dan telkens denkt, ik kom maar op die tijd, nee ik kom wel op die tijd, nee, doe maar op die tijd.

Ok

Omdat je het dan weer helemaal gaat vergeten.

Dus ergens..?

Is het ook wel weer handig dat je het op 1 vast tijdstip hebt.

Ja. En ook geen andere dingen nog die je kan bedenken die je als je in een ideale wereld waarin jij de baas was zou veranderen?

Nee hoor, ik vond het zo goed hoor, de B-uren.

Ja? Ehm, en ehm, wat vinden anderen ervan dat je naar zo'n begeleidingsuur gaat?

Mijn klasgenoten?

Bijvoorbeeld?

Sommigen die vinden het heel nerdy, die zeggen van huuh, dit en dat, dan denk ik bij mezelf, ik kan die hulp goed gebruiken en als ik die kans krijg, neem ik die kans. En mijn ouders vinden het heel goed, dat ik dat doe. En docenten ook. Maar van mijn klasgenoten, heel veel vinden dan dat je gelijk een nerd bent en alles.

En hoe vind je dat?

Dat vind ik gewoon nergens op slaan. Je moet gewoon die extra uren die kans kunnen krijgen en die kans ook benutten.

Ja... ja. En zou jij een B-uur ook aan anderen aanraden?

Ja.

Is er bijvoorbeeld iemand in je klas waarvan je denkt, die zou er heen moeten?

Ja, ***.

Bijvoorbeeld, ja?

Ja. Die heeft het denk ik wel nodig hoor.

Want wat is er dan precies aan de B-uren dat je aan een ander zou aanraden?

Nou, ik denk bijvoorbeeld dat het voor *** is het veel handiger dat hij in een rustige omgeving is.

Ja. Dus die rust, dat is eh..?

Ja

Dat is vooral?

Ja, het is gewoon echt lekker rustig. Waar je echt heel goed kan concentreren, zonder dat er drukke, zonder een drukke klas om je heen.

Ja, ja.

En die docent geeft dan echt speciale aandacht aan jou. En dat is gewoon echt heel fijn.

Ja, ja. Ik begrijp het. Ja, wat wilde je precies bereiken met de begeleidingsklas?

Hogere cijfers halen!

Ja?

Ja

En nog andere dingen?

Ja, eh, het beter kunnen begrijpen van iets.

En heb je het gevoel dat dat allemaal lukt door de B-uren?

Ja

Ok. Ehm, merken anderen ook veranderingen bij jou door de B-uren?

Neu, niet echt. Iedereen denkt dat ik echt allemaal achtens en negens sta, maar....

Wie bedoel je met iedereen dan?

Na, echt die stoere jongens van *** en *** en alles [twee jongens uit zijn klas].

Ja?

Maar dat is gewoon niet zo.

Dus die hebben helemaal niet door hoe het zit?

Nee

Ja... En je ouders, merken die een verschil?

Nou, op zich wel, ik loop thuis soms wel mindmaps te maken. En dan vragen ze wat het is en dan vertel ik het wel.

Ok, en denk je dat je docenten er wat van merken?

Ik denk dat ik wel wat harder werk in de klas dan...

Ja

Ja, bijvoorbeeld tijdens geschiedenis enzo en al die vakken met heel veel aantekeningen, heel veel lappen tekst, dat ik dan ook echt mindmaps loop te maken en samenvattingen.

Ja

En aantekeningen, alles. Dat is gewoon echt heel handig.

Ja, en dat is echt een heel andere manier dan je gewend was?

Ja. Ik was normaal gewend van boek open, stampen, stampen.

Ja. Ja, even kijken hoor, of ik nog wat uit dit stukje moet vragen. Nee, dat heb ik allemaal al gehad. Ja, merk je ook, want je hebt nu inderdaad gezegd een andere manier van leren, merk je ook verschil als je in de les bent nu, van zo'n vak waar je geweest bent?

Eh, nja, niet echt helemaal. De lessen zijn voor mij gewoon nog wel hetzelfde, behalve die mindmaps.

Ja. En ehm, had je een B-uur van de docenten waar je ook dat vak van had?

Nee. Die geven helemaal geen B-uren, van de docenten die ik heb.

En hoe vond je dat?

Ehm, ik denk wel beter.

Ja?

Ja, want dan hoor je het ook wel van andere docenten. Hoe die erover denken en hoe die het uitleggen. Want als je je eigen docent hebt, heb je eigenlijk gewoon hetzelfde verhaaltje. Dat is gewoon onhandig.

Want?

Dan krijg je ongeveer hetzelfde te horen als in de les en dan begrijp je het alsnog niet.

Ah, dus een andere manier van uitleggen dat maakt voor jou, dat je het beter begrijpt?

Ja.

En je denkt dat dat dus ook nuttiger is, ehm, dan je eigen docenten. Ok. Nou ja, eh, je ideale begeleidingsklas heb je al een beetje beschreven, dat zou misschien op een ander tijdstip zijn, maar misschien toch ook niet.

Ja.

Kan je verder nog verbeterpunten bedenken?

Nou, gewoon, het is lekker rustig, het hoeft van mij niet drukker.

Dus eigenlijk noem je nu vooral dingen die hetzelfde moeten blijven?

Ja.

Het moet rustig blijven, en niet drukker?

Het moet lekker rustig blijven, en eh, gewoon verder niet echt. Het is gewoon echt lekker.

Ja, en zijn er nog andere dingen die echt hetzelfde moeten blijven?

Ja, de rust, en ja, verder... Is het gewoon eh, hetzelfde als wat ik net zei.
Ja, dus dat je binnenkomt, dat je eerst bedenkt wat je vragen zijn, dat dan een docent je helpt met een uitleg...?

Ja

Individueel?

Nou, meestal doen we het gewoon met z'n tweeën. Of, voor degene die, gewoon met zijn allen.

Ja?

Ik zit nu met zijn tweeën, dus.

Ok. En dat je dan... wat gebeurt er dan eigenlijk?

Ja, dan moet je meestal zelf wat gaan maken, zelf een mindmap. Bij meneer *** maken we met z'n drieën een mindmap. En.. Ja dan mag je meestal ook nog wel even huiswerk ofzo maken en dan dingen vragen van wat je niet begrijpt.

Ja, en dat is dus helemaal...

B-uur

Ja, dat is het hele B-uur en dat vind je ook fijn zo?

Ja

Dan heb ik het goed begrepen. Nou, top, dan heb ik in principe al mijn vragen, die ik van tevoren had bedacht, heb ik gesteld, en volgens mij heb ik inderdaad ook wel een duidelijk beeld gekregen van, ehm, hoe het voor jou is. Ehm, en dan wilde ik als laatste aan je vragen of je vindt dat ik alle vragen heb gesteld?

Ja hoor.

Ja hoor?

Ja hoor.

Of is er nog iets dat ik misschien ook had moeten vragen?

Nee

Is er nog iets dat je had willen vertellen daarover?

Nee hoor.

Nee? Nou dit interview is dus voor mijn school, het duurt een tijdje voordat het klaar is. Maar zou je willen weten wat er uit komt? Uiteindelijk uit het onderzoek?

Ja, is goed.

Ja? Nou dan als het klaar is, dan zal ik je opzoeken en dan zal ik je vertellen wat eruit kwam, wat er natuurlijk voornamelijk op neer komt wat verschillende leerlingen vonden op school. Nou top en dan wou ik je graag heel erg bedanken.

Jeej

Super, want het was eigenlijk ook nog in je vrije tijd, begrijp ik dus.

Nou, dat maakt niet zo heel veel uit, die twintig minuten eerder of later thuis.

Ja

Maakt op zich ook niet zo heel veel uit.

Nou, ik vind het fijn, dank je wel.

Alstublieft.

Nou, dan kunnen we lekker van de zon genieten, want het is mooi weer.

Ook de mentorles van deze leerling bleek uit te vallen en het interview was dan ook in zijn eigen tijd.

Interview 5: Leerling A(theneum) 1b

Het interview vindt plaats tijdens een invalles van A1B. De klas gaat een film kijken, terwijl ik in het lokaal er tegenover een leerling uit deze klas interview.

Ja, hij loopt al nu, ik zal 'm een beetje zo zetten dat ik jou goed hoor. Want ik heb 1 opname, joh, dan hoor ik vooral mezelf en de leerling hoor ik nauwelijks!

Ik moet erbij zeggen, ik zit hier nu niet als docent, maar echt als onderzoeker, en het verschil is dus dat je echt alles mag zeggen, wat je wil.

Ok

En dat het vooral gaat om wat jij vindt. Dus het is juist belangrijk dat je dan zo eerlijk mogelijk bent. Want daar hebben we uiteindelijk ook het meeste aan als onderzoek.

Ok.

Ehm, ik zal sommige vragen echt een paar keer stellen, dat je echt denkt, dat heb ik toch net verteld? Maar dat hoort ook een beetje bij op die manier van onderzoek doen. En ehm inmiddels heb ik natuurlijk andere leerlingen al gesproken over B-uren en weet ik er al wat van, maar ik wil toch precies weten hoe het allemaal precies bij jouw B-uren ging.

Ok

Dus ik zal ook vragen stellen waarvan je denkt, dat weet je toch al.

En de eerste vraag daarvan is: wat is je naam?

En je achternaam?

En in welke klas zit je?

A1B

En je zit sinds dit jaar op school, toch?

Ja, eerste jaar.

En bevalt het?

Ja

Ja? Vind je het leuk?

Ja

Hoe vind je je klas?

Ook heel aardig.

Ja? Mooi zo. En je hebt twee B-uren gevolgd? Twee verschillende cursussen?

Ja, voor Frans en voor leren leren.

En wanneer waren die?

Al een hele tijd geleden eigenlijk. Ik weet eigenlijk niet precies wanneer.

Meer aan het begin van het jaar?

Ja, wel wat meer inderdaad.

[er klinkt geluid uit het lokaal waar zijn klas zit]

Ik ga even mijn hoofd daar om de hoek steken hoor.

Ok

Nee, ze moesten gewoon heel hard lachen om de film, ik dacht, al die kleren van toneel liggen door de hele ruimte heen, maar dat viel gelukkig mee. Nou dan laat ik ze nu wel even. Eh, hoe wist je van de B-uren af?

Eh, ja, er stond ook telkens op het bord dat je je kon inschrijven voor B-uren. En aangezien het met Frans in het begin niet zo goed ging, daarom ging ik ook voor Frans B-uur volgen.

Ja, want welk bord heb je het dan over?

Ja, op zo'n scherm staat het, naast waar alles uitvalt en daar staan allemaal mededelingen, en soms ook over B-uren inschrijven telkens.

O ja

En je kreeg het ook in je mail.

Ok en, je zegt, je stond slecht voor Frans, daarom ben je dat gaan doen, heb je dat zelf besloten?

Ja, maar ook mijn ouders vonden wel dat ik naar het B-uur moest.

Ja?

Hmhm.

Dus de keus, in hoeverre lag die bij jou?

Nou ik denk ongeveer fifty-fifty.

Fifty-fifty. Want hoe wisten je ouders van die B-uren af?

Ja, ik heb drie zussen, die hebben hier ook op school gezeten.

Ok

Daardoor wisten ze er ook wel vanaf.

Ja. Dat snap ik. Ehm, voordat je voor het eerst ging, toen had je misschien al een idee bij wat je zou gaan doen?

Nou, ik wist eigenlijk niet precies wat we eigenlijk gingen doen. Ik wist alleen dat het zou helpen eigenlijk. Dat het waarschijnlijk zou helpen.

En hoe dacht je dat het zou gaan helpen?

Nou, gewoon dat ik het beter kon begrijpen, dat mijn cijfers dan ook omhoog gingen.

Ok. Dus je wilde vooral, je ging erheen omdat je meer wilde begrijpen, en omdat je betere cijfers wilde voor Frans?

Ja, vooral het laatste.

Vooral het laatste. En toen de allerlaatste keer dat je ging. Hoe ging het toen?

Nou, ik ging gewoon naar het lokaal en daar waren ook een paar andere kinderen die B-uur volgden en daar ging ook mijn docent, die gaf ook bijles, die ging dan allemaal dingen nog uitleggen die we niet snapten. Gewoon eigenlijk een beetje herhaling.

Ok, dus hij vertelde dan eh, de stof die jullie al hadden gehad?

Ja, maar wel als iemand het nodig had.

Ok, dus, en hoe wist hij dan of mensen het nodig hadden?

Nou hij vroeg het volgens mij ook. En, maar sowieso ging hij sommige dingen ook zonder te vragen herhalen.

O ja

En dat was eigenlijk ook slim, want sommigen blijven ontkennen.

Ja, precies, en ik kan me ook voorstellen dat hij bepaalde dingen niet voor niets herhaalt.

Hm, hm, klopt. Ook belangrijke dingen uit een toets en zo herhaalde hij nog een paar keer.

Ok

Nou niet een paar keer, maar die herhaalde hij gewoon.

Ja. En hoe vond je dat?

Nou, eigenlijk hielp het wel een beetje. Mijn cijfers gingen wel een beetje omhoog telkens.

Goed.

Is het een leuke film? [zijn klas kijkt tegelijkertijd een film in het lokaal aan de overkant van de gang en af en toe hoor je gelach uit het lokaal]

Het is op zich een leuke film. Vind ik. Maar je cijfers gingen dus omhoog, dus in die zin hielp het?

Ja, een klein beetje in het begin nog, alleen dit rapport gingen ze ook een stuk meer omhoog meteen, alleen het laatste cijfer dat ik heb gehad is niet zo goed, maar die daarvoor waren best wel redelijk goed.

Ja?

Ja, ik haalde in plaats van drieën en vieren zessen en zevens voor Frans.

Oh, netjes.

Hm, hm.

Ok, dus je kan zelfs nu nog zien...?

Ja, maar nu begrijp ik sommige dingen ook een stuk beter, en ja, dan lukt het ook beter.

Ja.

Dus vooral met de grammatica enzo zat ik eerst, en daardoor was het ook een van de redenen dat ik naar bijles ben gegaan. Nu snap ik het ook een beetje meer.

Oh, wat goed. Dus je merkt zelfs nu nog, dat het helpt.

Eigenlijk wel.

En je zei dat het helpt omdat je cijfers beter zijn, en omdat je grammatica beter begrijpt?

Ja

Waren er nog andere dingen die nog beter gingen?

Ehm, eigenlijk niet echt.

Nee, dat was het. Ehm, ok en je vertelde dat je met andere leerlingen zat toen?

Hm hm

En kende je die al, die leerlingen?

Nee

Die waren uit andere klassen?

Ja, allemaal.

Ok, ook andere niveaus?

Ja, volgens mij wel.

En hoe vond je dat?

Oh, mij maakt het eigenlijk niet zo veel uit uit welk niveau ze komen.

Nee, en hoe was de sfeer tijdens die uren?

Het was stil.

Ja?

Ja

En hoe vond je dat dan?

Nou eigenlijk wel handig, want dan kan je je ook beter concentreren.

Ok, dus dat hielp wel?

Hmhm

Mooi

Maar iedereen zat bij onbekenden opeens in de klas

Ja

Dan ga je ook niet zomaar praten

Ok. Dus eigenlijk was dat ook wel nuttig?

Hmhm

Dat je juist met kinderen zat, die je nog niet zo goed kende?

Klopt

Ah, netjes. Ehm, was er ook iets dat je vervelend vond?

Ja, sommige dingen die werden herhaald terwijl ik het al lang snapte, maar verder is er eigenlijk niet echt iets vervelends.

Ok, dus dat was dan het enige dat dan niet zo goed beviel?

Hm hm

En stel je nou voor dat je die uren helemaal zo zou kunnen vormgeven als jij zou willen, voor jou. Hoe zou het er dan uitgezien hebben?

Ik denk nog steeds ongeveer hetzelfde, want het is eigenlijk best goed om te doen, vind ik.

Ja. Ok, nou, dat klinkt goed. Maar we hebben het nu voornamelijk gehad over die Frans-uren, en je had ook leren leren gedaan hè, zei je?

Hmhm

En daar had je misschien iets anders van tevoren bedacht?

Ja

Wat had je daar van tevoren voor een idee bij?

Nou, ik wist eigenlijk nog niet precies wat we gingen doen, ehm, alleen, ja.... Ja ik wist eigenlijk nog niet precies van tevoren wat we gingen doen.

Want waarom had je je daarvoor ingeschreven?

Omdat ik me heel slecht kon concentreren. En dat kan ik nog steeds soms niet zo goed. Ja, ik word echt heel snel afgeleid.

Ja

En daarom ging ik daar ook heen, want ik hoopte daar wat tegen te kunnen, dat er wat tegen gedaan kon worden. Alleen leren leren zelf werkte niet zo heel goed, want ik heb nog steeds dat ik heel snel afgeleid ben en, ja nu doe ik ook andere dingen ervoor.

Wat dan?

Ja, ik ben naar een soort van cursus geweest of zoiets, ja, en daar krijg ik binnenkort ook de uitslag van.

Oh, spannend. Dus je had verwacht bij leren leren dat je misschien ook trucjes zou leren voor de concentratie?

Hm hm, alleen dat was het niet echt, was meer bespreken van wat is het probleem en wat kan je er misschien tegen doen enzo, alleen sommige dingen, nou eigenlijk werkte het niet zo goed als bijvoorbeeld Frans bijles.

Ja. Ja. En ehm, waar werkte je dan wel ook veel aan, wat deden jullie dan voor een dingen tijdens die les?

Ehm, ja dan, eigenlijk hebben we vooral telkens eerste les toen was ik er nog niet, toen dat was, de tweede les moesten we vertellen, moesten we opschrijven, vertellen wat er eigenlijk aan de hand was. En dat duurde een hele les... en de tweede les, of de derde les, toen waren we ons briefje kwijt, de meesten, moesten we het nog een keer doen, en de vierde les, dat was volgens mij de laatste les, toen hebben we ook niet echt veel gedaan. *Ik hoor je ook een paar keer lachen, er zijn eigenlijk meteen een paar vragen die ik daarbij heb, bij de eerste les was je er niet, hoe kwam dat?*

Ja, toen had ik me nog niet ingeschreven.

Ok, dus je had je later ingeschreven dan de rest, kennelijk?

Ja, er was nog maar 1 iemand toen.

Oh ok, en bij de tweede les moest je een beetje lachen, want je zei: daar deden we de hele les over?

Ja, want die leraar, dat was blijkbaar een hele gezellige leraar, en dan zaten we ook te praten enzo over allemaal dingen, maar eigenlijk hielp het niet echt.

Ok, dus het was misschien een beetje te gezellig?

Hmhm

Ok, dus dat was eigenlijk, dat was aan de ene kant gezellig, maar aan de andere kant jammer?

Hm hm

Want het was niet zo nuttig daardoor.

Inderdaad.

Ik snap het. En de derde les, vertelde je, toen waren allemaal mensen het vergeten, dat briefje, of kwijt?

Ja, sommigen waren het kwijt en anderen ook, en dan moest je het opnieuw overschrijven, of moest je het opnieuw schrijven, ik had mijn briefje nog wel, maar die was helemaal verkreukeld, moest ik het ook opnieuw doen. En, ja, dat was het.

Ja, en de vierde les?

Ja, toen gingen we wat verder, moest je, moest je ook schrijven wat je er tegen wou doen enzo, alleen, verder zijn we ook niet gekomen.

Ok. En wat had jij eigenlijk opgeschreven?

Ja, dat ik heel snel afgeleid ben en dat ik daar graag wat tegen wil doen. En, dat ik om het tegen te gaan. Dat bedacht ik ook, dat ik gewoon echt moet realiseren wanneer ik afgeleid ben, dat ik het dan weer bij kan... ja.

Dat heb je zelf bedacht?

Ja

Dat vind ik wel knap

Bedankt.

Ja, heeft dat nog zin gehad ook, voor je?

Ja, soms wel alleen, soms nog niet. Al mijn cijfers gingen, hoe verder het eigenlijk in het jaar ging, hoe beter ze werden, de meeste. Dat wel.

Oh, dus je hebt echt wel dingen geleerd, dan?

Hm hm

Want wat ben je dan anders gaan doen, dat je nu hogere cijfers haalt voor allerlei vakken?

Nou ik haal nog steeds niet echt hoge cijfers, maar wel voldoende.

Hogere.

En ja, eigenlijk ben ik veel meer gaan leren enzo, nog meer. En ja, ik probeer me er beter op te concentreren. Het is nu ook echt helemaal stil op mijn kamer, afgesloten van de wereld. En dan zit ik daar gewoon te leren.

Dus dat ben je echt anders gaan doen?

Ja, en ik zit ook hardop voor te lezen nu, soms over te schrijven

Ja, dus je bent wel echt andere methodes van leren gaan gebruiken voor thuis?

Hmhm en het helpt wel.

Maar hoe wist je die andere methodes dan?

Eh, dat was volgens, even denken, nou dat afgeleid, dat ik dan moet concentreren, dat had ik zelf bedacht, maar verder eigenlijk ook allemaal. Dat ik voorlees, dat heb ik ooit een keer gehoord, dat dat, dat je dan beter leert en dat overschrijven, dat zei mijn moeder altijd, dat dat handig is en dat je daarvan leert.

Ok, dus dat zijn eigenlijk allemaal dingen die je of zelf hebt bedacht, of van je moeder, of gewoon ergens gehoord hebt?

Ja

Maar niet per se in de B-uren gehoord hebt?

Nee

Ik snap het. En wat had er nou aan die tweede lichting B-uren allemaal beter gekund?

Nou, ik vond eigenlijk dat het wat meer... Nou dat je wat meer geconcentreerder eigenlijk erop moest zijn.

Want nu was het echt gezellig en iedereen zat te praten enzo, alleen, daar leer je ook niet echt veel van.

Nee, en wat vond je er fijn aan? Aan die tweede lichting B-uren?

Ja, het was gezellig.

Ja, nee, ik snap het, dus aan de ene kant gezellig, maar aan de andere kant daardoor juist niet zo nuttig. Ik snap 'm. En als je die nou helemaal zou vormgeven zoals jij zou willen, hoe zou je die les dan vorm hebben gegeven?

Nou wat meer eigenlijk bij iedereen proberen het probleem eigenlijk te verhelpen. Een beetje echt, ja, ik weet eigenlijk ook niet precies, maar gewoon dat je probeert het probleem aan te pakken.

Ja, dus, je vertelde, je hebt het probleem wel beschreven, maar vervolgens heb je er nog niet echt iets aan gedaan, daar?

Klopt

Dus dat hadden ze sneller moeten doen, voor jou?

Misschien wel

Dan had het voor jou beter gewerkt?

Hmhm

Begrijp ik het goed?

Ja

Ok, ehm, even kijken of ik alles heb gevraagd, want ik doe het altijd een beetje uit mijn hoofd, en dan vergeet ik wel eens wat. Oh ja, ik weet al eentje die ik nog was vergeten. Eh, zou jij B-uren aan iemand anders aanraden?

Ja, als ze moeite met een vak hebben bijvoorbeeld wel.

Ja

Er zitten ook een paar kinderen in mijn klas, die hebben Engels B-uur, volgens mij helpt dat ook.

Ok, dus je hoort ook van anderen wel positieve verhalen?

Hmhm

Ok, dus je zou het wel aanraden, dus het beviel wel genoeg, om het aan te raden?

Ja, het helpt je wel

Ja?

Hm hm.

Top

Ik heb jeuk, ik ben gestoken door een mug weer. Ook op mijn wang.

Oh irritant, ja ik heb hier ook zo'n muggenbult van van de week. Dat kriebelt hè? Het muggenseizoen is duidelijk weer begonnen. En hoe vonden andere mensen dat jij naar het B-uur ging?

Eigenlijk, nou ze vroegen wel hoe het ging enzo, alleen verder weet ik het eigenlijk niet echt veel van wat andere mensen er van vonden.

Ze hebben er geen dingen van gezegd?

Nee

En euh, hoe vonden je ouders het?

Het was ook ongeveer hun idee.

Ja

Dus ze vonden het wel goed.

En zien zij ook verschil?

Nou, dat weet ik niet.

Nee, weet je niet?

Ik weet niet wat hun zien.

Nee?

Nee

En je docenten?

Ja, bij sommige gaat het wel beter inderdaad, met cijfers. Want voor de vakken die je kan leren sta ik nu allemaal voldoende. Alleen voor wiskunde...

Daarvoor nog niet?

Nee, maar dat is ook niet zo een heel erge onvoldoende, die kan ik nog inhalen.

[leerling komt binnen, klas houdt zich niet rustig]

Ik heb nog 1 vraag voor jou straks, is dat goed?

Ok

Dan ga ik even er wat aan doen. Dank je wel.

[onderzoeker verlaat lokaal]

[onderzoeker komt weer binnen]

Zo, even kijken of hij nu nog aan staat. Ja, hij staat nog aan, top. Nou, wat een gedoe.

Hmhm

Nou moet ik natuurlijk bedenken wat mijn laatste vraag was. Ik wist al wat je ouders ervan vonden, en of je docenten verschil zagen.

Hmhm

Want wat had je daar ookal weer over gezegd?

Ja, volgens mij, want mijn cijfers gingen wel bij een vak omhoog.

Ja

Dus je zag waarschijnlijk wel verschil.

Ja, precies. En eh, ik had begrepen dat je inderdaad dus overwegend wel positief bent over de B-uren?

Hmhm

Alleen je zou aanpassen, dat vooral eigenlijk voor jou bij Frans dat niet dingen herhaald werden die jij al wist?

Hmhm

En bij leren leren, eh dat het wel wat minder gezellig mocht?

Ja

En dat je meer ook echt gericht de problemen die je had opgeschreven wilde aanpakken, toch?

Ja.

Is er nog iets dat je erover wilde zeggen?

Eh, eigenlijk niet

Ik ben niets vergeten te vragen?

Nee

Ok, uhm, als ik dit onderzoek af heb, wil je dan ook weten wat er uit komt?

Mag van mij, maar het hoeft niet per se.

Nee, het hoeft niet per se?

Nou, het duurt ook waarschijnlijk nog tot in de vakantie, dus dat zou dan daarna zijn.

Oh, ik weet al wat ik wilde vragen, want je zei: voor wiskunde sta ik niet zo goed.

Hmhm

Toen vroeg ik me af, zou je je dan volgend jaar voor zo'n B-uur wiskunde inschrijven?

Nou...

Als dat er is

Nee, ik denk het niet, want het ligt vooral aan concentratieprobleem. In de les als iets wordt uitgelegd, dan kan ik soms niet echt met mijn hoofd er 100% bij zijn.

Ok, dus je denkt dat het probleem niet de wiskunde zelf is, maar...

Nee, maar gewoon de concentratie.

Dus als je daar aan werkt

Hmhm

En daar heb je nu een cursus voor gevolgd, en daar komt een uitslag van hè, zei je?

Ja

Ok, dus dan denk je dat dat opgelost is?

Ja

Nee, dat begrijp ik, dat was mijn laatste vraag, ik was het een beetje vergeten. En verder wilde ik je gewoon heel erg bedanken dat je mee wilde doen.

Graag gedaan.

Want dat was voor mij heel fijn. Dank je wel en dat je zo open hebt verteld erover. Zo, dan zet ik 'm uit, dan gaan we snel terug naar de klas.

Hoe lang duurt het uur nog?

Doordat het interview plaats vond tijdens het uur en de klas onrustig werd tijdens het zonder toezicht kijken naar een film, is dit interview enkele keren onderbroken. Deze situatie was niet ideaal en voldoet ook niet aan de plaats van het interview zoals beschreven aan het begin van dit artikel.

Interview 6: Leerling M(VMBO-t) 1a

Dit interview vindt plaats tijdens een invalles van M1a. De klas kijkt een film, waarvan de leerling heeft aangegeven dat hij die niet leuk vindt en niet hoeft te zien. Ik interview de leerling achterin de klas. Hierdoor ontstaat er geen onrust in de klas.

Zo. Hij staat nu aan, de opname. Ik zal eerst even uitleggen wat voor een onderzoek het is. Het is een onderzoek voor de universiteit, en het gaat erover hoe de leerlingen de B-uren vinden. Dus het is juist de bedoeling dat je supereerlijk bent wat je vindt.

Ja, dat is goed.

Want ik zit hier dus nu niet als docent, die daar, weet ik veel, beledigd door zou kunnen zijn ofzo, bovendien heb ik m niet aan jou gegeven natuurlijk. Maar ik zit hier als onderzoeker en wil dus gewoon echt weten wat jij ervan vindt.

Ja is goed.

Ik ga ook heel veel vragen stellen waar ik het antwoord al van weet, maar dan staat het ook op de tape.

Ten eerste: hoe heet je?

*** **

En in welke klas zit je?

M1A

M1A en je zat ook dit jaar voor het eerst hier op school?

Ja

*Ok, en ***, je hebt B-uren gevolgd?*

Ja

Welke?

B-uur Frans

Ja, en dat was het?

Ehm, ja

Ok en ehm, hoe wist je van die B-uren af?

Ehm, ja dat werd verteld, dat je die kon volgen.

Ja, in de les?

Ja

Door wie?

Door mijn teamleider.

*Ok, door de teamleider, meneer ***?*

Ja

Die kwam dat vertellen?

Ja

En wat dacht je toen?

Eh, dat is handig?

Dat is handig?

Ja

Want?

Omdat ik wel moeite heb met sommige vakken.

Ok en je dacht het eerste dus aan Frans?

Ja

Want?

Dat vind ik heel moeilijk.

Ja, vind je dat het moeilijkste ook, van de vakken die je moeilijk vindt?

Ja

En wie heeft toen besloten dat je dat ging volgen?

Ikzelf

Heb je zelf besloten?

Ja

En wat wilde je ermee bereiken?

Ehm, dat ik het misschien minder moeilijk vond.

Ok, want wat vind je moeilijk aan Frans?

Alles

Alles?

Ja

Dus je dacht, als ik naar die B-uren ga, dan eh...

Misschien wordt het dan nog wel wat beter.

Ok ik snap het. En toen, hoe ging het, wat had je verwacht van tevoren dat je zou gaan doen?

Ehm, ja meer uitleg, van bepaalde dingen die je... ja gewoon meer uitleg, dat is wel wat ik verwacht had.

Ja, en toen kwam je voor het allereerst, en hoe ging het toen?

Ehm, nou er waren al heel veel mensen. En ehm, die kregen allemaal een blaadje, en daarop moest je gewoon opdrachten maken. Enne, nou dat heb ik ook gedaan. En ehm..

En hoe vond je dat?

Ja nou, het meeste snapte ik niet, dus... omdat ik gewoon heel slecht ben in Frans, en je kon vragen wat je dan, wat je moest doen enzo, maar, ja, toen snapte ik het eigenlijk nog steeds niet.

Ok.

Het werd niet goed uitgelegd

Nee, de uitleg, daar had je niet veel...

Nee, maar je kreeg ook gewoon een blad met waar eh de ehm de meeste mensen zeg maar mee bezig waren, daar kreeg je dan vragen over zeg maar enne het werd niet beter uitgelegd ofzo, je moest gewoon opdrachten maken.

Ok, dus eh, voor jou had het geen toegevoegde waarde boven de les?

Nee. Alleen maar extra hetzelfde. Gewoon extra herhalen.

Ja. Enne, ok, even kijken of ik het goed begrijp. Je zei dat je met veel mensen in de klas zat?

Ja

Hoeveel, weet je dat nog ongeveer?

Nee, ja ik denk ongeveer de helft, ik denk sowieso wel 10 of 20, nou 10 ongeveer.

10 leerlingen. Ok en kende je die leerlingen al?

Sommige

Sommige?

Niet allemaal.

Waren er wat leerlingen uit je klas bij?

Nee.

Waren het ook verschillende niveaus die er zaten? Of allemaal ook VMBO-t?

Nee, ook HAVO enzo.

Ok. Dus je zat met leerlingen van verschillende niveaus.

Ja

En je zat met 10, en dat vond jij eigenlijk al te veel?

Ja.

Ik begrijp het. En hoe was de sfeer tijdens de lessen?

Ehm, ja, het was niet, iedereen maakte eigenlijk de opdrachten en dan gingen we gewoon weer weg, dus.

Ja, verder niets?

Nee

En hoe vond je de docent die het gaf?

Ehm, ja, die was op zich wel aardig. Maar...

Kende je die docent?

Nee

Je zei aardig, maar?

Ja, hij zei niet zo veel, hij gaf gewoon dat blaadje en als je iets niet snapte, dan legde hij het uit, dat was het.

Ok, en wat had hij nou anders kunnen doen om jou beter te helpen?

In ieder geval uitleg, meer. Dat had ik ook verwacht, eigenlijk.

Ja, en stelde jij hem ook vragen?

Wat zegt u?

Stelde jij hem vragen als je iets niet begreep?

Als ik iets niet begreep, vroeg ik het wel.

En dan gaf hij wel uitleg?

Dan gaf hij uitleg over wat ik vroeg ja

En jij had eigenlijk ook liever gehad dat hij ook dingen uitlegde over dingen die je niet vroeg?

Ja

Ik snap het, ehm. Heb je er iets van gemerkt van hoe je leert, voor Frans?

Hoe bedoelt u dat?

Nou heb je, je hebt die B-uren gevolgd, en ben je daardoor anders gaan leren?

Nee, nee, want daar zijn we helemaal niet op ingegaan ofzo.

Ok en zag je dat, zag je enige verbetering?

Nou niet veel, alleen het was wel makkelijk om je huiswerk van die opdracht gewoon te maken en voor de rest ging het niet beter ofzo.

Ok, dus je had niet betere cijfers?

Nee

Maar je had wel beter je huiswerk af?

Ja, ja, maar wel waar het over ging zeg maar, dat snapte ik dan wel. Als ik een opdracht had gedaan, maar, ja, dat was het wel.

Even kijken of ik dat goed begrijp, je begreep dan wel de opdracht die letterlijk daar stond?

Ja

Maar als je dan een nieuwe opdracht moest doen, begreep je die niet beter?

Nee

Begrijp ik dat goed zo?

Ja

Ok, ik snap het. En net toen ik je vroeg voor dit interview, moest je een beetje lachen over de B-uren.

Ja

En waarom was dat?

Ja, omdat ik het niet veel vind voorstellen.

Nee, want je hebt alleen Frans gevolgd?

Ja

Ben je naar alle lessen geweest?

Nee

Nee? Je hebt het opgegeven?

Ik heb er twee gevolgd en toen had ik wel door dat het niet iets was, waar ik veel aan had.
Ja, dus je was er eigenlijk zo negatief over dat je dacht ik stop er gewoon mee, dit heeft geen zin?
 Ja, klopt ja
En wat maakte het precies zo zinloos?
 Ja, ik zag niet heel veel verbetering, en ja, mijn cijfers bleven ook wel slecht. Dus... Ik dacht van, er wordt toch niet zo veel uitgelegd wat ik nodig heb eigenlijk veel uitleg, dus toen dacht ik, nou ja, dan heb ik niets aan.
Nee. En hoe was het voor jou nou zo geweest dat het jou wel opt.. Gewoon perfect geholpen had?
 Ja, in ieder geval veel, meer grammatica-uitleg enzo, want dat is natuurlijk wel moeilijk. Enne, nou dat is wel heel belangrijk voor mij.
 Ja
 Dus dat heb ik sowieso wel heel erg nodig. Enne, ja misschien ook wel een beetje hoe je het goed kan leren enzo. Frans frans.
 Ja
 Want dat is wel belangrijk.
Ok, ik snap het. En ehm, heb je van andere mensen ook verhalen over B-uren gehoord?
 Nee niet echt, we hebben niet gepraat met mensen in dat groepje ofzo, want die gingen daarna gewoon meteen weer weg.
Wat vonden andere mensen ervan dat jij B-uren ging doen?
 Niets, niets, met niemand over gesproken ofzo. Ik ging gewoon.
En dat was het?
 Ja
Want wat vonden je ouders ervan, bijvoorbeeld?
 Ehm, ja wel goed. Maar die wisten niet dat ik gestopt was.
Nee, dat heb je niet verteld?
 Nee.
Waarom heb je het niet verteld?
 Ja, dat weet ik niet. Omdat ik denk dat ik zelf wel kan bepalen of het zin voor me heeft, voor mij.
Ja. Maar je hebt het ook niet... Want je kan het overleggen... Maar je kan het ook mededelen gewoon: ik ga niet meer. Maar dat heb je ook niet gedaan?
 Nee, nou ze weten wel dat ik geweest ben enzo, maar eh...
Heb je gewoon niet verteld...?
 Nee
Maar daar had je geen reden voor?
 Nee, niet echt.
Ok, en zou je het aan iemand aanraden, de B-uren?
 Ehm, nou dat weet ik niet, want ik denk dat het bij iedereen wel anders is, wat hij nodig heeft. Mar ehm, soms wel.
Wanneer zou je het wel aanraden dan?
 Ik zou het sowieso aanraden als de docent die het geeft, als die in dat vak zit.
Als het dezelfde docent is, bedoel je?
 Ja. Dat is wel heel makkelijk.
Jij had een docent die je niet had voor dat vak?
 Die ik niet kende, en, ja.
En dat vond je dus vervelend, ook? Begrijp ik?
 Ja
Waarom?
 Dat is wel lastig, want ja, die man die, ja, die is heel anders.
 Ok
 En die legt het ook heel anders uit, dus dat is ook wel vervelend.
Ja? Waarom is dat vervelend?
 Omdat ja, als hij het op een andere manier uitlegt, dan begrijp ik dat niet.
Ok, dus dat werkt verwarrend?
 Ja, bij mij wel.
Ja, kan ik me ook wel voorstellen hoor. Hebben best wel veel mensen, dat als ze 1 strategie kennen, dan moet het ook vooral alleen maar zo, want anders... Ja ok, ik snap het. Als dezelfde docent het geeft, dan was het misschien voor jou ook nuttiger geweest?
 Ja, want die weet ook precies waar jouw fout zit en wat je veel nodig hebt.
Ja, dus die kan misschien ook de uitleg geven die je wel nodig hebt, maar die je niet zelf vraagt?
 Ja
Ik begrijp het, ja, ehm, waren er ook dingen wel heel prettig aan de B-uren?
 Ehm...
Je mag gewoon eerlijk zijn hoor
 Ja, nee.
Nee, je vond gewoon helemaal niets prettig.
 Nee, helemaal niets nee.
Nou, dat mag, daarom vraag ik het ook
 Maar ik vond het wel dat het met tien mensen, dat tien mensen wel mee viel, want je kon ook met z'n twintigen zijn en dat was wel veel erger geweest.
 Ok
 Dus ik was wel blij dat er niet nog meer mensen waren

Ok, want het maximum is twintig, voor de inschrijvingen?

Ja

Ok, ja dus dan is 10...

Nog wel meevallen

Ja, alhoewel je eigenlijk dat ook al te veel vond, toch?

Ja

Maar in ieder geval was het geen twintig, dat scheelt al?

Ja

Ik snap m. Even kijken of ik vragen vergeten ben, want ik stel altijd uit mijn hoofd vragen en dan vergeet ik altijd heel veel. Ehm, o ja, ik wilde bijvoorbeeld vragen of de omgang tussen jou en de docent veranderd was, maar dat telt dan niet echt.

Nee

Want je had een andere docent

Ja daarom

En maar zag jouw docent verschil van Frans, die je normaal zelf hebt?

Nee, dat denk ik niet, want mijn cijfers zijn ook helemaal niet veranderd.

Nee?

Het is gewoon heel slecht gebeven, dus.

Denk je dat het anders was geweest als je alle lessen was gegaan?

Niet met deze docent, want als het gewoon gaat dat je een opdrachtenblaadje krijgt en je dat moet maken, dan heb dat eigenlijk helemaal geen zin.

Ja, ik snap het, dus het is erg belangrijk dat ze verder gaan dan dat?

Ja

Dat ze bijvoorbeeld beter aansluiten op jou in de uileg die ze geven?

Ja

Meer dan alleen de vragen die je stelt?

Ja

Dit was wat ik tot nu toe had begrepen uit je verhaal. Ok, en komt het ook doordat de eerste ervaringen met de B-uren niet bevielen, dat je je daarom niet voor andere vakken hebt ingeschreven?

Ehm, ja, dat speelt wel mee.

Wat speelt er nog meer mee?

Dat het een uur extra is.

Ja?

Ja, nee op dinsdag, we hebben al best wel lang, tot het achtste, dus dan is het wel vervelend dat je nog een uur moet blijven en dat..

Ok

En omdat ik toch niet zo'n goed gevoel had bij het B-uur, dacht ik, laat maar.

Dus je vindt het tijdstip dat het B-uur is, dat vind je eigenlijk ook maar niets, begrijp ik?

Nee

Want dat maakt het een hele lange dag?

Ja.

En als het op een ander tijdstip was geweest had je misschien nog wel een ander vak uitgetprobeerd?

Ja, want het lekkerst is natuurlijk op het eerste uur ofzo, dat vind ik altijd.

Dus dat was voor jou ook beter geweest?

Ja

Want ik had je al gevraagd hoe jouw ideale B-uur eruit zag, of niet?

Ja

Maar daar kwam dus nog bij dat je het eerste uur eigenlijk veel fijner zou vinden, dan het laatste uur?

Ja

Ok, ik snap het. Nou dan heb ik denk ik wel bijna alles gevraagd. Ik wilde alleen nog vragen of jij misschien een vraag kan bedenken, die ik ben vergeten te stellen.

Nee

Nee? Ben ik wel grondig genoeg geweest met mijn vragen?

Ja hoor

Nog iets anders dat je erover wil zeggen?

Nee

Nee? Hé dit onderzoek ga ik nu uitwerken, nou ja, waarschijnlijk tot in de zomervakantie, uhm. Wil je volgend jaar weten wat er uit is gekomen, uit het onderzoek? Of?

Ja, is goed.

Ja? Dus ik moet het wel nog even aan je komen vertellen?

Ja is goed.

Dat zal ik doen.

Is wel leuk.

Nou heel erg bedankt, dat je dit wilde doen.

Ok

Dan ben je nu weer genoodzaakt, om mee te kijken met de film [de rest van de klas kijkt tegelijkertijd in hetzelfde lokaal een film, waarvan de geïnterviewde had aangegeven dat hij hem niet hoefde te zien, omdat hij deze film saai vindt].

Ja, maar heel erg bedankt, was fijn.

Bijlage 3: interviewgids

Recruiten leerling

Louwrens: mailt leerlingen met de vraag of ze willen deelnemen aan het onderzoek, geeft het doel van het onderzoek aan en vraagt wanneer hij een afspraak met ze kan inplannen.

Tanja: overlegt eerst met B-uur docent/ mentor van de leerling. Is er mogelijkheid om het interview af te nemen tijdens B-uur of tijdens de mentorles? Vraagt als er mogelijkheid is voor het inplannen de leerling face 2 face, waarbij ze ook het doel van het onderzoek aangeeft.

Inleiden van het interview

We geven het volgende aan:

Doel van het interview: bijdragen aan het onderzoek

Doel van onderzoek: B-uren verbeteren.

Rol als interviewer i.p.v. als docent.

Anonimiteit leerling in onderzoek --> vrij antwoorden, antwoorden niet herleidbaar

Alle antwoorden zijn goed, het gaat echt om jou

Doelen: wat willen we weten?

Waarom? (En hoe lang?)

- Waarom komt een leerling
- Zelf aangemeld?
- Begrijpt leerling belang?
- Hoe wist leerling ervan?
- Hoe lang al? Waarvoor?

Ervaringen?

- Wat verwachtte leerling van tevoren? Had leerling er een idee bij?
- Wat zijn de ervaringen? (vbden --> concreet)
- Wat was fijn, wat viel tegen. Frequentie daarvan.
- STAR

Wat en hoe kan er beter voor de leerling?

- Wat heeft het opgeleverd, ziet de leerling resultaat
- Wat zou leerling helpen? Hoe kan het voor leerling beter?
- Ideale situatie voor de leerling, zonder aan anderen te denken.
- Wat kan de leerling zelf doen?
- Wat kan de leraar doen?
- Wat kan school doen?
- Wat heeft de leerling nodig?
- Wat kan er beter en hoe en door wie?
- Wat werkt en moet hetzelfde blijven?

Vragen

Openingsvragen: korte, praktische vragen:

Hoe heet je?

Hoe oud ben je?

Hoe lang kom je bij de begeleidingsklas?

Bij welke begeleidingsklas kom je?

Heb je al eerder andere begeleidingsklassen gedaan?

Hoe vaak kom je? Welke dagen?

Open vragen, gericht op reden van komst:

Hoe wist je van de begeleidingsklas af?

Hoe ben je in de begeleidingsklas terecht gekomen?

Hoe ben je aangemeld?

Wilde iemand zelf: Hoe kwam het dat je wilde komen?

Hebben anderen de leerling aangemeld: wat denk je dat de reden is dat ze je hebben aangemeld?

Begrijp je dit? Kan je erin komen?

Wat wil(de) jij bereiken in de begeleidingsklas? (Wat kom/kwam je halen?)

Wat wil je leren in de begeleidingsklas? (is dit al te veel invullen?)

Open vragen: ervaringen:

Wat verwachtte je van de begeleidingsklas voordat je begon? Kan je dat terughalen?

Zou je een begeleidingsuur kunnen beschrijven? Hoe is het begeleidingsuur doorgaans vormgegeven?

Wat doe jij dan? Wat doet de docent? Hoe is de begeleiding?

Zijn er dingen die je prettig vindt aan de begeleidingsklas?

Zo ja: welke? Beschrijf deze. Wat maakt dat dit voor jou prettig is?

Hoe vaak komt dit voor?

Zijn er dingen die je niet prettig vindt aan de begeleidingsklas?

Zo ja: welke? Beschrijf deze. Wat maakt dat het voor jou onprettig is?

Hoe vaak komt dit voor?

Hoe reageerden anderen op het feit dat je naar een begeleidingsklas gaat:

- Ouders/broers/zussen
- Medeleerlingen
- Docenten
- Mentor

Wat voelde je daarbij?

Resultaat

Heeft de begeleidingsklas jou wat opgeleverd? Zo ja: wat dan?

Wat heb je geleerd?

Doe je dingen nu anders? Hoe dan? Welke dingen? Ben je daar tevreden over?

Merk je iets aan je cijfers? Wat dan?

Merk je iets aan je manier van leren? Wat dan?

Is de omgang tussen jou en de docent veranderd? Leg uit?

Merk je iets in de reguliere lessen? Leg uit?

Hebben anderen verschil gemerkt bij jou? Wat zeggen ze dan?

Raad je anderen de begeleidingsklas aan? Vertel daar eens wat meer over.

Verbeterpunten

Wat zou jou helpen? Hoe kan het voor jou beter?

Hoe ziet jouw ideale begeleidingsklas eruit? (Echt voor JOU, je hoeft hierbij niet aan anderen te denken.)

Wat kan je zelf doen?

Wat kan de leraar doen?

Wat kan school doen?

Wat heb JIJ nodig?

Wat kan er beter en hoe en door wie?

Wat moet vooral hetzelfde blijven?

Afsluiting

Zijn alle vragen gesteld? Had je nog andere vragen verwacht? Welke?

Heb je het gevoel dat je alles hebt kunnen vertellen?

Wil leerling uitkomsten van het onderzoek weten?

Wil leerling nog iets vragen? Mailen mag ook. Als je nog dingen te binnen schieten.

Dank voor het interview.

Doorvraagmogelijkheden:

Wees naïef, geen vooronderstellingen. Niet kleuren. Neutraal doorvragen.

LSD - luisteren, samenvatten, doorvragen

Impliciete doorvraagtechnieken:

- Vraag herhalen
- Antwoord herhalen
- Laatste deel van het antwoord herhalen met een vraagteken erachter
- Antwoord samenvatten
- Stilte

Expliciete doorvraagtechnieken:

1. Ongericht doorvragen:

- kun je daar wat meer over vertellen?
- Leg eens uit
- Hoe bedoel je precies?
- Kun je dat nog een keer herhalen?
- (Kun je me dat nog beter uitleggen?)

2. Gericht doorvragen: vragen echt op het onderwerp waar je het dan over hebt.

Specificeervragen.